

311944 ప్ర తి ది న ము ప్ర క టి ం ప ం బ డు ను

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౬ } చెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 7-వ తేది శనివారము } No. 6
Vol. 16 } శ్రీ విభవనాథ సంపత్తిర ధైర్యమాన బహుళ ద్వితీయ. } సంచిక ౬

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలవేలు
యోగ్యతావల్లములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువు పోట్ల
బాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెఱుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గును తగ్గించును.
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములగు
నొప్పులకు సంజీవివంటిది.

పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన

మోసము గలుగదు.

చక్కని డబ్బితో సహా నీసా 1-కి 0-10-0

డజన్ 1-కి రు 6-4 0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండగలది.

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు

249, ప్రేరియోడ్డు, ఫోర్ట్, బొంబాయి

[కొత్త కూర్పు]

తెలుగు

[1927 సం॥ ఫు

హిందూలా

రెంటాల వెంకటసుబ్బారావు పంతులుగారు,

882

బి. ఏ., బి. ఎల్., హైకోర్టు వకీలు, మద్రాసు, గ్రంథవిస్తారకర్త.

4280

మల్లాప్రగడ రామచంద్రరావు పంతులుగారు,

బి. ఏ., బి. ఎల్., హైకోర్టు వకీలు, మద్రాసు, గ్రంథవిస్తారకర్త.

మంచి ఆచు, దళవరి కాగితములు, గట్టి కాలికోబైండు, వై అట్టమీద బంగారపు అక్షరములు,

480 పేజీలు, వెల రు. 8-0-0. పోస్టుఖర్చు సహా రు. 8-8-0. విజ్ఞాపన డిపో, మైలాపూరు, మద్రాసు

న ర న మై న థ ర లు

దయచేసి నేడే తెచ్చుకొనుడు.

బహువచనమైన కంటికి మేలైన కంటి అద్దములు స్వాగృ
హింకమైన కన్నులనలె గాంధగల్లన బ్లనర్ని యివ్వగలము. బహు
కాలమునుంచి జగత్ ప్రసిద్ధి గాంచుచున్న లా రెహమాండు మే
యా, డబ్బూ. ఇ స్కిత్ ఆంగు కో లో పనిచేసి అనుభవమును
పొందియుండిరి. ఒకసారి అద్దము యిచ్చిన మీకే తెలియగలను

యమ్. ఏ. చారీ ఆంధ్రుకో.

4311

9, బ్రాడ్వే, మద్రాసు

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station
Master's Classes. Full particulars and Railway
Fare Certificate on 2 annas stamp.

Apply to:—

IMPERIAL TELEGRAPH COLLEGE,
4689 DELHI.

అ మ్మ క మ్మ న కు

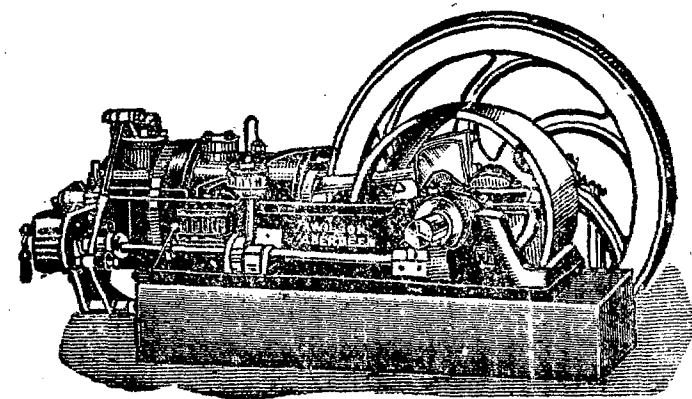
17 అడుగులు 6 అంగుళములు పొడవు 5
అడుగుల 3 అంగుళములు వెడల్పున్న 125.
Pressure కలిగి నిర్మింపు ఆర్డరులో వున్నటువంటి
Certificate గల కారి నేషు స్టీము బాయిలరు చివుక
ధరకు చలామణి చేయుటకు సిద్ధముగా వున్నది.

Apply to:—

4695

కూరపాటి బగ్గారావు,

మిల్లు ఓనర్, రాజమండ్రి.

మద్రాసు రాజధానికి సోలు ఏజెంట్లు

యెంవైరు యింజనీరింగు కంపెనీ, 308, లింగిచెట్టిపేటి, మద్రాసు.

ప్రాంచికీగు, నిడదవోలు, పడమర గోదావరితల్లా.

1867

మూలకానరం. అయినచో తక్కువగనవచ్చును దేవాలయపు భూములుగావుగాబోలు. అయినచో యొక్కటచే దేవాలయపు భూములై యున్నవి గాబోలు. ఇది యేలాటికర్మమైయుండెనో పాతకముతోములే నిర్ణయించెదరుగాక. 78 వ శ్లోక ప్రకారము భూములను బ్రష్టిలస్వాధీనములైనను జేయవలెనట, లేదా రిశివైనను శేర్మగవలెనట. అట్లుగాజేసిన దేవాలయములకు మాత్రము సవ్యమండనట. 78 వ శ్లోక ప్రకారము బ్రష్టిల స్వాధీనములకై పిరీవనులు పెట్టుచుండ అర్చకు లింజున్నను బా గించేయిందుచును టాచారమైనవని పంతులవారు విచారపడు చున్నార కాబోలు 78 వ శ్లోక ను తీసివేసిన బ్రష్టిల స్వాధీనములందుండు బ్రష్టుయాస్థినినూతనముగా యేర్పరిచిన బ్రష్టిలస్వాధీనములను జేయుటకుగాను యేర్పడినదేగాని, యర్చకుల స్వాధీనమునందుండు దర్శకయాస్థి బ్రష్టిలస్వాధీనములను జేయుటకుగాను యేర్పడదేగాదు. అందుచేతనే, కోర్టువారరక్షణ గోడగాను చున్న ప్రకారము ఇంజక్షన్లను నివ్వుచున్నారు. రాజీలు చెల్లవట. పంతులవారి కిష్టమలేమందుచే చెల్లకుండుట. లేని యెడల యిట్లుగాజెప్పరు. రాజీలుచెల్లవనిన్నీ రాజీలుపడవచ్చుననిన్నీ, 60 యం-కె 22 వ పేజీలోను, 9 యం 287 వ పేజీలోను, 1858 వ పదవర్షపు చారిత్రేను బ్రష్టు యాస్తుయొక్క 21 వశ్లోకములోను, 1855 వ పదవర్షపు చారిత్రేను ఆమెండు బ్రష్టు యాస్తుయొక్క 81 శ్లోకములోను, హాబరీసులాపవ ఇగ్లీషు నె 4 వ వాల్యూం యొక్క 818 వ పేజీలోను, పుష్టముగా జెప్పబడియున్నది. రాజీలుచెల్లట నిర్వివాదాంశమై యున్నది. ఆక్షేపణయెంతమాత్రమున్న లేదు. రాజీలుపడవచ్చు 57 వ శ్లోక ప్రకారము కోర్టులో దావాలుజేసేచున్నచేయించుకొనవచ్చునని వేరొకపలచోను పంతులవారియొప్పునూరు. 57 వశ్లోక ప్రకారము బోర్డువారేర్పరిచిన స్క్రిములరద్దులకై మార్పులకై దావాలు జేవచ్చునేగాని, స్క్రిములుగానట్టిన్ని, ప్రశ్నేకములైనట్టిన్ని, ఒకపదికలను, ఖరారులను మార్పులు చేయించుకొనుటకై 57 వ శ్లోక ప్రకారము దావాలుజేయుట కెంతమాత్రము వీలుపడదని పంతులవారు చెలిసికొనెదరుగాక. 78 వ శ్లోక ప్రకారము పరిమిషనుల నివ్వుచున్నయెడల పిరీ వనులే స్క్రిముదావాలమనేనుకొని, రిశివైన యేర్పాటు చేయించుకొని వ్యాజ్యగ్రంథముల మెల్లగా జరుపుచుండెదరని వేరొకపలచోను నివ్వుచున్నారు. 78 వ శ్లోకనుగూడా బ్రష్టిల

స్వాధీనమునందుండు బ్రష్టు యాస్థినిగురించియేగాని అర్చకుల స్వాధీనమునందుండు అర్చకయాస్థిని గురించి మాత్రముగాదు. అర్చకుల స్వాధీనములందుండు అర్చకయాస్థినిగురించి 78 శ్లోక ప్రకారము చర్యలుదీసుకొనవలెనన్న ముందుగా యర్చకుల స్వాధీనమునందుండు యాస్థి బ్రష్టుయాస్థియని డిక్లెక్ట చేయించుకొనవలెను. అందుచేతనే ముందుగా బోర్డువారు అర్చకుల భూముల దేవాలయపు భూములుగా నిర్ణయించుట స్క్రిములను జేయుచున్నారు. శుష్కాంధోళనములను, వ్యాధి కాస్త్రములు మారునా, నల్ల కాకి తెల్ల కాకియగునా యని ఉపమానమును నొకదానిని ప్రయోగించియున్నారు. పంతులవారి కిది స్వాధీనమైయున్నది. ఎందుచేతనగా, అర్చకులభూములు దేవాలయపుభూములుగా నిరీకరించుటకై, పుమారు యిరువై పంపత్సరములనుంచి శుష్కాంధోళనములను జేయుచున్నారు. ప్రయోజనము లేకపోయినది. శుష్కాంధోళనములను లాభము లేదని తెలిసికొనియున్నచా రాబుచే ఈ ఉపమానమును ప్రయోగించియున్నారు. అర్చకులు చేయునది శుష్కాంధోళనముగా కుండుటచేతనే, ఇంతవరకు యర్చకుల సత్వములు చెక్కుచెదరక యున్నవి. శుష్కాంధోళన పంతులవారి చేయున్నదో యర్చకులచేయున్నదో పాతకముతోయులే గుర్తించెదరుగాక. అగస్త్యులు సప్తపదగ్రములొక్కమారాపాపనదీనట్లు అర్చకసత్వముల నన్నింటి నొక్కమారు గుటుక్కున దిగమింగక, యమనర్థులై బోర్డువారురాజీకొనిదియున్నారబెడి యాగ్రహముచేపంతులు వారు బోర్డువారిని దూషించుటకు సాహసించినారు. ఈవిషయముతో పాపము బోర్డువారిలోప మెంతమాత్రము లేనేలేదు. చట్టబద్ధమైన యధికారమునకన్న, వెయ్యిరెట్లధికారమును స్వయముగా గలుగజేసుకొని, పంతులవారివలెనే, బోర్డువారుగూడా యర్చకులభూముల దేవాలయపుభూములుగా నిరీకరించుటకై యెత్తినయెత్తులక, పన్నినపన్నాగములను మేరయేలేదు. అక్రమమనిన్నీ, యన్యాయమనిన్నీ, అప్రమతి వికారమనిన్నీ గూడ యెంతక బ్రష్టిలమబంపవలసిన కంట్రిబ్యూషను డిమాండ్లను యర్చకులకు బంపిమాలివారు. అందుచే, అర్చకులవలన వచ్చిన కంట్రిబ్యూషను బండికాలంతనూన్నాయై పోవుటయేగాక, డిమాండ్లను యర్చకులకు నందజేసికొందుగూడ యైన ఛార్జ్ ఖర్చులకు గూడా చెడివారు. అంతటితో మారకొనక, స్క్రిములను జేసెడి యధికారమును, గలిగి యున్నాము గదా యనెడి ధిరతచేత, అర్చకుల భూములను, దేవాలయపు భూము

లుగా నిర్ణయించి, అక్రమ పరిపాలన యనెడి నేరారోపణలను యారోపించి స్క్రిముల గొన్నింటిని జేసిమాలివారు. తా నొకటి దలచిన దెవ మొకటి దలచినరీతిని, బోర్డువారిని ప్రతి వానులగజేర్చి స్క్రిముల రద్దులకై యర్చకులు దావాలు జేయుటచేత, పదయ దావాలులో డిఫెన్సును జేసుకొనుటయును, గుజువు భారమును నెత్తిన జేసుకొనుటయును, స్టిందర్డ్ ఫీజుల కయి ప్రవ్వనప్రతును బొందుటయును, సంభవించినది. అన్ని విధములూ కష్టపడుచును, నపజయములను బొందియే, రాజీ మాన్యముతోనికి బోర్డువారు దిగియున్నారేగాని, యర్చకులపై గల దయాదాక్షిణ్యములచేతను మాత్రముగాదు. చెంగయ్యపంతుల వారి కెపుడూ రాజీమాటలే యనుచూ పంతులుగారు నిరసింపుచున్నారు. వ్యక్తికముగా పరిశీలించిన, కమిషనరులలో నేగాక, వ్యాధివాదులలో గూడా చెంగయ్యపంతులవారు చేరవచ్చుకనుగించియున్నారు. కలహములను జంపుటయందు మానప్రజ్ఞాని లేవములను గలిగి యున్నారు. దాదాపు అన్ని రాష్ట్రమునంతయు ప్రచారముజేసి దేవాలయ పరిశితులెవ్వరైచ్చు లేవిధముగ నుండెనో వాటినిగురించి దీర్ఘములను యంశ్యరీతిను, కడుక్రౌర్యతోను బహు ఓషికతోను జేసిచేసి, దేవాలయములు మంచినీతులలోనికివచ్చి, అభివృద్ధి బొందుటకును, ప్రవృత్తిని పెంపొందజేయుటకును, హైందవ జ్ఞానవిజ్ఞానము లభివృద్ధిపరచుటకును, తగాదాలు చచ్చుటకును, ప్రవ్వనప్రతుల పొందకుండుటకును, రాజీమార్గమునకన్న శ్రేయోదాయకమును మార్గమే వేరొకటిలేదని చెలిసికొని యున్నవారాలచే, చెంగయ్యపంతులవారెప్పుడురాజీమాటలనేమాట్లాడుచుండెదరు. నూర్వవారానురావువారి మార్గము, వ్యాజ్యములతోనూ, ప్రవ్వనప్రతులతోను గూడుకొన్నదే, దేవాలయములను, ప్రవృత్తిని, హైందవజ్ఞాన విజ్ఞానములను నశింపజేసేది, మార్గము యుండుటచే, చెంగయ్యపంతులవారి రాజీమార్గము, నూర్వవారాయణరావుపంతులవారికి వెగటుగా దోచుటలో నాశ్చర్యమేమిన్ని లేనేలేదు. ఇంతకు చేరిన పర్యవసానము, బోర్డువారు గూడా యర్చకులహక్కులను నశింపజేయుటకుగానుగంకణబద్ధులయి యున్నారు. కనుక రాజీ గుడురుట దుర్మార్గము. రాజీయనిన యర్చకులపలే యిష్టపడకున్నాడు. గనుక, రాజీబరుకొని బోవుచున్నారే యనెడి చింతపంతులవారు వడసరిసిన యనసరము లేనేలేదు.

డి. హెచ్. వి. రంగారావులు, తెనాలి.

7 సీటరు మోటారు కార్లను

అమిత స్వల్పమైన ఖరీదునకు యివ్వ సంసిద్ధులమైతిమని ప్రచురింప సాహసించుచున్నాము.

ఫోర్డు 7 సీటరు టూరింగుకారు, 5 గట్టి రబ్బరుకార్డు టైరులతో నహా,

నెట్ స్టార్టరులేకుండ, వెల రు. 2,250

డిటా నెట్ స్టార్టరు, 5 బెల్టాన్ టైరులతో నహా వెల 2,460.

ప్రదర్శనలకు, వివరములకు

ఓ క్లు ఆండ్ కో లి మి టె డ్, హాంట్లూ, మద్రాసు.

ప్రాంచీలు :—బెంగళూరు, టూటికారక.

నబ్ ఏజెంట్లు.

(2500)

ఫోర్డు స్టార్టరు అండు సర్వీస్ ప్రేక్షక	బెజవాడ.	శ్రీ ఆంధ్రాత్ మోటారువర్క్సు	ఉరీగాము కె. జి. యశ్
సి. పి. సారథి అండు బ్రదర్సు	చిత్తూరు.	జి. గోదావరి సైకిల్ అండు మోటారువర్క్సు	రాజమండ్రి.
కె. రంగస్వామిగారు 22, యెడోట్ కారిపిడి	కంజీనరం.	శ్రీ లక్ష్మీనరసింహం మోటారువర్క్సు	నెలం.
ఎస్. గోపాలయ్యర్	కడపూరు.	పి.టి. శ్రీనివాస ఆయ్యంగార్ సబ్ ఏజెంట్లు ఎ.పి.సి.(ఇండియా)లిమిటెడ్ సాతూరు.	కీలంబ్రాచారు
పి. వెంకటకృష్ణయ్యగారు ఏజెంట్లు ఎ. పి. సి. (ఇండియా) లిమిటెడ్	కడప.	జి మద్రాసు సైకిల్ అండు మోటారువర్క్సు	పి.మోగా.
వి. యమ్. రత్న కేలు అండు బ్రదర్సు	కాట్ పాడి.	యం. గుబ్రమయ్య నాయర్	కంబాపూరు
టి. వి. నుందరం ఆయ్యంగార్ అండు సన్సు	మధుర.	భాస్కరి అండు కో	తిరువల్లూరు
టి. కృష్ణ అండు బ్రదర్సు	మదనపల్లి.	జి కెనడియన్ ఆటో మోటార్స్ (పొనిగుడి సాహిబ్. ప్రొప్రయెటర్)	తిరువనంతపురి
యమ్. గోనుమోహిద్దిక్ సాహిబులు అండు సన్సు	నెల్లూరు.	జి మోటారు వేర్ వహను	తిరువనంతపురి
కృష్ణస్వామినాయుడు	నంద్యాల.	జి ఓనక్ ఇంజనీరింగు	తిరువనంతపురి

Trivandrum Branch:—Trivandrum

విభవ శ్రేష్ఠశుద్ధ పూర్ణిమా చంద్రగ్రహణము

ఈ సంవత్సర శ్రేష్ఠశుద్ధ 15 బి (3-6-28 ఆదివారము) ఖం దగ్రహణమనియు అది ఖచ్చన్నబింబాధికమనియు పంచాంగములలో నున్నది. ఖచ్చన్నబింబాధిక మన భూగ్రహణమై ఖచ్చన్నమగు భూచ్ఛాయ ఆకాశమున కొంత కమ్ముకొనవచ్చును. చంద్రబింబమునకంటే భూమి పెద్దది యగుటచేత, భూచ్ఛాయ చంద్రబింబమునంతయు నాక్రమించి ఇంకను కొంతవిగిలి అది ఆకాశముపైబడును.

ఆ దినమున గ్రహణమువచ్చుట నిజమేయగును. అయితే అది పగలా రాత్రియు యదవిషయమున కొంతపొరపాటు జరిగినట్లుగుచున్నది. ఒకడవ్రాసిన పంచాంగమున ప్రకృతి మఖిగ కాపికొట్టి అచ్చు వేయించుకొనునా రటండగ వరము ప్రమాణముగ పంపురచే గ్రహింపబడు శృంగగిరి శ్రీజగద్గురు శ్రీసుధీయ పంచాంగముయొడలకు శ్రీమతు కారణము కలిగినది. ఈ పంచాంగ పీఠికా భాగమున 25-వ పుటయందు గ్రహణమును గూర్చి యిటులున్నది :-

శ్రేష్ఠశుద్ధ 15 భానవాసరే శ్రేష్ఠా 1 చంద్రే రాత్రౌ పూర్ణచంద్రోపరాగః రాహుగ్రస్తః ఉత్తరగోళే ఖచ్చన్న బింబాధికగ్రాహః సింగశవర్గః.

ఈశాన్యవర్గకాల ఘటికాది	22-50	ఘంటాది	3-29
నైరుత్యనిమిషకాల	25-58	...	4-42
మధ్యకాల	27-28	...	5-20
ఆగ్నేయోద్ధిమకాల	29-6	...	5-59
వాయవ్యమోక్షకాల	32-11	...	7-18
అద్యంతపుణ్యకాల	9-21	...	3-44

గ్రహస్థానకాత్ పరేహని భోజనాభావః చంద్రోదయనంతరం భోజనాదికం.

వీనివలన 3-6-28 ఆదివారము రాత్రి 3-29 ఘంటలు మొదలుకొని సోమవారమున ఉదయాది 7-18 ఘం లవరకు గ్రహణకాలమని యేర్పడుచున్నది. తుదమోక్షము సోమవారమున ఉదయము 7-18 ఘంటలకు చెప్పబడియున్నది.

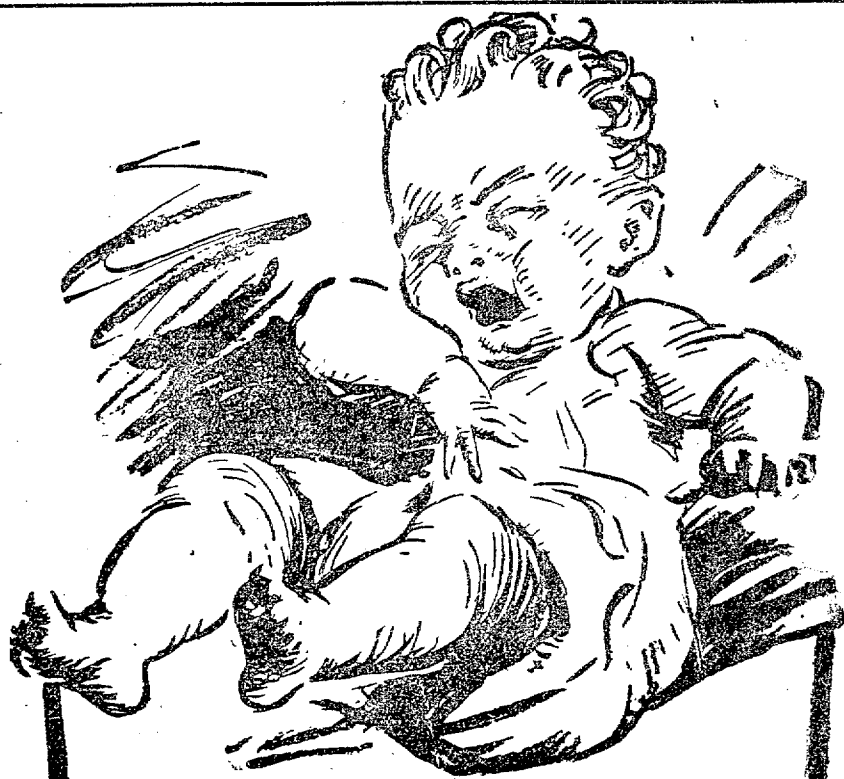
ఈసిద్ధాంతిగాక నిర్ణయించిన ఘడియలు ఘంటలు పగటివియా రాత్రివియా యను సందేహమున కవకాశము లేకుండు నటుల “రాత్రి చంద్రోపరాగః” అని వ్రాయబడియుగాక గ్రహస్థానకాత్ పరేహని భోజనాభావః చంద్రోదయనంతరం భోజనాదికం” అని కూడ స్పష్టపరచి యున్నాడు.

ఇందు సంతయ విషయమేమనగ ఈగ్రహణము 3-6-28 దిన మధ్యాహ్నాత్మకమున 3-29 ఘంటలకు పట్టునా లేక తెల్లవారిన సోమవారమున రాత్రి 3-29 ఘంటలకాయని అనేక పంచాంగములలో పగలు 3-29 ఘంటలకే ప్రారంభమనియు గ్రహణమనియు (అనగా ఆదినము చంద్రదర్శనమనపుడే గ్రహణముపట్టి యుండుననుట) వ్రాయబడియున్నది.

గ్రహణము పూర్ణిమా ప్రతిపత్సంధియందు పట్టునని జ్యోతిషికుల మతమని తెలియుచున్నది. అటులయినయెడ ఈగ్రహణము పట్టుకాలమునకు పార్థమి ఘడియలు ముగియ వచ్చుట పొడ్యమి ఘడియలు ఏమిమించియుండుట కలిగియుండువలయును. ప్రస్తుత పంచాంగమున అనాటి పూర్ణిమకు 26-10 ఘడియలు మాత్రమే చెప్పబడియున్నది. అహః ప్రమాణము 31-48 మాత్రమే కనపరుపబడియున్నది. ఇటులందుటచే మధ్యాహ్నాత్మకము దాదాపు 3-30 ఘంటలకు పూర్ణిమ ఘడియలు పెడలి పోయిపొడ్యమి గడియలు ప్రవేశము కావలసి యుండును ఇట్టిసిద్ధిలో గ్రహణము నాటి రాత్రి 3-29 గంటలకు గ్రహణకాలమని వ్రాయుట యెటులసంభవించ గలదు? అంతియగాక మరునాడు చంద్రోదయమగువరకు భోజనములు లేవనుటచేత సామాన్యముగ తుదాతుల క్లేశ పట్టుండగ శ్రాద్ధముల బెట్టుకొనవలయునని పొట్లు చెప్పదలచుకాదు.

కాబట్టి ప్రార్థన యేమనగ:- ఈ గ్రహణకాలనిర్ణయమున నేమియేని ప్రామాదికమున పారపాటులు జరిగియున్నయెడల దాని సరియమిది పరికామఖమున ప్రకటింపదగును. శాస్త్రములు, సిద్ధాంతగణితములు యెటులున్నను ప్రత్యేకముగనా గ్రహణ గ్రహస్థానముపై పగలు 3-29 గంటలకే యగుపడిన పంచాంగప్రామాణ్య ప్రతితి శ్రద్ధమగుటకు కారణమగును.

నెల్లూరువాస్తవ్యులు జ్యోతిషవిశారదులు బ్రహ్మశ్రీ మొదలి రామకృష్ణసిద్ధాంతిగారి గ్రహణకాల విషయమున వ్యక్త ప్రకటినిగూర్చియు, పంచాంగ నిర్మాణములందలి మరెన్ని విషయములు గూర్చియు 31-3-28 తేదీగల “స్వతంత్ర” యను పేర నెల్లూరిలో ప్రకటింపబడుచుండు క్రొత్త తెలుగు వారపత్రికయందు ప్రాథమిక జర్పించియున్నారు. దాని యాధారముననే ఈ విషయ మిందు ప్రపంగింపబడుచున్నది.

ఆతడు, ఏడ్చెను, ఏడ్చెను, ఏడ్చెను.

ఏలనన, పాపము, ఆచిన్న బిడ్డ సరియైన ఆహారము లేక, ఆకలితో చనిపోవుచున్నాడు. ఆతనితండ్రికివీయు తెలియదు. ఆతడు తాను శ్రేష్ఠమని గ్రహించినదానినే బిడ్డకిచ్చెను. కాని ఆతడాబిడ్డకు రాశ్య నిచ్చిన బాగుండెడిది.

ఈవిధముగా మీబిడ్డలనపాయముల పాలనర్పించు. వేతితోతాక బడక డబుల్ డబ్బాల్లో స్కీలుచేసి పంపబడు, పరిశుభ్రమైనట్టియు, శుభ కరమైనట్టియు ‘గ్లా’నేస్కో వాడుడు.

Glaxo

ఆల్ ఫ్రెడ్ యంగు అందుకో, విమిలమి.
(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.)
తపాలబెట్ట నెం. 40, మదరాసు.

3706

విశాఖపట్టణము

రామలీలా మహాత్మ్యము

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఎప్పటిసలకే సాంత్ముగ విఖల వైభవముగ రామలీల మహాత్మ్యములు జరిగిపోయినవి. ఈనెత్తరము ముఖ్యముగ పల్లెటూరి జన మమితముగ నడచెందెరి. ఈఉత్సవముల సందర్భమున ఆదిమందిర స్థాపకుల శ్రీయుత నారేపల్లి రామచంద్ర శాస్త్రిగారుమృత్తిరాజా విక్రమదేవు వర్మగారును సలుపుకృషి యనల్చును. పట్టణమున యావత్సరమునూడ సామాన్యముగ వారి కథలు, కేవలము తరచు జరిగినవి. అందు శ్రీరామనేవా సమితి వారు చెప్పించి శ్రీ కొండపల్లి జగన్నాథ దాసుగారి గాంధీ వారికథ నకరవాసుల నాకర్షించినది. శ్రీ జగన్నాథ దాసు గారు ప్రస్తుత రాజకీయముల ప్రసంగించుచు నైమనుకమిషను, ఖర్చుగూర్చి పాడినపాటలు వ్రాసయంగమముగనండి. ప్రబోధమునకు తోడ్పడినవి. అమితముగ ఆన్నిదిక్కుల చెలరేగుచున్న బచ్చులగూర్చి వీరు పాడిన కీర్తనలు కడుపుబ్బ నవ్వు కలిగించినవి.

జిల్లాబోర్డు

గత యెనిమిది వత్సరములనుండి శ్రీయుతులు సి. వి. ఎస్ నరసింహరాజుగారు, పి. సి. నంకటపతిరాజుగార్లు పరిపాలనలో జిల్లాబోర్డు ప్యాధీనమునందుండిన ఈతపాటిచెల్లు కల్లుగీత నేయరాదను తీర్మానము జరిగి నేటివరకు నల్లనే సాగుయందెను. నేటికిశ్రీయుత గొట్టి ముక్కల జగన్నాథరాజుగారిఅధ్యక్షత రాగానే తిరిగి ఈచెల్లు కల్లుగీతల క్షయవలయుననీ తీర్మానము జరిగి జిల్లాబోర్డు ప్యాధీనమునగల చెల్లును కొంత కిమ్మచున్నారని వ్రాయుటకంతయు పంతాపమగుచున్నది. శ్రీయుత పి. దుర్భాషాదరావుగారిపంజీ జాతీయవాదులు బోర్డునకుపాధ్యక్షులుగ నుండినూడ యిట్టి నేక నష్టము కలిగించు కార్యములు జరుగుచున్నందులకు జింతిండుటకంటే చేయునదేమి.

పార్వతిపురము

పార్వతిపురము-రామపుత్తం రైల్వేస్టేషను చాలవరకు మగియవచ్చినది. పనులుచూచుదురుకుగజరుగుచున్నది. కొలదిమాసములలోనే రైలుగడచగలదు.

బ్రహ్మచర్య

సంపాదకులు-రామచంద్రగారు బసవనగుడి నోస్తు, బెంగుళూరు

ఈ ఆంగ్లమాసపత్రిక నాల్గవ సంవత్సర ఏప్రిలు నెలలో వెలువడి చూ కార్యాలయము చేరినది. సాధు వాస్వానిగారు వ్రాసి విద్యావిషయకనూతనాశయములు, భీష్ములవారి జీవితము, ఆశ్రమజీవితము, శరీర పరిశ్రమ యోగాభ్యాసము, మలబద్ధము ఆశీర్వాదమున్ను న్యాయము లిందుగలవు. సాం చందా ఒక రూపాయ. విడిసంచిక రెండరూపాయ. వలయువారిటుల వ్రాయవలెను. “మేనేజింగు ఎడిటరు, బ్రహ్మచర్య, బసవనగుడి పోస్తు, బెంగుళూరు నీటి.”

దివికొలూకా ప్రాథమిక విద్యాసంఘసమావేశము

21-4-28 తేదీకి సరియైన విభవ పం॥ చైత్ర శు ౧ సిరవారమునాడు చల్లపల్లి గ్రామమందు శ్రీయుత నారజాగి శ్రీనివాసరావుపంతులు ఎం. ఏ. యల్. టి. గారి యధ్యక్షత క్రింద సమావేశమగును.

పి. వె. ల. నరసింహారావు,
5-4-28. సహాయకార్యదర్శి.

టి. బి. మెహతా ఆండ్ సన్సు

సీమకమలములు, పచ్చలు, కెంపులు మొదలైన

రత్న వ్యాపార స్థలు

453, టంగళా లవీ థి,

4028

ఫోను. 3555.

పార్కుటౌను, మదరాసు.

మా V. H. R. మిస్కి

యింగువను

4163

కొనుటయన

మీ ఆహారపదార్థములకు

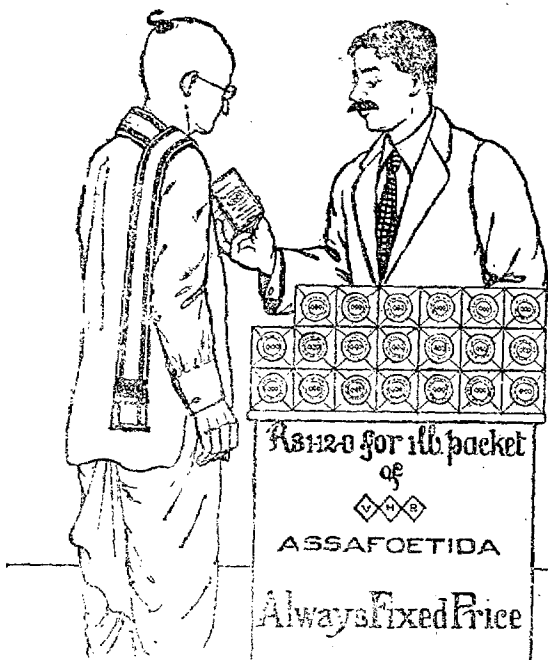
కమ్మదనము గలిగించి,

మీరొనర్చు విందులను

జయప్రదముగాకొనసాగించు

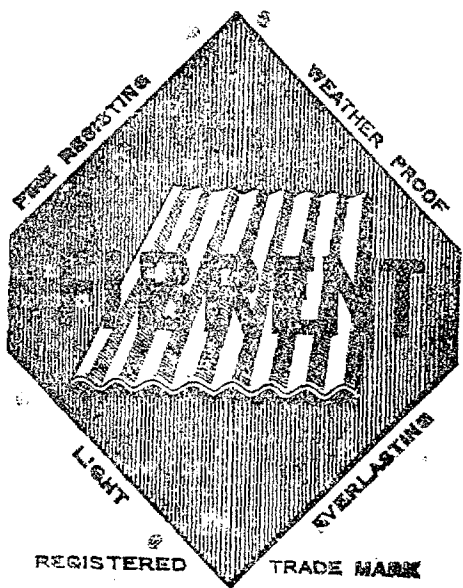
టయే అని గుర్తెంగుడు.

4163

SOLE IMPORTERS

VARJIWANDAS HIRJEE & CO,
34, GOVINDAPPA NAICK ST, MADRAS.

అస్సెస్టెన్స్ సీ మెంటు దళములు

మరియు

కారు గేటెడ్ పీట్లు, పెంకులు

3579

బంగళాలు, కర్మాగారములు, కూలిగృహములకు తగినవి.

మిక్సిల్డ్ మేజెన్ అస్సెస్టెన్స్, బ్రిటిష్ బొమ్మలందు సీ మెంటు మొదలగువాటినుండి.

ఇంగ్లాండునందు తయారు చేయబడినది.

చెన్నరాజధానికి పంపకవారులు.

BEST & Co., Ltd.

P. O. Box 63. MADRAS.

మద్రాసు రాష్ట్రీయనహకార

పరపతి సంఘమహాసభ

శ్రీశ్రీశ్రీ

రాజమహేంద్రవరములో సమావేశమైనది

రాధాకమల ముఖర్జీగారి అధ్యక్షోపన్యాసము

రాజమహేంద్రవరం, ఏప్రిల్ 6:—మద్రాసు రాష్ట్రీయసహకారపరిషత్సంఘ మహాసభయొక్క 16 వసూలేము రాజమహేంద్రవరములో జరిగినదని. ఈ సభకు ప్రాధమిక రాధాకమల ముఖర్జీగారి ఏ.సి. హెచ్.డి.గారు అధ్యక్షత వహించిరి. వారి అధ్యక్షోపన్యాసములో, నీ క్రింది ముఖ్యాంశములనుగూర్చి ప్రస్తావించిరి.

మన దేశములోని వ్యవసాయ వృత్తి లైతులకు విశేష లాభము మిగల్పకపోవుటవల్లన, అనేక భూవిపశులు ఫలప్రదములుగా లేకుండుటవల్లను సహకారపరిషత్ సంఘములు విశేష ప్రయోజనకారకులు కాజాలకున్నవి. సహకారసంఘములవారు లోకలవద్దనుండి పెద్ద పెద్ద మొత్తములను ఋణములుగ తీసికొని వినియోగపూర్వములు కనుపించక వ్యర్థముగా నిలువయుండుట తటస్థించుచున్నది. వ్యవసాయవారులకుగల భూవిపశులు ఎక్కువ ఫలప్రదాయకములుగా లేక పోవుటవల్ల అట్టి వారికి సహకార సంఘములు ఋణముల నిచ్చుటకు వెరచుచున్నవి. సహకారసంఘములందు వ్యర్థముగా మూల్యమున్న నిలువ ప్రవృత్తునకు వినియోగపూర్వములేరేమియు కల్పించక కాశ్వాసంఘములను నెలకొల్పి వారికి ఋణములనిచ్చుటయు లేదా భూమి తన భూలమీద ఋణములిచ్చు పద్ధతి నవలంబించుటయు సంభవించుచున్నది. ఈ విధముగా విధిలేక ప్రవృత్తున్నట్లు సహకార సంఘములను కాశ్వాసంఘములను పెంపొందించినంత మాత్రముచేత లాభములేదు. ఈ ధోరణి ఉత్తరత్రా సహకారోద్యమమునకు హానికరము కాగలదు.

ఈ సహకార పరిషత్ ప్రతిష్ఠాపనలు ప్రభుత్వ ప్రేరేపితములుగా నుండకూడదు. ఇవి జాతీయోద్యమమునందు చేరవలెను. ఇప్పటికిని కొన్ని గ్రామములలో ఆన్వోన్య సహకార పద్ధతిని సేద్యము చేయుట కలదు. ఇట్టి ఆన్వోన్య సహకార పూర్వక సేద్యమును ప్రోత్సహించుట పెంపొందించవలెను. వ్యవసాయవృత్తి వృద్ధినికాపాడుట లేక ప్రంభించియున్నది. గ్రామములోని భూస్వాములందఱును వ్యవసాయపుపనులకు ఆన్వోన్య లాభకరములగు సహకారసంఘములను తమంతట తామే నెలకొల్పి కృషిచేయునట్లు మనము చేయవలయును. హిందూదేశములోని జనసామాన్యమంతయు తమ నిత్యకృత్య పరిషత్తులకు గ్రామస్థుల పనుష్ఠిసహాయము మీదనే యాధార పడియున్నాడు గాని గొప్పభూస్వాములమీద గాని, వక్రకుల మీదగాని ఆధారపడిలేదు.

సహకారసంఘములు ఆరికధర్మముల ననుసరించియు రాజకీయధర్మముల ననుసరించియు పెంపొందించవలెను. అంతియగాని కులములే విభేదములను పోషించి వ్యవహరించుట కూడదు. మూలకాస్త్ర విజ్ఞానాభివృద్ధులను అన్వయేత్ సాగరికత పద్ధతులను భారత దేశములోని పామర జనసామాన్య మంతయు పూర్తిగా గుర్తెరుంగునట్లు మనము ప్రబోధమును కల్పించితిమేని దుధిర పాపములేని మహావిప్లవముతో భారతజాతియంతయు అద్భుతాభివృద్ధినింది నూతనరూపమును, వికాసమును పొందునని.

ప్రకటన

శ్రీ ముక్త్యై రాజాగారు పనుస్థాయోగ్యేదోషములనుకాస్త్రీయముగా శ్రద్ధతో తయారుచేయించి, అందరికి అభ్యనుచున్నచేయ దలపెట్టి అర్ధరసాయనసాలను నెలకొల్పి వారు, ఆ యోగ్యేదోషము అన్నియు యెచ్చట తొరకును. కేటరాని శిరగు వ్రాయుదు. 1204
3126 అర్ధరసాయనశాల ముక్త్యై కృష్ణ.

జాతకము

జాతకశాస్త్రము నకలుగాని జననకాల ఘడియలు లేక ఘంటలుగాని ఉత్తరము వ్రాయుకాలముగాని మాకువంసినచో జాతకమియొక్క రూపము, వ్యభిచారము, ధనము, భూమి, విద్య, సుల తానము, కళత్రము, ఆయుర్దాయము, ఉద్యోగము, శీవనము, మొదలుగాగల 23 విషయములు వ్రాసి రూ 2-4-0 లకు వి, పి. గా పంపెదము. క్యాంక్లెక్ల రీడింగుతో ఒక సం॥ రఫలం 1-4-0. అక్వెల్ పెంకటకాస్త్రీ, 1402. 3249
గోపాలపురం. కొత్తకేటరాస్త్రీ, గోపాలజిల్లా

క్రొత్త శక్తి, బాల్య తేజస్సు

ఎం. ఎ. హరిశ్చంద్రారావుగారు

బ్రహ్మచారి మాకు వ్రాసిన జాబునకలు బ్రహ్మ 18-2-28

ఆయుర్వేదాశ్రమము ప్రొఫెసరు గారికి మదరాసు

అయ్యా

“మీ ప్రఖ్యాతి జెందిన..... నేవించినవిదప నాకున్నటువంటి రోగము మటుమాయమైపోయినది. తరువాత పథ్యనియమ ప్రకారముగా మీయొక్క జీవామృతమును ఒకపావుబుడ్డి నేవించే సరికి దీనియొక్క బ్రహ్మాండమైన గుణము చెప్పనలవికాదు. మొదట దీనియొక్కపని నాయుద్రియమును గట్టి పరచినది. అపారమైన జీర్ణశక్తిని గలిగించినది. దీనియొక్క గుణగుణములును చెప్పటకు నాతరము గాదు. పుల్లనితేనుపులు మటుమాయమైపోయినవి. కండ్లయొక్కదృష్టి జాస్తి అయినది. అప్పుడప్పుడు జ్వరము మరియు ముక్కులలో ఉండునపుడు నేను నోటిద్వారా ఊపిరిని పీల్చవలసియుండెను. మరియు తేబిలువద్దకూర్చొని గంటలకొలది వ్రాస్తూవున్న సమయములో నడుమునొప్పి యుండెడిది. వీటినిన్నింటిని మీ జీవామృతము నివారణచేయగలిగినది. మరియు దవడలలో దంతములు పండ్లు వాటికి పటు త్వమును గలిగించినది. పండ్లకు మంచి తేజస్సును గలిగించినది. నోటిలో నాలుకవద్దనున్న సెలెవా (Saliva) ను Refine చేసినది. రక్తశుద్ధిని చేయుటలో దీనికిమించినది లేదను కొందును. నాయొక్క ప్రతి కండరమును గట్టిపడినది. నాశరీరములో క్రొత్త శక్తి యుద్భవించినట్లు తెలియుచున్నది. నాశరీరచర్మమును మంచి యైరని క్రొత్తరక్తముతో ఒకవిధమైనటువంటి బాల్యతేజస్సువలె చూచుటకు సాంపు గలుగ జేసినది.”

“ఇచ్చట క్యాంపులో నాయుటిప్రక్క నొకరు అనేక యింగ్లీషు మందులపై డబ్బు వ్యయముచేసి వానికున్న (Constipation) అజీర్తిజబ్బుతో ప్రయాసపడుతూ వుండెను. అప్పుడు జీవామృతమును దానియొక్క గుణమును ఆయనతో చెప్పి మీ యొక్క కేటలాగును చూపించి మీసలహా గోరుమని యంటిని. 3 దినములు జీవామృతమును నేవించజేసినవిదప గుణము కనుపడగా వారముదినముల లోపల మరి 3 బుడ్లకు ఆర్డరిచ్చి నేనువీనిని Contique చేసెదను. అని మీమందులను కొనియాడి యుండెను. మీ మందులపై నాకుగలిగిన సంపూర్ణమైన నమ్మకమునుబట్టి మరియు నాఆంధ్రాభిమానమును బట్టియు నాశక్తి కొలది యిచ్చటనున్న అరబ్బీలకున్నా యీ దేశపు యితరజాతులయందును మీమందులప్రచారము నకై పని చేయుచున్నాను. వసంతకాలములో చెట్టుయేలాగున చిగురించునో మీ జీవామృతము ఏ యొక్కరు నేవించునో వారి శరీరములో నున్న బలహీనత జబ్బులువగై రాలు పోయి క్రమేణ నాడులకు నరములకు బలమునిచ్చి (Salivary glands) లో నున్న ఉమ్మినిరు అతిపలుచగా ఉత్పత్తిజేసి పైచెప్పిన చిగిరింతవలె ఒక నూతనశక్తి ఉద్భవించును. ఇది నాయొక్క స్వాచార్యము. ఈ జీవామృతము (Gastic Juice)ను వృద్ధిచేసి జీర్ణాశయమునకు బలమునిచ్చునని నేను ఖండితముగ చెప్పగలను. నాయొక్క (Crys talinelens) సుందరముగ నేత్రనాడులు బలముజెందినవి. దయచేసి మరి 3 నీసాలు పంపించగోరు చున్నాను.”

జీవామృతము లేక శ్రేష్ఠమైన బలవర్ధకౌషధము

మెల సీసా 1-కి రు 3-4-0.

వలయువారు:-

ఆయుర్వేదాశ్రమము

151, గోవిందప్పనాయకవీధి పోస్టుబాక్సు 287, మదరాసు
తేక

ఏ జంట్లు:-

1 దాధా అండు కో, ఎస్ప్లనేడు, మద్రాసు.

2 ఇండియను ఇండస్ట్రీయల్సు ఎస్ప్లనేడు మదరాసు

3 కె. యస్. మెహతా అండుకో, చైనాబజారురోడ్డు
మదరాసు.

4 ఆల్బట్టు అండు కో, మాంటురోడ్డు, మదరాసు.

5. రావు బ్రదర్సు, తెనాలి.

6 కోఆపరేటివు మెడికలుస్టోర్సు లిమిటెడ్,
మచిలీపట్నం.

7 సి. వి. శేషగిరిరావు అండు కో., నెల్లూరు.

8 కాకి వెంకటసుబ్బారావుగారు, రాజమండ్రి.

9 ఆంధ్ర ఇండస్ట్రీయల్సు స్టోర్సు, బెజవాడ.

10 వి. ఎ. అప్పారెడ్డి అండునన్, బ్రాడిపేట
గుంటూరు

11 కొంపెల్ల రామమూర్తిగారు, రాజోలు. 1045

మదరాసు శాసనసభ

మదరాసు శాసనసభలో స్వరాజ్యపార్టీ సభ్యులు మంత్రిత్వ విభాగపరిశీలనము (ప్రభుత్వములో) వచ్చి నపుడు తటస్థులుగా నున్నారను అవవాదుకలిగినమాట నిజము. అప్పుడట్లు మండుటకు కారణము జస్టిసు పార్టీ వారు ఎప్పుడు సందుకొరికితే ఆపుకు ఉన్నాగాలు స్వీకరించి గత శెండుకాస నపథిలోను మంత్రిత్వము వహించి జాతీయభావములను నేలా నడగద్రొక్కటకు పాలుబడితో అదేకేతి ప్రవర్తించుననియే కాని మరొకకారణము కాదు. యీమాట బహిరంగంగా ఆ రోజుల్లో పెప్పిలే నమ్ముగా నున్నార; నమ్మకపోయేవారు న్నారు. యిప్పుడు అది తార్కాణమైనది అందువల్ల స్వరాజ్య పార్టీపై ఆపు డట్లు సున్నయితు ఏమియు అవనిందలేదని యిప్పుడు నిస్సంశయముగా చెప్పవచ్చును.

శెండువసారి మంత్రిత్వపై విభాగపరిశీలనము న చేసినది కోయంబత్తూరులో నక్కద్రాక్షపండ్లకథవలె జస్టిసు పార్టీ వారు అధికారపదవులను తీసికొనగూడదని నిశ్చయించిరి. యాతీర్యానము నిజమేమని కొందరును ఏదో సమయానుకూల ముగ చెసిరిని మరికొందరును అనుకొనేవారు. ఏలాగైతే నేమి అప్పట్లో మంత్రిత్వపై వచ్చిన విభాగపరిశీలనమునకు జస్టిసుపార్టీ వారు ఓటుచేసిరి. యీవోటుప్రకారము అప్పట్లో మంత్రిత్వము ఓడిపోతే యిప్పుడు చాటుగానుండి నడిపించేవాట కమును మరొకపార్టీ తీర్యానముతో బహిరంగంగా చేసేయుం డేవారని యిప్పటి ప్రవర్తనలనుబట్టి చెప్పవచ్చును.

మాడవసారి మంత్రిత్వపై విభాగపరిశీలనమునకు వచ్చుటయు ఆసమయానికి లామెంబరు ఖాళీ అగుటయు కలు ప్పించినది. ఆత్మగౌరవమున్న మంత్రిత్వమునకు రంగపాదం, ఆరో గ్యస్వామిగార్లు డబ్బుకొరకు ప్రావలాదక త్యాగమొనర్చి సం పన్నరాలు బూటకములని ఋజువుచేసిరి. ప్రభుత్వమువారి నిరం కశచర్యను బయటపెట్టిరి. యీఖాళీ మంత్రిత్వస్థానమునకు జస్టిసుపార్టీ వారు మద్దతుచేసి గవర్నరుగారితో ఖేరసారములు పెట్టుకొని ప్రధానమంత్రిని సుప్పటిలో నిమడ్కుకొని ఆరెండు ఖాళీమంత్రిత్వ స్థానములలోను శెండువిగ్రహములను కూర్చోబెట్టి రి. యీవిగ్రహములను కూర్చోబెట్టుటవల్లనే లామెంబరు జస్టి సుపార్టీ వారికి వచ్చింది. ఖాళీ అయిన లామెంబరు పదవిలో ఉద్యోగములు అక్కరలేదను జస్టిసుపార్టీ వారు ప్రవేశించిరి జస్టిసుపార్టీ వారు రంటే ఉద్యోగాలకై ప్రావలాదు వారేగాని త్యాగమొనర్చి ఆత్మగౌరవమును తాము కాపాడుకొనుచు దేశ బంధవిముక్తికి కాంగ్రెసువారివలె పాలుబడుచు వారని ఋ జువు అయినది.

శెండుసే ఆంధ్రరాష్ట్రము కాంగ్రెసుకుబిట్టి సమాజే మై జస్టిసుపార్టీ వారు గావించిన ద్రోహమును వెల్లడించి రాష్ట్రము కాంగ్రెసుసంఘము తీరిపుర కరపత్రములను చేసి సభిలను చేసి పల్లెపల్లెలకు వ్యాపింపజేయవలయును.

కాంగ్రెసు పార్టీ అంటే స్వాధ్యత్యాగమొనర్చి యీ నిరంకుశప్రభుత్వమునకు లొంగక నిండానువలె పోరాడి స్వరా జ్యమును సంపాదించే పార్టీయని ప్రతిభాకరీయుడును యిపు డైనను తెలుసుకొనను గాక!

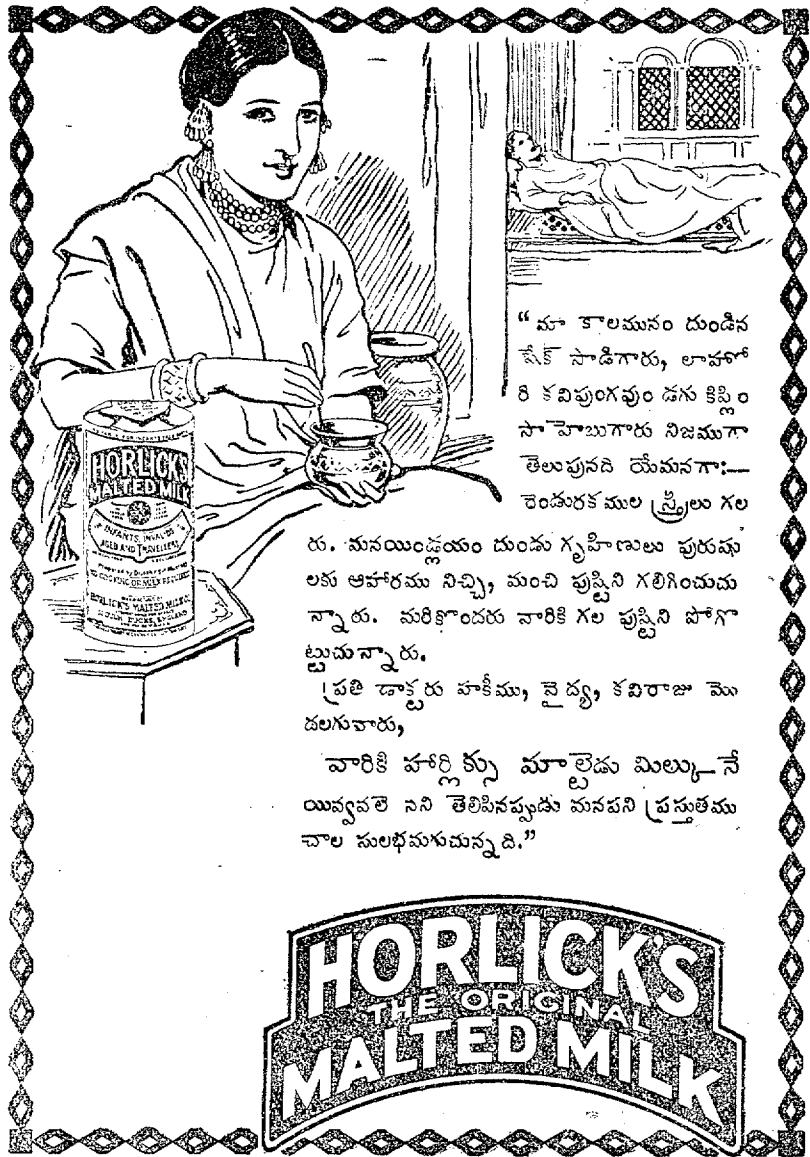
శ. సుబ్బారావు.

స్కూలు వైనలు పరిశీలు

ఈనెల సోమవారం 2 వ తేది సుత్రికలో ప్రయతించిన ప్ర కారము పరిశీలున్నిటి గాని తేకొన్ని సజ్జెట్టులలోగాని జ రువుదురని తెలియుచున్నది. అప్పటినుండి బాలురు చదువలెక మి క్తినికల్పముతో చదువుచున్నారు. వారిదివడకే పరిశీలుకొరకు కష్టపడిఅలసియుండుటచేత మరలనిప్పుడు కష్టపడినదేమోగ్య మును తప్పకపోగొట్టుకొనెదరు. ఇదిగాక బాలురనేమలు పరిశీ లుముగియుగానే తెలుతమస్వగ్యరాసుల కరిగి యుండును. ఇప్పు డట్లుపోయినబాలురు తెప్పించుటకు పరిశీలుజరుగని ప్రయ తించినను అశేకులకు తెలియకండును. పత్రికలుపట్టుదులందు ఏ తప్పుగాకాన్పించియును గానిపట్టుబాళ్లయందుకాన్పించవు. అ ట్లుతెలియని బాలురు పరిశీలురా లేదు. నిదికోకొందరికి ప్రశ్న లు తెలిసినదని మరల పరిశీలుండులు ఎటుకలవలయునది ఇంటికి నిప్పంటించినట్లే. ప్రశ్నలు తెలియకండునట్లుండే తగినదగ్గరలే నికొనలలయుగాని యిప్పుడు బాలుర కష్టపెట్టులెదరు. కావు నమునపరిశీలునకు బాలురకుతోడు పెట్టుటమా త్రిశువార వారియారోగ్యమునకును ఇచ్చిబోడించుటకు ప్రయత్నింతు రనినమ్ముచున్నాను.

విద్యార్థి

3163

“నా కాలమునం దుండిన
షేక్ సాడిగారు, లాహో
రి కవిపుంగవుం డగు కిప్పిం
సా హెబుగారు నిజముగా
తెలుపునది యేమనగా:-
శెండురకముల స్త్రీలు గల
రు. మనయిండ్లయం దుండు గృహిణులు పురుషు
లను ఆహారము నిచ్చి, మంచి పుష్టిని గలిగించుచు
న్నారు. మరికొందరు వారికి గల పుష్టిని పోగా
ట్టుచున్నారు.
ప్రతి డాక్టరు హాకీము, వైద్య, కవిరాజు మొ
దలగువారు,
వారికి హార్లిక్స్ మాత్రమే మిల్కునే
యివ్వవలె నని తెలిపినప్పుడు మనపని ప్రస్తుతము
చాల సులభమగుచున్నది.”

HORLICKS
THE ORIGINAL
MALTED MILK

THE SOUTH INDIAN EXPORT Co., P. O. Box 37, MADRAS.

ఆంధ్రవీర లక్ష్మీ విజయము

అను

మ హా నీ య మై న నాట క ము

4610

శ్రీరాజా వెంకటాద్రి అప్పారావు బహద్దరు ఉయ్యూరుజమిందారువారిచే రచితము

ఇట్టి బాహ్యులు రంగుగలవి ఎన్నో గలవు. జ్యోతిశ్శాస్త్రసందర్భములో
ఆంధ్రతార్యక్త క్షిప్తైవ రుద్రమాదేవి చరిత్రము. కల్పితమైన అద్భుత కథ.
మూల్యము ఆంధ్రభటునిధికి చెందును. ప్రతిఆంధ్రుడు చదివితీరవలెను.
నూతనభావములు ఎన్నో కలవు. నెల రూ 2 లు
వలయుపాడు: ఉయ్యూరు జమిందారు, నూజివీడ్. (కృష్ణాజిల్లా)

మహాప్రవాళము

దక్షిణాఫ్రికా తపాలా:—దక్షిణాఫ్రికాకు పోవు తపాలా మదరాసు జనరలు పోస్టాఫీసునందు 11-4-28 తేది సాయంత్రము 6-25 కు కట్టివేయబడును.

సుగంధవిలాసనభ:—8-4-28 తేది ఆదివారం సాయంత్రం 5-15 గంటలకు విక్టోరియా పబ్లిక్ హాలులో పండిత బద్దమనే ఆత్మారామశాస్త్రియారుగారి "కేతుభంగ" నాటకము కన్నడభాషలో ప్రదర్శింతురు.

జగన్నాథభక్తసభ (సంగీతప్రదర్శనము):—8-4-28 తేది ఆదివారం సాయంత్రం 4-15 గంటలకు ఎన్నూరు హైరోడులో వేదవిలాసంబద్ధ శ్రీమతులు శర్మశోభనలు గాత్రము, వీణ, ఫిడెల్; శ్రీయుత పీతాంబర దేవాయుగారు మృదంగం.

దక్షిణాఫ్రికా యాత్రాసమాజము:—ఈ నెల 8 తేది సాయంత్రం మదరాసులో టి. శంకరాచార్యుగారు దైవ ప్రార్థనము జరుపుదురు. వైకంఠరావుగారు అంగమున ఘట బోధ గావించును.

శ్రీ పాండురంగ భగవత్కథా ప్రసంగనభ:—8-4-28 తేది సాయంత్రం 4-15 గంటలకు హిందూభిక్షులు కలు హైస్కూలు హాలులో (వింటువీధి) శ్రీహన్ కలగో పాచారియారు (శ్రీరంగం) గారు ఆంబరిష్ పాఖ్యానమును స్వీకార తేటము జరిపెదరు.

మదరాసు, ఏప్రిల్ 6:—నేటి ఉదయము "డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్" పత్రికలో ప్రచురింపబడిన డి. పి. మిసెస్ (కాను ప్రోవీయ్యటరు గారు కవిత్వ ప్రోవీయ్యటరుగా నియమింపబడిన వారై ఆసోసియేటెడ్ ప్రెస్సువారి దని తప్పుగా కేర్తొనబడినది.

శ్రీ రామామృత గాననభ-సంగీత ప్రదర్శనము:—8-4-28 తేది ఆదివారం సాయంత్రం 4-15 గంటలకు గోకలేశ్వరలో శ్రీయుత నాగస్వామి భాగవతరు గారు- (మధుర) గాత్రము, శ్రీయుత జయరామయ్యగారు (వంభకోణం) ఫిడెల్, శ్రీయుత దక్షిణామూర్తిపిల్లగారు (పుదుక్కోట) మృదంగం.

డా॥ ముత్తుగారి 'క్షయ ఆరోగ్యశ్రమము':—ఈ ఆశ్రమమునకు పునాదిరాయిని డి. పి. మి. రామస్వామి అయ్యగారు ఏప్రిల్ 9 సోమవారం సాయంత్రము 5 గంటలకు తాంజరమున స్థాపించెదరు.

ఇది చూడవచ్చువాటికి ఉచితముగా మాంజుగోడ్డునుండి (బొసాటాబ్రదర్స్) X 3-30 లకు రెండుబళ్ళును దాని ముత్తుగారు ఏర్పాటుచేసిరి. తిరిగి పని అయినవెంటనే మాంజుగోడ్డునకి బళ్ళులు డిగబెట్టును.

ఎస్. సత్యమూర్తిగారి ప్రచారము:—సత్యమూర్తిగారు ఈ నెల 18 ని మదరాసు నుండి తిరుమనాపల్లికి కాంగ్రెసు ప్రచారము పలుపుటకేగెదరు. ఆచటనుండి తే 16 దీని సింహాశ్రమనకేగి ఆచట వారముదినములందును, ఆచటనుండి ద్వారకా కాంగ్రెసు సింహాశ్రమతీరు కాంగ్రెసు మున్నగునవి ఏర్పాటుచేసిన ప్రచారము సత్యమూర్తిగారు ఉపన్యాసముల నొసగెదరు.

శాసనసభ్యుల సంచారము ముగియుట
డిల్లీ ఏప్రిల్ 6:—భారతాసనసభ్యులు పశ్చిమోత్తర సరిహద్దు రాష్ట్రముల సంచారము ముగించి కేసు రాత్రి డిల్లీకేరిరి. పండిత నైతూ, ఎస్. శ్రీనివాసయ్యగారు తదితరులు ఆరాత్రియే స్వగ్రామములకు బయలుదేరిరి.

మదరాసు గవర్నరు
శ్రీమంతు ఏప్రిల్ 6:—గోవును క్రభువుగారు కుర్రగిడ్డ హిందూదేవాలయమును మార్పాడదేశమును మొగ్గులు తీర్చు ఆబాబ్ మూచిరి.

నిరపాయకరమైనది. నమ్మకమైనది. నిశ్చలమైనది.

EVANS' PASTILLES

వాక్కు సన్నగిల్లుట, గొంతుగురకగా నొండుట, దస్తలు, జలుబులు, క్యాపిటిల్స్ టు కష్టతరముగా నొండుట మొదలైనవి గలగునప్పుడు ఈవెన్స్ పాస్టిల్స్ నేరించుడు. వెంటనే గుఱుమిచ్చి బాధను తొలగించును. క్రియలను శాశ్వతమొనర్చును. ఇంగ్లీషు గొంతుశాశ్వతమైన ఆకుపత్రియందు కనుగొనిన ఫాక్యులా నమ్మపరిచి తయారుకాబడినది. కవిప్రులందరినీదర్శ, అంగ నిర్మితియందును దొరకును.

ఈవెన్స్ సన్స్
లెఫ్టర్ అందు
వెబ్ లిమిటెడ్,
లండన్ లింగ్ పూర్.

వివరములకు
పోస్టుబాక్సు 818,
బొంబాయి.

4409

నిరపాయమే ప్రథమము

మీరు మీ ఆరోగ్యమును గురించి చల్లములలాడకును. నిత్యము ఒక గ్లాసు నెడు వేడినీటిలోని చన్నీటిలోగాని అరటి స్క్వాక్ ఈశోను వేసుకొని త్రాగుటయే నిరపాయ కరముగా నుండుటకు సలభమైన మార్గము. ఈనోయొక్క ప్రతిభ అందరకు విశేషమైన సంగతి. గత 50 వత్సరములనుంచి వాడినవారు దాని కనుగొములను పొగడుచున్నారు. కాల పరిస్థితులెట్టివైననా, ఈనో నేమింజిన ఆరోగ్యమును చక్కగా కాపాడును.

ఈనోన్ ఫ్రూట్ సాల్ట్ నిర్మలమైనది, విగులరుచ్యమైనది. తయారగునప్పుడు చేతులతో తాకజడను. అకారణముగా కలుగు అభ్యాసములలో చేరడగకు.

Sales Representative.

టి. యస్. ఆర్. గిల్లెట్

1/17 ఆర్మీనియన్ వీధి, మదరాసు.

(ఫ్రూట్ సాల్ట్, ఈనోఫ్లొకెట్ మీద నుండు లేబిల్ ఇవి అన్నియు రిజిస్టర్డ్ ప్రేమమార్కులు.

అన్ని చోట్లను రెండు కైజులలో విక్రయింప బడును. డి.సి. ఈనో, లిమిటెడ్, లండన్, (ఇంగ్లాండు) వారిచే మాత్రము తయారుచేయబడును.

తెలుగుపద్యములందు యతిలేదు

శ్రీ విద్యాశేఖర ఉమాకాంతగారు

భండారీ చతురములు

శ్రీ ఉమాకాంత విద్యాశేఖరల ఉపన్యాసము

శ్రీ కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులు

గా రధ్యక్షత వహించుట

చన్ను పురి ఆంధ్ర వభవారి య జహన్ నయన మొన్నటి పాపంబుల శ్రీ విద్యాశేఖర ఉమాకాంతగారు "భండారీ చతురములు ప్రధానాంకాలు—తెలుగు పద్యం" అనే విషయమును గూర్చి దీర్ఘముద్ర ఉపన్యాసమును గావించిరి. శ్రీ. కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుపంతులుగారు పభ కధ్యక్షత వహించిరి.

అధ్యక్షులు

శ్రీ. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు ఉపన్యాసములను పభ్యుల కేరింగించి, నాటిదినము చరిత్రపటమును విషయము ఉపన్యాసములనేగాక భేషమునందనేతల మనముల నాందోళన పండుచున్న విషయమునియు, తామి మధ్య కొన్ని పురాతన కాలపు కావనములు జూచుట తటస్థించెననియు, అందు నన్న యకు పూర్వమే యీ భండారీగారియన్న తెలుగు పద్యము లుగలవనియు, వానిలో రగడలు, సీసములు కలవనియు, దానిని బట్టి నన్న యకుపూర్వము వాఙ్మయ మున్నట్లును, అవాఙ్మయ ముందు యతి ప్రాస లిడేవిధముగ అవలంబించబడుచుండెనట్లు ను తెలియుచున్నదనియు పలికిరి. సంస్కృతమునకు తెలుగు నకు కలిగిన సంస్కృతములో సంస్కృతము తెలుగు ప్రాబల్య మును అలాగఁగొనినదనియు, తెలుగు ప్రత్యేకముగ యతి ప్రాసలను కలిగియున్నదనియు పలికిరి.

ఉపన్యాసము

పిమ్మట శ్రీ. విద్యాశేఖర ఉమాకాంతగారు ఉపన్య సించుచు నీ క్రింది విధముగ ముచ్చటించిరి.

ప్రతిభాప్రసంగం నీ కేసును ప్రవృత్తమైన కొన్ని నిత్యపద్యాల మీద ప్రధానంగా ఆధారపడి వుంటుంది. అదిలేవా అది కాస్త్ర త్వంనుండే దూరమవుతున్నది. తెలుగు పద్యంయొక్క లక్షణాలు చాటి బోధిస్తాననిచెప్పారు. పాదాంతరములను పేర్కొంటూ వుంటుంది.

యతి

యతి అనేది పద్యపాదంలో ఆగేవోటు, దీనికే విశ్రమం, విరామం, విరతి అని పేరు. ఈ యతి వాగ్విధియనికి విశ్రాంతి, పద్యాలానికి సుబోధకము, పద్యరమ్యతను నెలుస్తున్నది. యతి అంటే పాదంలో పదచ్ఛేదం చేయడమని తెలిపినాను. అక్షరాలకు అదే అర్థం. అంటేగాని అక్షరానికి అక్షరం రావడంగాదు. అట్లా అనుకొనడం అజ్ఞానం. "యతిర్విచ్ఛేదః" (పదచ్ఛేదం యతి) అని పింగళి నానుడును, "శ్లోకేషునియత సానం పదచ్ఛేదయతిం విదుః" (కావ్యాదర్శనం) అని చందా ధీర్యులనాడును చెప్పినారు. "యతిర్విచ్ఛేద సంజ్ఞికా" అని శేషాయదు వృత్తరత్నాకరంలో చెప్పినాడు.

ఆ యే ప ణ

అవునుగాని సంస్కృతంలో ఆ అర్థమేలే కానియ్యంకి తెలుగులో యతి శబ్దానికి అక్షరానికి అక్షరం రావడమని చెప్పామంటారా? ఆ మాట అసంగతం. నిరపాయంగావుంటే ఏ అర్థాన్ని భావించినా విచిత్రపత్తి లేదు. రాతిని రొట్టె అనుకుంటే తినడానికి రొట్టెకే పోవడమేగాక రాతిని నమలినప్పుడు పండ్లపిడపయితం కలుగుతుందిగదా! యతి అంటే అక్షరానికి అక్షరం రావడమనడంవల్ల అపారంగా రావడ మట్లా వుండగా యతివల్ల కలిసే విశ్రాంతి ప్రభుత్వ పేక్ష ఫలముల వ్యతిరేకం కావడం, అక్షరానికి కక్షరం అవశ్యమనడంవల్ల అపరితమయ్యుచున్నాం పద్యాన్ని కలుపి తుండేయడం సంభవిస్తున్నది. యతి శబ్దానికి అక్షరానికి అక్షరం రావడమనే అర్థమని అనుకొనడం యిట్లా అసంబద్ధమేకా కుండా దోష పోతువునూడా కనుక పోయింది. యతి అంటే పదచ్ఛేదం అని చెప్పియున్నాను

ఉచిత పద్యపాదాల్లో ఉచితపద్యాలలో వాల్మీకిదగ్గర నుండి భారతీయ కవులనుండి పరిపాలించి పద్యరమ్యతను ప్రతిష్ఠించారు. కాని తెలుగుపద్యంలో ఈ యతి వాస్తవంగా లేదు. అది శ్రీనాథులు కృతుల్లోవలె అక్కడక్కడ వుంటే యాదృచ్ఛికమనే చెప్పవలసియున్నది. 10-11-12 అక్షరాలకు మించి దీర్ఘమైన పద్యపాదాల్లో అపరితమయ్యే యత్నగౌరవం, పద్యార్థపు దుర్బీకార, పద్యంయొక్క దుష్ప రత పరిపాలించబడినవే అవుతున్నది. కనుకనే భారతీయవ్యం దోషేత్వం పదిఅక్షరాలనుండి యతిని ఆరంభించారు. యాసం గదికి అచ్చకవిగారా వ్యక్తమవుతున్నాడు. దీర్ఘక్షరములమైన నియ్యకాన్నియకన్న పదవంబులలోగావుంటే వృత్తాలను సాధారణంగా యతిలేదు. మామూలుగా విశ్రామములో నడిచే పద్యమైన మందాప్రాంతావృత్తంలో ఉన్న వత్సలానుభవం

పద్యార్థ మబోధక, రమ్యత కాలివాను మేళువడేకం చదివి నవారంబికి విదితమయ్యేవున్నది.

తెలుగు పద్యం యతి హీనమైయున్నదని తెల్పినాను. కా ర్థులం నీ సుంకం లే దీర్ఘ పాదాల్లో కూడా యిడిహీనంగానన్న తెలుగుపద్యం అత్యంత అకాస్త్రమైనదని చెప్పుచున్నాను. పాదాంతరములయొక్క పాక్షికగురు త్వంపహితంపాటించక కృత్రిమమని చెప్పదగిన నకారాంతత్వం లో పదాలను తరుచుగా వికృతంచేస్తున్నారు. గుర్తులపాదాల, గుర్తులకా బహుగాలయిన కార్థులంబంటి సాంస్కృతికవృత్తలే తెలుగుభాషకు కొంతవరకు అన్యభావం.

పాదాంతరము

పద్యములో పాదాంతరము సర్వత్ర అవశ్యకమయినది. ఈపాదాంతరము భారతీయవ్యంలో వేత్తలు బౌద్ధిత్వకరి పాలముల గనుకనే పద్యాల్లో నిత్యంగా కానించారు "సర్వే వ్యక్తిశ్చత్రేషు పాదాంతరే యతిస్త్రియతా" అనివృత్తరత్నాకరవాఙ్మయశ్రీనాథుడు సాధారణులకాన్ని తెలుపుతూ ఈ సంగతి విశదంచేసాడు. వాల్మీకిమొదలు భారతీయకవులు అందరూ దీని అవశ్యకతను కనిపెట్టి పద్యరచనచేశారు. పాదాంతరములే వ్యయంయొక్క నడక ముటుపడుతుంది. పాదాలుపాద్యులతో లయవిహీనంగావుంటుంది. "అకలంకా దధసత్వముచెలియ మాయాద్యారకావంతికా, శివరుద్రేత్రక యాప్రయాగములు నేనీవిపకుండగం, కక కేసంక వరాహానా పారిపుష్టవ్యాఘ్రమిమ్మందు కొంకరరాజ్యులె బుదిబాడ్యజని తోన్మారుదో గదా శ్రోత్రియదో" ఇట్లా ధీనేకమైన తెలుగు పద్యాలు కొంగవలె, ఒంటికాలి మనిషివలె ఏకపాదం లో అయోమయ గొలుసులె అత్యంతపరితరకకపాండి గోచ రిస్తున్నది. ఈ తీరుగా దుష్ఫలముల పోతువయిన పాదాంత రయతిగంగం నన్నయ భారతంలో ఆరంభమై నేటివరకు మన పద్యాన్ని కలుషితంజేస్తున్నది.

వల్లిప్రాసలు

ఇటువంటి అవశ్యక లక్షణాలు లేకపోగా తెలుగు పద్యంపనికిమాలిన వల్లిప్రాసలతో, సంకలమై ఉన్నది. వల్లి కొంచె మెచ్చుతక్కువగా ప్రాసమని చెప్పితే ఈ రెంటినిక లిపి ప్రాసమనే గణించుచున్నాను. అక్షరానికి అక్షరం రావడం ప్రాసం రగడలతోవలె అంత్య ప్రాసంకొంతవరకు దిగువును పనికి వచ్చిచా మధ్యప్రాసమన దిగిన వల్లిగాని అది ప్రాసంగాని విశేష ప్రయోజన రహితమైనదే అయివున్నది.

పద్యానికిగద్యానికి ఉండేభేదంగివిశేషం. దీనివల్లనే శ్రావ్యత సిద్ధిస్తున్నది. గదవుల లఘువుల ఏర్పాటువల్ల గతివిశేషం కలుగుతున్నది. గదవుల లఘువుల ఆహవానావరోహాల ఏర్పాటులేగల సంఘటన. వల్లిప్రాసలు పద్యానికి అవశ్యక లక్షణాలు గావు. కవిత్వం రసభావాలకు సంబంధించింది. పద్యం యొక్క విశిష్టలక్షణం గతి విశేషం, సువత్తారమ్యతలు గావున వీటి తో వల్లిప్రాసలను ఎట్టి సంబంధమును లేదు. కావున వీనిధంగా చూచినా ఇవి మిక్కిలి నిరర్థకమైనవి.

ఆ యే పం

"అక్షరానికి అక్షరం రావడంవల్ల పద్యానికి శ్రావ్య త్వం శోభా హెచ్చుతుంది. ఇదే వల్లిప్రాసల ప్రయోజం అని అంటారా అమాట అసంగతవని సమాధానం. "వేలానావయ దక్షిణానిలము పక్షినేయు దాక్షిణ్యముకా" అనిచెప్ప త్తీ వచ్చే యిట్లా టి హోట్ల శ్రావ్యత అనటం వెర్రిమాట. 'కా' మ 'జ్ఞా' వస్తే, చామవస్తే, బువ్వరానికి మువ్వ వస్తే వైపుదూరంగావోవలె వితర్కంమీద మనస్సు కదుల్చుకొన డంతప్ప చెడికలిగే సంతోషం లేదని విశదమే, అక్షరాని కక్షరంవస్తే ఒక మోస్తరు దడవు ఏర్పడుతుందని కొంత వొప్పుకొనవచ్చును. కాని కవిత్వానికి దగవు ప్రధానంగాదు.

రసభావములు కవిత్వానికి ప్రధానం. అవిహృదయానికి సంబంధించినవి. పద్యంయొక్క చైతన్యం చెంది సంతోష పెట్టడం కూడా గనుక ఆచరి సంతోషానికి కావలసిన శ్రావ్యతను గతి విశేషం జరిపడమే గదల లఘువుల ఆహవానావరోహాల క్రమ రూపమైన గణసంఘటన వల్లను, రమ్యత, సుఖత, ఉచిత స్థూలలో యతివల్లను భారతీయ వ్యం దోషేత్వం ల లిపిం పతే కాదు. అవశ్యకమైన శ్రావ్య

త్వాదుల్లిట్లా పర్యాప్తంగాగా కవియొక్కతక్కిన సృష్టి అం తా రసభావాలస్వరూపాన్నిగోచరింపజేయడానికి ఉద్దిష్టంకా వలసివున్నది. ఇదేకావ్యంయొక్క రసత్వ, శ్రావ్యత్వల ప్రాధాన్యాప్రాధాన్యవిశేషం

"వల్లిప్రాసలుకుడిరిందడం కష్టం. అదిలేకుండా వ్యయం వ్రాయడం గుకరం. నులభమైనదానికంటే కష్టమైనది ఎక్కువ జ్ఞానులొకదా" అని అంటారా? దానికి సమాధానమేమంటే ఎముకలువిరుచుకొనడానికి కవిత్వం సంబంధంలేదు. విజ్ఞానపరి పాకంయొక్క, ప్రాక్తన జన్మసంస్కారంయొక్క విశేషంచే త కవిత సిద్ధిస్తుంది. ఒక శేఖ కష్టమే యోగ్యతాకారముని నో వ్యవస్థా, అనాదిత్యాదిదోషాలులేకుండా రసభావాల నిర్మ లస్వభావం ప్రసాదిస్తూ కవితాపద్యంజేయడం ఎక్కువకష్టంగా ని అక్షరానికి అక్షరం కుదిరించడంగాదు. అందుకే అక్షరాని కి అక్షరంకుదిరించే పర్యవర్తలు మన తెలుగుదేశంలో వీరులు పుట్టగావున్నారనిగాని కాలిజాపాదులవలె నిర్మలరసభావాల స్వరూపం వెలయించగల కవులు మిక్కిలి అరుదు. "వల్లిప్రాస లో పద్యాలు అల్లడం చిత్రంగాఉంటుంది గనక యెవరైనా శ్రోతలు ధవమిస్తారగదా" అని వాడిస్తే శ్రోతలు గుఱ్ఱగా మాలై తె రసభావాల సద్భాన్నిధనంతో ఆరాధిస్తారు. కనుక ధనం అక్షరాల తమామలకు సంబంధించిందికాదు. అసలంత కూ ధనంకవితకు అవశ్యకఫలితం కాదు. "వల్లిప్రాసలు చిర కాలంనుండి ఉన్నవని అంటారా, దురాచారం చిరకాలంనుంచి ఉన్నా నుతనమైనా త్యాజ్యమే.

కన్నడం, అరవం మొదలైన భాషల్లో యావత్సంక వచ్చున వాటినిచూచి మనవా రవల బించి వుండవచ్చునంటే దోషమెక్కడవున్నాదోమ మేగాని గుణంగాదు. "సర్వేయిష్యుడు వల్లిప్రాసలు వద్దన్నారు. రేపు గిరియాడా వద్దంటారు. అన్నీ మానుకుంటే పద్యమేమిటని వాడిస్తారా." అంటే అది అనుచిత మైనమాట. మద్యం తాగవద్దంటే నేడు మద్యం వద్దన్నారు. రేపు మంచినీళ్లుగూడా వద్ద టారు. ఇక బ్రతుకెట్లాగనడంఎటు వంటికో మైదులుకూడా అటువంటిదే. గణంలేకపోలేకదయ్యవు తుంది, ఆది యిదివరకే వున్నది కనుక పద్యానికి గణం వద్దం టారేమోననే సంభావనే "అసంగతం, అవునయ్యా సంస్కృ తములో వల్లిప్రాసలు లేవుగదా అ? తెలుగుకూకూడా వద్దం డమే మీ యభిప్రాయమెట్లు గోచరిస్తున్నది. సంస్కృతం లోలేని మంత్రంగం తెలుగులో ఎందుకు వుండరాదు. "సం స్కృతంబునందు జను పద విచ్ఛేదమును మొనరి వ్యవగు దెనున" అని ఆపకవి అందుకే అన్నాడు. వల్లి ప్రాసలు తెలుగు భాషకు విశేష లక్షణమని చెప్పుతా మంటారా.

సమాధానమేమంటే సంస్కృతంలో లేవనేపోతువుచే తనే తెలుగులోవుండగూడదని నేను చెప్పడంలేదు. యతి అం లే అడుగు మొదలివద్దం అనుకొనడంయొక్క అనాచిత్యాన్ని యిదివరకే నిరూపించాను. వల్లి ప్రాసలు కవితకు అవశ్యకనియ మాలు కానివి యివి యిక అవశ్యకనియమాలగా వుంటే వత్వ మణవిధాన అక్షరకపోతువుని చెప్పి వీటిని వద్దన్నాను.

తెలుగు పద్యానికి వల్లి ప్రాసలు స్వభావసిద్ధి. "మామా లు సామెత లన్నిగూడా వల్లిలో ఉన్నవి" అంటారా తెలుగు భాషలో సామెతలు వల్లిలో ఉన్నవని మీరన్నట్లు కొంతవరకు వొప్పుకుంటాను. తెలుగు పదాలకు ప్రాసం స్వభావసిద్ధమేలే సంస్కృతభూమియ్యంగా రచించి సంస్కృత శబ్దాలమీదగూడా వాటిని మోపడం అన్యభావం గదా. అసలు సామెతల న్నా వల్లిలోకూడినవి గావు. వల్లిలేని సామెతలకూడా వున్నవి. సామెతల్లో ఎక్కడంటే తెలుగుభాషకు వల్లిల్లా స్యాభావిక మవుతుంది? సామెతలే తెలుగుభాష కాదుకదా. సామెతలు తెలుగులో ఒక స్వర్పరూపం. అడిగాక సామెతలకు పద్యాలకు సంబంధం లేదు. సామెతల్లో ఉన్నవికనుక ఉత్తమకావ్యాల్లో వల్లి ప్రాసలు ఉండాలె అనటం అసంబద్ధప్రలాపం. అసమ పద్యాల్లోన, వినోదగోష్ఠుల్లోను యీ అక్షరాల తమామ చేస్తే నాకు విచిత్రపత్తి లేదు.

"అవునయ్యా నన్నయాయలు తెలివితక్కువవారా ఎందు కు వ్రాశారు." అని వాడిస్తే ఈద్రష్ట మిక్కిలి తెలివిమాలింది. తెలివితక్కువవారా రని నేను చెప్పలేదు. వారి పద్యాలయొక్క దుర్లక్షణాలు నిరూపించి అవిత్యాజ్యమన్నాను. అవి దుర్లక్షణాలు కావని ఉపాదేశాలక్షణాలని అవశ్యకమని మీరు విశద పరిస్తే నామతం పడుతుంటాను. "మా కీబోచిత్తవిచారణతో పనిలేదు. అది మా కిష్టమైనవి గనుక మేము వాటితోనే వ్రాస్తాము" అంటారా ఇష్టమైనవిధాన వ్రాయవచ్చును. ఇష్టమనే వారితో వివాదమే లేదు.

వ్యర్థమైన గణాలు

అక్షరాని కక్షరం రావడమనే కుక్కురితికే పని? మా లినగణం, దుడగణం, సంబోధనగణం, సంభ్రుగణం, భూమిగణం, ప్రకాశగణం మొదలైన పెంటమాటలతో పద్యాలను నింపుతున్నాము. వల్లిప్రాసలవల్లనే యిట్టి పనికిమాలినదాలు పద్యం లోచేరి పద్యాన్ని కనుపుగంపకు చేస్తున్నది. వల్లిప్రాసలవల్లనే యతిభంగదోషంకూడా వాటిలింది. పురాణాదుల్లో కొన్ని చోట్ల దండగణం మొదలైనవి వున్న పోతువుచేత తెలుగు పద్యాల్లో వాటికి కారణమైన అక్షరాలతమామ స్యేకార

కొంతమందికి తెలుగువారైనా అరబ్బీలుగానీ అక్షరం వచ్చే వాళ్ళి ప్రాసలు, రీతుల్లో నిర్దిష్టమైన రూపమైన అక్షరప్రాసల రసారాకాలావు. కొంతమంది రసారాకాలానా అరబ్బీలును యితర కావ్యానికి అనిరధర్థాలు. ఈ సంగతిని సాహిత్యదర్శన వ్యాఖ్యాత రామచరణులు "రతే రసారాకాలా" అని చెప్పినారు. దండ్యాచార్యులతరువాత వచ్చిన అనందవర్ధనాది సాహిత్యవేత్తలు కవిత్వతత్వజ్ఞులు వీటిని బాగా పరామర్శించి యిది స్వయంగా ఆపతితమేనే తప్ప వుదాత్తకవిత్వవ్యక్తం కావని విదితంచేశారు. మన తెలుగులో అక్షరానికి అక్షరం రావడమే పరమలక్షణమై కావ్యాన్ని దండగమాటలతో నింపి నాము.

అను ప్రాసనుండి వీటిని మనవారు కల్పించివుండక మృదు. లేదా బొద్దుల, జేసలకథలకు పురాణకథలను పోటిగా నిల్పి అక్షరాల తిమిమిత్తో జనలను ఆకర్షించడానికి వైదిక మార్గానుయాయులు వీటిని అవలంబించి యుండవచ్చును. ఏభావముడి, ఎట్లా వచ్చినా పద్యానికి అనాగరక లక్షణాలు అవశ్యకంగా స్వీకృతమై, అనర్థపాతపులు తెలుగు పద్యం యొక్క శోచనీయదశకు కారణాలు అయిననూ సత్యం. అనేత్యభావానికి తగినజట్టతకటనకు, తెలుగు భావయొక్క సౌందర్యానికి అడ్డుపడి పనికి మాలిన మాటలతో పద్యాన్ని నింపిన యావలిప్రాసలు మిక్కిలి హేయము.

నేడు పరిశీలించామా, మనపద్యవాద్యయమంతా చాలా మట్టుకు భారతీయాలంకారికల ఆధిక్యతతోమీసి ఉదాహరణంగా వున్నది. ఉదాత్త కావ్యరచన, యావలి ప్రాసల పద్యాలవల్ల మన తెలుగుభాషకు సాధారణంగా అజ్ఞాతమేయన బలసియున్నది. నన్నయ మొదలు నేటివరకు ఆంగ్లదేశంలో మహామేధావంతులనేకు తీరురాచారానికి బలికాకుండా వుంటే యిప్పటి భాగవతంకంటే ఎక్కువ సరి అయినది, సమగ్రమైనది మనకలభించి వుండేదని నే ననుకుంటున్నాను.

పద్యనిర్ణయం

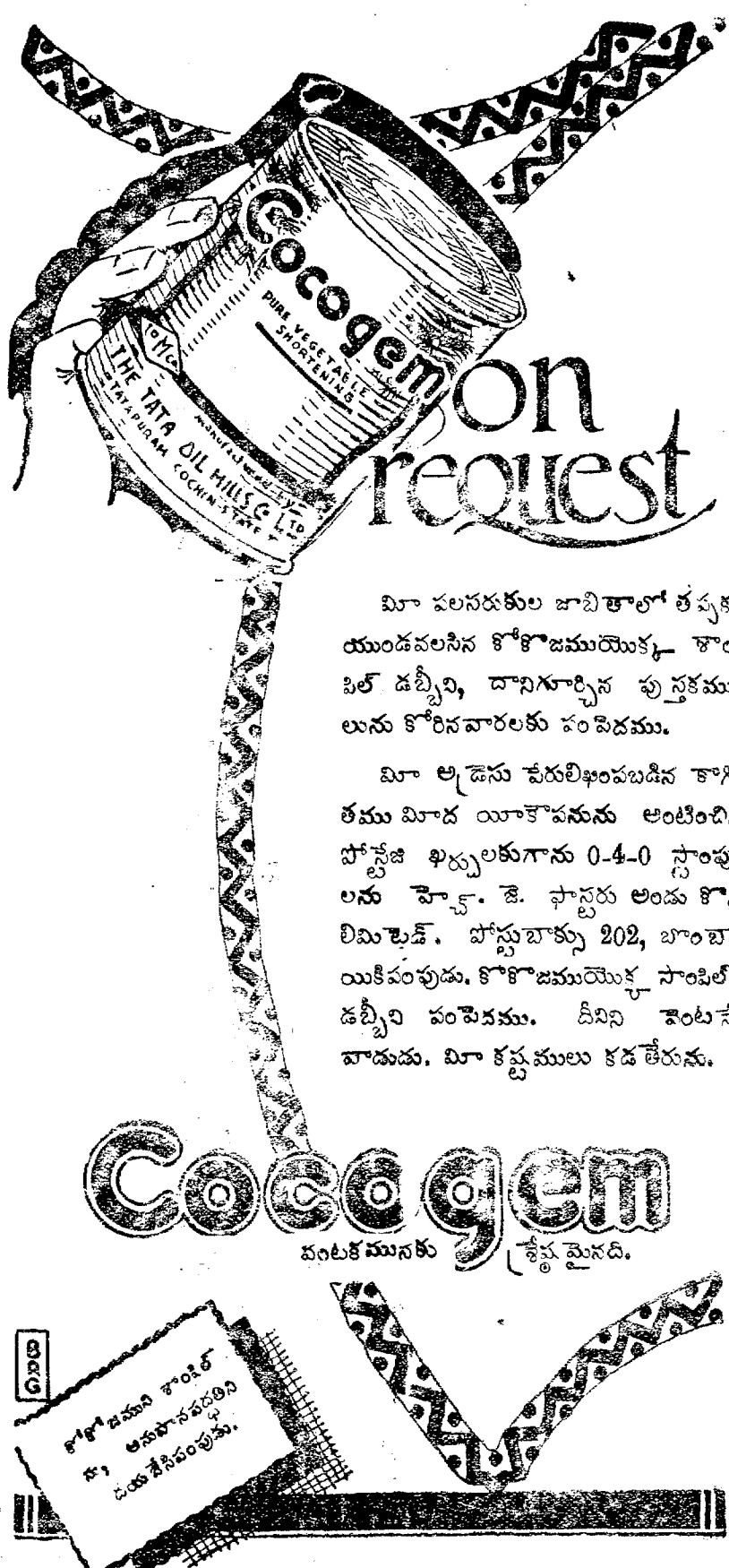
నాగరిక వాఙ్మయంలో పద్యనిర్ణయ మనేది వున్నట్లు గోచరిస్తున్నది. భారతీయకవుల కిమార్గం పరిచితమైనట్లుగా కనబడుతున్నది. నిర్ణయంగా రచించినవాటిలో నైతం అడుగుడు కూర్చున్న పద్యాలను గంభీరంగా పద్యకర్తలు ముక్కు తున్నారు. బొచ్చివచ్చిన మృగ్యం అన్ని పద్యాలు రచించ గలవని గర్వించడమే పద్యకర్తకు ఉద్దేశంగా కనబడుతున్నది.

ఈ వుద్దేశమే నిజమైతే అది మిక్కిలి గర్హ్యం. వేమన వంటి కొందరు ధ్యానల గ్రంథాలు, కొన్ని ద్వితీయ గ్రంథాలు ఈ దురాచారమీద ప్రతిక్రియ నడపినట్లు కనిపిస్తున్నది. అయితే పద్యకర్తలనేకు లింకా ఆ అనిచారితమార్గంలోనే వున్నారు.

మన తెలుగు పద్యాన్ని విచారించి యిప్పటి దాని అనుచితలక్షణాలను తెల్పినాను. పద్యసౌష్ఠవములో మనము వెనుకబడి వున్నామని మన పద్యం హేయదశలో వున్నదని, నన్నయ అరంభించి పిమ్మట వారు అవలంబించిన తెలుగు పద్యం అనేక దుర్లక్షణాలతో కూడి ఉన్నదని విశేషమైన సంగతి విన్నవించాను. అభ్యుదయ ప్రాప్తికి పూర్వం అనర్థపాతపు లను తొలగించుకొన వలసియున్నది. కూపస మందూకవృత్తిని వదలి లోకమందలి ఉదాత్త వాఙ్మయాల సరణులు వాటి బొచ్చింపు మనము గ్రహింపవలయున్నది. మనం మన చెన్ను మీరింపండి, ఇంపుబాంబులండి ఎవగమిసగలండి ప్రబోధమే పొంది, సంస్కార పరిపాకాన్ని ఆరాధిస్తూ వాఙ్మయానికి నిర్మలత్వ ముసాదించినప్పటి మన కవిత్వసంకేతాలు అన్యక వనకేగాక సర్వలోకానికి ఉపాదేశం కాగలవు.

శ్రీ. కా. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు

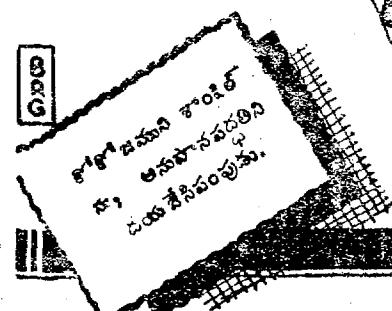
పిమ్మట ఆధ్యక్షులు శ్రీ. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు ప్రసంగించుచు తెలుగు కవిత్వములో నన్నయ ప్రాంధిము జేసిన మార్గము నన్నయకు అనంతరము తెలుగు వాఙ్మయ నిర్మాతలను తెలుగు సారస్వతమును బలపరచుచు వచ్చినారందరను అవలంబించుచు వచ్చిరి. అని సంస్కృతములో మహా పండితుడైన నన్నయ తెలుగులో యతి ప్రాసముల నేకారణమన నవలంబించినాడని విచారించిన తెలుగు వాఙ్మయము కేవలము సంస్కృతి సాంప్రదాయములనే యనుసరింపక యతి ప్రాసలతో తెలుగు ప్రత్యేక సాంప్రదాయముని ఏర్పరచబడి యుండవచ్చును. తెలుగు కవిత్వము నం దంతకు పూర్వమే యతి ప్రాసలు గలవని నన్నయకు పూర్వముండియున్న వాఙ్మయ ములను తెలియుచున్నది. ఈ మార్గమే కర్నాటక తమిళ వాఙ్మయములందుగూడ కన్పించుచున్నది. ఆగ్రభావకు సహజమైన మాధుర్యముకలదు. అమాధుర్యము యతి ప్రాసలవలన పోషింపబడుచున్నది. సంస్కృతములో గణముల పదిగణములు, తెలుగులో గణములు మాత్ర గణములు. యతి ప్రాసల

మీ పలనరుకుల జాబితాలో తప్పక యుండవలసిన కోకోజముయొక్క శాంపిల్ డబ్బీని, దానిగూర్చిన పుస్తకములును కోరినవారలకు పంపిదము.

మీ అడ్రసు పేరులిఖింపబడిన కాగితము మీద యీకొపనును అంటించి, పోస్టజి ఖర్చులకుగాను 0-4-0 స్టాంపులను పోస్ట్. జె. ఫాస్టరు అందుకొ, లిమిటెడ్. పోస్టుబాక్సు 202, బాంబాయికిపంపుడు. కోకోజముయొక్క సాంపిల్ డబ్బీని పంపిదము. దీనిని శాంటసే వాడుడు. మీ కష్టములు కడతీరును.

4169

వలన తెలుగుపద్యములను సాంపుగను మనోహరముగను జేయుటకు ప్రయత్నించినారు. సామాన్యముగ తెలుగుకవులు కొందరు భావగాంభీర్యమున కంతగ యత్నింపగ శేవలము పద గాంభీర్యమున శే ప్రయత్నించినరుట నిక్కమే. అట్టి విషయములో నన్నయ యతి ప్రాసలతో, అనర్థలను ప్రవాహముతో భారతమును రచించివచ్చుడు ఆ మార్గమే తరువాతి వారందరకును ప్రమాణమైనది. యతి ప్రాసలెప్పుడు లేకపోయినో అప్పుడు తెలుగు పద్యము గాబాలదని దేశములో నొక ప్రమాణము ప్రాకిపోయెను. అందుచే అనేక మంది తమరచనలలో ఈ యతి ప్రాసల నవలంబించుచు వచ్చిరి. యతి గణప్రాసములే ముఖ్యముగ నెంచి భావగాంభీర్యము నురుగుపడునట్లు ప్రాయశచిద గ్రంథము లెప్పటికైనను ఉత్తమ కావ్యములు గాబాలవు. సహజముగనే, ఎట్టి ప్రయత్నముగాని, కష్టముగాని అనుపించక యతి స్థానముచోట యతి వచ్చిన పద్యములు భారతములో ఎన్నియో గలవు వానివలన కవిత్వ మాధుర్యముకద్దా లేవాయనిన అకారమునకు అకారము, ఇకారమునకు ఏకారమువచ్చిన సహజముగ మాధుర్యముండును. అట్లుగాక అక్షరమునకు అక్షరము వేయవలెనని ప్రయత్నించి కొనిన కవిత్వమునందు మాధుర్యము లేకపోవుటయు, రసభంగమున టయుగూడ కలుగుచున్నది.

వర్తమానకాలమునందెప్పుడెప్పుడు క్రొత్తగా యింగ్లీషులో "బ్రాంకునెస్"వలె తెలుగులో మనవారు గీతమాలికలు క్రాయుచున్నాడు. పూర్వకాలములో నన్నురీతి నే మందెప్పటికీ గాని క్రాయవలెననట అవశ్యవరణీయముగ వోచదు. వర్తమానభారతీ కాచిన పూర్వముగ యతి ప్రాసలవలనదలి పద్యములు క్రాయకాలము రావచ్చునని లోకమనదు. అనేకులు యతిగణప్రాసలు వేసికొని పాటించక క్రాయుచున్నారు. తెలుగుగాని, సంస్కృతముగాని రాసివారనేకులు కలుకముల పెక్కుగ్రంథములు వ్రాసి ఈ అక్షరమున కక్షరము వేయు యతులతో నింపజేయుచున్నాడు. కొందరు కవుల కియతి ప్రాస

నియమములు ప్రతిబంధకములగ నుండవచ్చును కాని తిక్కన పాతన మొదలగు మహానుభావుల కిది ప్రతిబంధకములగ నుండలేదు. రసభావములకు భంగములేనంత ప్రాయమువచ్చిన కొంతకాలమున కీవాఙ్మయమునే ప్రమాణముగ తీసికొనవచ్చును. యతి ప్రాసని నునుమలను పూర్తిగ గమనించుకవులకు పెక్కు కష్టములగలవని నేను అంగీకరించుచున్నాను. కాని యీ ప్రతిబంధకములను దాటిపోయిన వారను ఉన్నాడు. ఈ ప్రతిబంధకములు సామాన్యమైనవేగాని ముఖ్యము గావు. ఆంగ్లభాషలోని శబ్దాలంకారములు సంస్కృతములో లే సాంపుకు చెచ్చినవి. రసపోషణమే ముఖ్యమని ఉపన్యాసకలతో నేను సంపూర్ణముగ అంగీకరించుచున్నాను" అని పల్కిరి.

నివంతరము ఉపన్యాసము ముగిస సమాధానపూర్వకముగ మాట్లాడుచు ఒక భాషలో ఉన్నంతమాత్రము చేతగాని, చిరకాలమునుండి వచ్చుచున్నంతమాత్రము చేతగాని దోషము గలము గా నేరదని ను, తిక్కన మొదలైనవారు వ్రాసిన వారిలో యావచ్చిముగనుండిని తిమకు వివాదములేననియు, వారి కవిత్వము దనోచిత్యములు పెక్కులు గలవనియు, ఆ రు ఆ, ఇ తు వి వచ్చిన చెటకీ మాధుర్యము లేదనియు (ఆధ్యక్షులు:— లేదని మీరు చెప్పబాలరు. మాధుర్యము కలదని అంగీకరించు వారనేకులు గలరు.) అటువంటి దగవులన వచ్చుకొన్నట్ల కవిత్వమునకు ప్రభావము కాదనియు, అట్టి దిరువులు కొలిచానాది మనోకవులుగూడ కొందరు వ్రాసినవియు, కాని అవి ఉన్న భాగములకంటే, లేవిభాగములు చాలారసవంతములై యున్నవనియు, రసభావముల పుష్కలముచేత మెప్పించుట కర్తవి కావలయుననియు, ఉదాత్తుల కిది ప్రతిబంధకమేమని విల్లిరి.

శ్రీ పి. వి. రంగారామగారు ఉపన్యాసకలకు అధికృతులకు పంపనములర్పించుచు ఈ విషయము అంగ్రకవిత్వంపు తెల్లరు చర్చింపదగినదని పల్లిరి. వీరప సభ ముగింపబడినది.

WIND IN THE BELLY.

BISMAG

క్షణముచో మాన్పు

భోజనము చేయగానే వాయువుగాని, నోప్పి గాని యలుబేసినచో, కడుపులో ఎక్కువ ద్రావకమున్నది ముఖ్య గుర్తు. దానిని తక్షణమే తీసివేయుదు. లేనియెడల అపాయకరము. నీకడుపులో ఎంతద్రావకమున్నను సరే, నీచేతిలో 'బైస్మగ్' సుకరేటెడ్' మెగ్నీషియా, నోప్పి మొదలు పెట్టకముందు వృత్తులతో, నీవు సుఖముగా భోజనముచేయవచ్చును. ఉపయోగించి చూడండి. మియ్యమునుచ్చినది తినండి. తరువాత కొంచెము 'బైస్మగ్' సుకరేటెడ్' మెగ్నీషియా ఉపయోగించండి. అయిదుమిమములలో, నీకడుపులో ఎటువంటి భాదనయినన, ఎంతెడల ఆతీర్థము నయినను ఆపివేయును. ప్రతిమనుష్యుడును, 'బైస్మగ్' సుకరేటెడ్' మెగ్నీషియా పొట్టుము (ప్రామమై) నను సరే లేక బిల్లలయినను మీ ప్లాక్సులో గాని, బజారువర్తకుని దగ్గరగాని కొనవలెను. మికడుపుకు సంబంధించిన బాధలన్ని యింద్రజాలమువలె మాయమగును.

బైస్మగ్ సుకరేటెడ్
మెగ్నీషియా
BISURATED
MAGNESIA

THERE IS A DIFFERENCE

'లిజరుకలమును'

ఉపయోగించి దీనికిని చేరు
తేని యితరకలములకును గల
వ్యత్యాసమును కనుగొనుడు

మీ ఫక్కికి తగినది

100 రకములకు

వైననే గలవు.

వాటినుండి మీకు కావలసిన
దానిని తెప్పించుకొనుడు.

H.F. CO LONDON

1 Agents: P. HOLT & Co., Ltd
P. O. BOX 237
MADRAS.

ఆంధ్రదేశ గ్రామ పంచాయతీల మహాసభ

నేడు ఏప్రిలు 7 వ తేదీని రాజమహేంద్రవరమున జరిగినది

హానరబులు వేనువరపు రామదాసుపంతులుగారి

అధ్యక్షక ప్రారంభోపన్యాసము

మేధాసంపన్నులని పిలువబడుటకు ఆంగ్లేయులెంత మాత్రముగీకరింపరని తాము రచించిన ఒక గ్రంథమున దు ఒక పాత్రచే తెచ్చుకొని ఆపించెను. మన కాలమునందలి భారతీయులు మేధాసంపన్నులనిపించుకొనుటయే ముఖ్యముగా కోరుచుందురు. కాని తాము అనుష్ఠాన నిరతులు కావలెనను శాస్త్రజ్ఞులకి చాల తక్కువ. కావున తమ కాస్తదములగు సంస్థలను నిర్మించు భారమును భారతీయులతరులకు వదిలివేసి వానిని సాకల్యముగా పరీక్షించుటతో మాత్రమే తనివినోందుచుందురు. మన దేశమందలి గ్రామపరిపాలననీతియును యీ రీతిగానేయున్నది. "భారతదేశమందలి జనసంఖ్యలో అధికభాగము గ్రామములందే గలదు. దేశము సంపన్నముగా చేయుటకు అవసరముగ పథలను చేయువారుగూడ జానపదులే కాని దేశమునందలి విద్యాధికులు గ్రామవాసుల ఆదరణవిషయమున పూర్తిగా ఉదాసీనులుగా నుండుటవలననే గ్రామములలోకట్టుబాటును సంఘనిర్మాణమును సరిగానుండలేదు" అని వ్యవసాయ విభాగం సంఘమువారియెదుట ప్రముఖులగు కొందరు పాశ్చాత్యులును కొందరు భారతీయులును గూడ సాక్ష్యమొసంగిరి. గ్రామ నిర్మాణమును గూర్చి గ్రంథములనుబట్టి గాక ప్రస్తుత కాలమునందలి సాంఘిక ఆర్థిక స్థితి లను వ్యయము గా తెలుసుకొని మనము పనిచేయుటానిననేగాని యీ సమస్యలు సరిగా పరిష్కరింపబడవలవు. అటులగాక యితర రాజకీయ సంస్కర్తలు వ్రాసిన గ్రంథమును బట్టియే మనము గ్రామపునర్నిర్మాణ విధానమును సిద్ధపరిచినచో అది ప్రయోజనకారి కాజాలదు.

గ్రామ పరిపాలనము

ప్రాచీన కాలమునందుండిన సంఘపరిపాలన పద్ధతినే యే రూపమున నయి మరల నెల కొల్పి జూచినచో అది ఫలప్రదము కాజాలదని శాకు దోమచున్నది. బహు ప్రాచీనములగు సాంప్రదాయములను సంస్థలను యిప్పటికిని కొన్ని చెక్కుచెదరకుండ నిలబియున్నచుటనిజమే "గ్రామపరిపాలనమును నిర్మించుటకు ఆ సంప్రదాయములను సంస్థలనే మూలకలుగా నుండవలెను" అని చాలి రాధాకృష్ణ లక్ష్మణగారు మున్నగువారు తెలిపిన అభిప్రాయములతో నేనేకీర్తింపబాలను. హెన్రీ మెయిన్, బేడెన్, పబ్లె, విన్సంటుస్కిల్ మున్నగువారు ఆయుర్యగ్రంథములను వ్రాసియున్నను ఆసంస్థలను సాంప్రదాయములనుగూర్చి సరిగా మనవివుడు తెలిసికొనుట కవకాశములేదు సాంఘిక పరిపాలనమునం దెట్టివిలువయున్నను దానియందొక గొప్పలోపమున్నది-సాంఘిక వికాసమునకే గాని వ్యక్తివికాసమునకు దానియందెట్టి యవకాశములేదు. దానియందు నిజముగ ప్రజాధికారమునకు కొంచమయిన తావులేదు. నియోజనపద్ధతి అవలెలేదు. సభలలో బహుజనాభి ప్రాయాససారము వ్యవహారములను పరిష్కరించుటకు ప్రాచీన కాలమునం దవకాశములందైనట్లునిదర్శనములేవియు కనపడవు. కాననములను సాధారణపథకుల తీర్పువలనను భూముల విస్తీర్ణ నిర్ణయమువలనను కలుగునట్టి వ్యక్తిత్వము భారతీయులకు లాభికరమో నష్టకరమో అనువిషయములుండ, వీని వలనసాంఘిక పరిపాలనమునకువిపరీత పరిణామముగూడ తలపించినది. భూముల యాజమాన్యము ప్రభుత్వమువారిదే అనుసిద్ధాంత మేర్పడటవలన గయోగుభూములు, పచ్చికబయళ్లు, ధర్మయోగాములు, నాకరీయానాములు, గ్రామసుంకములు, మున్నగు వానిపైని గ్రామసులకు గల హక్కులొలిగిపోయినది. పూర్వ కాలమునందు వీనిని పరిపాలించు హక్కు గ్రామసంఘములకే యుండెను. గ్రామ నాకరుల జీతములు, గ్రామ నిర్మాణములు, విద్య, నీటిపారుదల వీధులకు సహాయము గ్రామసులకు వినోదములు మున్నగు వాని కొరకు వానివలనవచ్చు ఆదాయములను గ్రామ సంఘము వారు వినియోగించుచుండిరి ఇప్పుడు భారత ప్రభుత్వము రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వము ముగడల ప్రభుత్వాధికారులు మున్నగు వారి పరిశీలనోపనిలేకుండ స్వతంత్రముగ గ్రామ సంఘములు పరిపాలించదగిన విషయములేవియును లేకుండపోయినవి. అధికార విభజననుగూర్చి సూచించుటకు 1915 లో యేర్పడిన విచారణ సంఘమువారి సూచనలను బట్టియే 1920 లో చేన్నపురి గ్రామపంచాయతీలబిల్లును సిద్ధపరచబడినది. 1915 మేలో స్థానిక స్వపరిపాలనమును గూర్చి యిండియా ప్రభుత్వమువారు చేసిన యంత్రుత్తును బట్టియే పంచాయతీల విభానము ఆ బిల్లునందు 87, 88, 89 సంఖ్యలుగల వాక్యములందు నిర్ణయం పబడినది. ఆ వాక్యములన్ని చదివినచో ప్రభుత్వవర్గమునందు నట్లే పంచాయతీలను ప్రభుత్వమువారికిచ్చిరిచ్చిరి స్వత్వము

కాగలదు. ఒక ముఖ్యభాగముగానుండుఇప్పుడు పంచాయతీములకు గల యధికారములయను ప్రభుత్వము వలననే లభించుచున్నది. ప్రభుత్వమునకు మాత్రమేగాక జిల్లా తాలూకా బోర్డులకుగూడ పంచాయతీలు జోబడవలసియున్నది. "జిల్లాబోర్డులవలనగాని తాలూకా బోర్డులవలనగాని పంచాయతీలు ధన సహాయమునుబడయుచున్నచో ఆ బోర్డుల పరిశీలనకు లొంగియుండవలెను" అని యిండియా దొంతనము వారి ఆయు త్రరవునందు వివరించియున్నారు. కావున ప్రాచీన కాలమునందువలె గ్రామములకు మరల స్వతంత్రాధికారమును కలుగజేయగలమని యాశించుట బట్టి భ్రాంతియే. ఇప్పుడు ఉద్దేశింపబడిన గ్రామ స్వపరిపాలనము నవీన ప్రజాధికార పద్ధతినే అనగా వోట్లపెట్టెలు, బహుజనాభి ప్రాయము మున్నగువాని పైననే యాధారపడియున్నది చట్టముయొక్క యుపాధ్యతను చదివినచో స్పష్టముకాగలదు. దానిని మన మిప్పుడు ఆంగీకరించుటయే విధియని నాకు గానబడుచున్నది. గత్యంతర మేమయిన కనబడుట లేదు. పిమ్మట దానిని మనము అనుకూలముగా సవరించుకొనవచ్చును.

గ్రామ పరిపాలనము రాజకీయకృతులు

ప్రస్తుతము విద్యాధికుల స్వరాజ్యసంపాదనమునందే నిమగ్నులయియున్నారు. "విదేశీయుల యాజమాన్యమునండి మనము విముక్తులమగువరకును గ్రామ పరిపాలనము మున్నగు జాతీయ నిర్మాణ ప్రయత్నములేవియు కొనసాగవలవు. ప్రస్తుతము వానినిగూర్చి ప్రయత్నించుట నిష్ఫలము" అని భావించునట్టి రాజకీయ పక్షములు గూడ మన దేశమందు గలవు. భూసార మనుషులముగా లేనిచో మొక్క పెరుగదన్నచుట నిజమే. అటులే విదేశీయుల నిరంకుశత్వము క్రింద స్థానిక స్వపరిపాలనము వృద్ధిచేయవలదు కాని, స్వరాజ్యమును బడయుటకు జాతీయ సంఘ నిర్మాణ మత్యవసరము. గ్రామములందు అటుల కట్టుబాటులను గలిగించిననేగాని జాతీయ సంఘ నిర్మాణము సమగ్రము కాజాలదు. అందులకు గ్రామ స్థులలో ఐకమత్యము వృద్ధిచేయుటకు తగినట్టి సంఘములనిర్మింప బలసియే యున్నది. ఇతర జాతీయ ప్రయత్నములకు అనుబంధములుగా నుండు నట్లయిన వీనిని యేర్పరచవలెను. అత్యధికముగ నభివృద్ధి తేలియున్న దినములందుగూడ ప్రభుత్వము నందధిక భాగము ప్రజల యిష్టానుసారముగను, ప్రజలమలాభకరముగను, గ్రామములు మున్నగు వాని యందు ములవలననే జరుగవలెను చున్నది గాని కెదల పెద్ద బిల్లులములలో పార్లమెంటువారి యాజ్ఞాసారము ప్రభుత్వ కాఖిలవలన జరుగబడుటలేదు. "భారతదేశ మభివృద్ధిచేందవలెన్న రాజ ప్రతినిధియును, ప్రభుత్వ సంఘములను, చేయు వానికంటె మెచ్చగు చట్టములను జేయుటకును, పనినిచేయుటకును, సనమును వ్యయ పరుచుటకును, ఉద్యోగులను నియమించుటకును, స్థానిక ప్రభుత్వములకు అధికారముకలుగునట్లు యేర్పాట్లు జరిగవలసియుండును" అని భారతీయుల స్వరాజ్య వాంఛ యందు సంచూర్ణ సానుభూతితో నున్న సిడ్నీ వెబ్బు గారు నడిచిరి. గ్రామ పరిపాలనాధికారము తమయందేయున్నది అనుబట్టినయ్యకము ప్రజలలో కలుగవలెను. దీనిని కలిగించుటకు సాధనమేమి? ఇటీవల మనదేశీయులు గ్రామపాలనమును గూర్చి అధికమగు శ్రద్ధను జూపుచున్నారనుటకు గ్రామపంచాయతీలు, తాలూకాబోర్డులు, జిల్లాబోర్డులు, మునిసిపాలిటీలు, మున్నగువానిలో సభ్యులుగా నుండుటకు యెన్నికలలో నెగ్గుటకు, ప్రజలుఅధికముగా కృషిచేయుచుండుటయే నిదర్శనము. కాని, యీ యంత్యహము ప్రస్తుతము విపరీత ఫలితమునకుగూడ కారణమగుచున్నది. దేశమునందు రాజకీయ కక్షలు బలమగుచున్నవి. స్థానిక సంఘములను వశపరచుకొనుటకు రాజకీయ కక్షలవారు గట్టి ప్రయత్నములను చేయుచున్నారు. అందువలన కొన్ని స్థానిక సంఘములు యెట్టి పనియునుగూడ చేయజాలని పిరికివచ్చియున్నవి. ఇప్పుడు గ్రామ జిల్లా తాలూకా బోర్డులలో చాలవరకు కక్షలవలన ఉపయోక్తముయిన పనియేడియుగూడ సాగుటలేదు. ప్రస్తుతస్థితిలో స్థానిక సంఘముల యెన్నికలలో రాజకీయ కక్షలతో గూడిన స్పర్ధను మనవారి విరమించిననేగాని యీ యన్యము తొలగదని నేను నిరూపించేయవలసినవాడనైతిని. ఈ సంఘములు గ్రామముల అభివృద్ధికి అనుకూలముగ పనులనుచేయవలెననియే ప్రజలందరకు కొరుదున్నాడు. ఇప్పుడు స్థానిక సంఘములలో కలుగుచున్న కలహములు వ్యక్తి

ద. ఇండియా దివ్యజ్ఞానసభ

డా॥ బిసెంటుగారి, హెచ్చరిక

అడయారులో ప్రసిద్ధి కెక్కిన పంటవృక్షముక్రింద నిన్న జరిగిన దివ్యజ్ఞాన సభలో డా॥ బి సెంటుగా హాజరయ్యిరి. ఈ సాంఘికములలో నొకరితో నొకరికి ఎక్కువ సంబంధము కలగి యుండవలసినదని యామె చెప్పెను. 'మనలో నొకరినొకరు సరిగా గ్రహించరు. అందుచే వాదనలు మొనరిడియొకరి నొకరు తప్పుగా భావింతురు. క్రీష్ణాది యుచ్చుటనిష్ఠులందు నెడలవిముఖులందరను సౌఖ్యదాయకమైన రాజ్యములొనెక్కిరమ్మని చెప్పియుండును. కష్టములను బాటించుకుడువాని గురించి యోచించుచుండువరకు చాలా పెద్దదిగానవి కనుపడుచుండును. ఋషులు, మతకర్తలు, పవిత్రానులు అందఱు నొకరికొకరు సహాయత్రయండి మనప్రపంచమునకు దగ్గరనే వనించుచు మనకు సహాయ భూతులుగానుండురు. దేవునియందు భక్తియు పారుగువారిలో కలహమును కుదురవు. ఈ రెండును వ్యతిరేకములు. మనలోగల ఆత్మజ్యోతియే తక్కిన మన సోపదలంజరిలోననుగలను. ఇతరులతప్పులను బట్టుచుండుటవలన లాభములేదు. ఒకటే స్వరూపముగల ఈ యాత్మ భాగములనొకటిగా జేయున ము యత్నింపవలెను. పెద్ద కార్యములు చేయవలసినతటి చిన్న వైనను చేయుటకు మోటు అంత కష్టముండదు.

మీరందఱును నక్షత్రగణములై కలిసియుండి జగమునకు వెలుతురు నొసగవలెను. సోదరులవలె మొగుడని చెప్పుటయే గాక మీరు మీ జీవితముల నట్లే గడుపవలెను.

డా॥ అరంజేయగారు యిట్లు నుడివెరి:- భారతీయులకు వివాదము లన్నను ఉపన్యాసములన్న నెక్కువ ప్రీతి యని హాస్యముగా నుడివెరి. వారు ఒక బొమ్మచూపుట ఒకపాను పనిని చేసి చూపెట్టవలెను. భరతఖండము స్వరాజ్యమునొంద సంసిద్ధుగ నున్నది. స్వరాజ్యద్వారము కడకు వచ్చినది. స్వరాజ్యము నొందుటకంటె చేయదగు మహత్కార్యము భారతీయులకు నేరొందులేదు." అని విరమించెను.

లాహోర్ లో జాతీయవారము

విదేశవస్తు బహిష్కరణమే శరణ్యము కుమారీల జయోపతి గంభీరోపన్యాసము (ఫ్రీ ప్రెస్ తంతివార్త)

లాహోర్, ఏప్రిల్ 6:- ఈసాయంత్రము పేరేమహల్ లో ఒక గొప్ప సభజరిగినది. పురషోత్తమదాస్ టా. డెన్ గారు ఆగ్యక్షత పరిపాలించిరి. ఆంగ్లవస్తు బహిష్కరణ మొక్కటియే శరణ్యమని యాతడు నడిపెను. మన వాణిజ్యమునకు ప్రబల ప్రతిబంధకమైన టారిఫ్ నిబంధనలను తీసివేయుటకు కాపనములు చేయవలసినదని కాపనసభ్యులను కోరిరి. అంతట కుమారీలజయోపతి ముచ్చటించుచు నిట్లు చెప్పెను:-

ఇటువంటి సమయములందు మాస్యదేశముయొక్క పిలుపును నిరాకరించువారు జీవచ్ఛరములనియే చెప్పవలెను. భారతదేశ చారిత్రమునం దీగోజు మువ్వరాక్షరములతో చెక్కబడగలదు. స్వాతంత్ర్యము మన జన్మ హక్కు. స్త్రీలు హెచ్చుగా జాతీయోద్యమమునందు చేరి పోరాటమును జయప్రథముగా కొనసాగించవలెను. సర్దార్ సర్దార్ సేంగరాధు ముర్షీలలో రోజులలో పాంచాల దేశముయొక్క స్థితిని వివరించుచు, ఆంగ్లవస్తు బహిష్కరణము సంపూర్ణముగా జరుగవలెనని నుడివెరి, గోపీచంద్ భార్గవశాంతి అహింసలహిద మన పోరాట మధారపడి యుండవలెననియు, ఇద్దరు విరివికావలసినయు చెప్పెను. మరి కొందరు మాట్లాడినతరువాత సభ ముగిసెను.

పరముగా నున్న నేగాని ఉద్యమ సంబంధములుగా లేవు. గ్రామాభివృద్ధికోరకు భిన్నపక్షములవారు తమ స్వర్థలను దిగజూడి యేకీభవించి పనిచేయవలసియుండును. ఆంగ్లదేశమునందు భిన్నపక్షములవారు యిట్టి విషయములందు యేకీభవించుచునే యుండిరిని ఇ. ఎస్. బెన్సెట్టుగారు "గ్రామజీవిత సమస్యలు" అను గ్రంథమునందు వ్రాసిరి. ఆంగ్లదేశమునందు పెక్కు సంఘములలో భిన్నపక్షములవారు యేకీభావముతో పనిచేయుచు న్నారు. "భూముల యిండ్ల సంఘము" అను నొక సంఘము నకు కన్యకావైభవము పార్లమెంటు సభ్యుడగు హెన్రీ శేలెండ్స్ బెంటింకు ప్రభువు అధ్యక్షుడుగా నున్నాడు. కార్యదర్శి యొక్క ఫేబియన్ కార్యనిర్వాహక పక్షమువారు లిబరలు పక్షమువారు ప్రస్తుతము మన దేశమునందుగూడా స్థానిక సంఘములవారు యీ పద్ధతినే యవలంబింపవలెను. శేనియో గ్రామ సంఘములు గ్రామముల యభివృద్ధికి పనిచేయుటకు జరులు పరస్పరచ్ఛేదములను వృద్ధినిందించుటకే కారణములగును. (సశేషము)

జాతిస్వరాజ్యమును కోరుచున్నది.

అది బడయుటకుముందుగా గృహపరిశ్రమల నభివృద్ధిపరచుట ముఖ్యవశ్యకము. పార్లమెంట్ కాఫీ ఇండియా యందుత్పత్తియైన కాఫీనుండి ఇండియనుల పార్లిశ్రామికచే, ఇండియా యందు తయారగుచున్నది. అందునుగురించి ఇండియా మిగుల గర్వపడవలసిననంగతి. పార్లమెంట్, కాఫీని కొనుటవల్ల, మీరు శ్రేష్టమైనదానిని పొందుటయే కాక, ఇండియాపరిశ్రమలకు తోడ్పడినవారగుదురు. ఇండియా స్వరాజ్యము బడయుటకు తోడ్పడినవారగుదురు. దేశాభిమానమును పొంది.

పార్లమెంట్

కాఫీని కొనుడు

42200

ప్రజలను పోలీసువారు కొట్టిరి

సైమను సంఘబహిష్కరణమే కారణము రావల్పిండి, ఏప్రిల్ 6:- రావల్పిండికి సైమను సంఘ సభ్యులు విచ్చేసినప్పుడు ప్రజలు స్వదేహాలను చేతబట్టి బహిష్కరణ ధ్యానములు చేయుచుండగా, ప్రజలను నితత్సహృదయములై పోలీసువారు నిరహియులైన ప్రజలను దెబ్బలుకొట్టి హింసించిరి.

పోలీసువారి దౌర్జన్యము ఖండించుటకై రావల్పిండి పౌరులు లాలాహన్ సిద్ధాస్ నేటగారి యధ్యక్షత నొకసభ చేసిరి. ఇట్టి ప్రూరకార్యములను ప్రభుత్వమువారు చేసినకొలదిని ప్రజలకు స్వరాజ్యము సంపాదించవలెనను సంకల్పము మరింత దృఢమగునని సభలో పలువురు హాస్యనింపుచు చెప్పిరి. డాక్టరు సత్యపాల్ గారు, లాలా కేదారనాథ్ గారు నుడివెరిగించిరి.

రావల్పిండి ప్రజలు ఆశాను శాంతిముహూర్తి అక్క నిగ్రహము కనుబరిచినందులకు పౌరుల నభినందించుచు నొక తీర్మానము సభలో చేయబడెను. (ఫ్రీ. ప్రె.)

2 కొట్ల రూపాయలు ఇంపీరియలు బ్యాంకువారు తీసికొనిరి

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 7:- ఇండియాగవర్న మెంటు వారి నెట్లనుండి ఇంపీరియలు బ్యాంకువారు ఎమర్జెన్సీ చెన్సీ ఖాతా క్రింద రెండుకొట్లు తీసికొనిరి. ఇదివరకు యీ ఖాతాక్రింద 7 కొట్లు తీసికొనిరి. ఇప్పుడు వారి కద్దు మొత్తము 9 కొట్ల వరకువెరిగినది. (ఆ. ప్రె.)

సైమను సంఘము-కలకత్తా యూరోపియను సంఘము

కలకత్తా, ఏప్రిల్ 7:- సైమను సంఘమువారి యెదుట సాక్ష్యవిమర్శకును తరువాత పార్లమెంటుకి నెలెత్తుకొని యెదుట సాక్ష్యవిమర్శకును కలకత్తా యూరోపియను సంఘము వారి నొక స్పెషలుకమిటీని నియమించిరి. (ఆ. ప్రె.)

కార్మిక తగవులు

బొంబాయి, ఏప్రిల్ 6:- బొంబాయి ప్రభుత్వము కార్మిక గజెటు ప్రకారము 1920 సం॥ కార్మిక తగవుల సంఖ్య 129. ఇందు 181, 655 కార్మికులు నిమగ్నులైరి. 2019,970 దినములు వృధామయ్యెను. బొంబాయిలో ఈ తగవులు తరుచు గనంబడెను. నూటికి 42 తగవుల తీరావృత్తమనందుండెను. బొంబాయిలో 54, బెంగాలులో 84, మదరాసులో 19 తగవులు జరిగెను. కాని మదరాసులో యెక్కువదినములు వృధాయయ్యెను. బొంబాయిలో ప్రతిదిలలులకు యెక్కువదినములవచ్చెను. రైల్వే తగవులన యెక్కువకాలము వృధాయయ్యెను. ముఖ్యముగ అన్ని తగవులును వేతనముల విషయమున అసంతృప్తికలనే వచ్చినవి. 12; తగవులు పరిష్కరింపబడినవి. ఇందులో 15 మాత్రము కార్మికుల విజయముతో అంతమొందినవి. 82 వారికి పగము జయముచేకూర్చినవి. తక్కినవాటిలో పూర్తిగా ఓడిపోయిరి. (ఫ్రీ. ప్రె.)

గొప్ప అగ్ని ప్రమాదము

లాహోరు, ఏప్రిల్ 6:- లాహోరులోను పాకిస్తాన్లో భాగమందు ఒక గొప్ప అగ్ని ప్రమాదము సంభవించి ఒక పెద్ద భవనము భిన్నీకరణ మయ్యెను. (ఫ్రీ. ప్రె.)

మోతీలాలు నైహూగారి కాబూలు ప్రయాణము

లాహోరు, ఏప్రిల్ 6:- ఈదినానో మోతీలాలు నైహూగారు కాబూలు వెళ్లినదని తెలియుచున్నది. అచట ఆ షగన్ సాధన ప్రభుత్వము వారి కలిసులై యుండెదరట. (ఫ్రీ. ప్రె.)

కయికోనుండి కేఫులవునుకు హీతు అనునామె దిగ్విజయముగ విమానములో పయనమున వలెను.

యూనైటెడ్ స్టేట్సుకు బంపిన సోవియటు జలగాఢ ను తిరిగి జర్మనీకి బరపిరి.

గురుకులమంగ్రియందు నివ్వరిటుకొని మూడుపంజుల గుడారములు కాలిపోయినవని తెలియుచున్నది.

సత్యాగ్రహవారము

బ్రిటిషు దేశవస్తులను బహిష్కరింపుడు

నిన్న సాయంత్రము చెన్ననగరమున సత్యాగ్రహవారము జరుపబడినది. 6 గంటలకు గోక్షేత్రమునందు శ్రీమత దా|| వరదరాజులు నాయకులుగారి అధ్యక్షతక్రింద సభ కావించబడినది. విశేష ప్రకటన తమచే గాబోలు ప్రజలనేకులు సభకురావైరి. అధ్యక్షులు ప్రకటనమున ప్రసంగించుచు ఈదినముచాలము శుభమైనది. 7 వ తేదీనకులక్రితమీ నాడు స్వరాజ్యసమరమునందు భారతీయులు నిజముగ వాల్తానరీ. ప్రజాశాసనముల ప్రకారము పరిపాలనచేయున ప్రభుత్వమునం దెవరైనను అసంతృప్తి చెందకపోడు. ప్రభుత్వమునందున్న లోపములను బహిరంగపరచెదరు. ఇట్టి భారతీయులు బ్రిటీషు ప్రభుత్వమునందున్న లోపములు చెప్పి తమసామగ్రిలకై పోరాడబ్రయత్నించు ధీమాను జనరలుడగు అను అంగ్ల నే నానివారలను దునుమాడెను. ప్రభుత్వమువారు డియ్యుకును కిషీంతులకు మారుగ పింఛనునిచ్చి బుగారముతో జేయబడిన కత్తినీ మహాకలింబిరి. ఈవిషయమును విని ప్రభుత్వమునే నమ్మియుండుమితవాదులుకూడ వినుగుజెందిరి. వానివలన భారతీయులు కాలము జరిగినకొంది ఈవిషయమును గూర్చి వరదరాజులు.

ప్రభుత్వమువారు యుక్తిచేసినలోపమునకు భేదములు, జాతిమత కక్షలను పంపించి పరిపాలించు ఇట్టిభూమిప్రభుత్వములను ముగిపుజేయు జామచున్నార. గాంధీమహాత్ము డీసంగనితెలిసికొనియే అసంతృప్తమునందుండియు ప్రతివత్సరమును ఏప్రిలు 6 వ తేది లగాయకు 13 వరకు సత్యాగ్రహవ్రత మాచరించి జలియనువాలాబాగునందు ప్రాణములను కోల్పోయినవ్యక్తులను నున్నవకు కాంతిగలుగునట్లు ప్రార్థనగావించుచు జాతీయభావమును పెంపొందించుకొనుచు నుండవలసినదని భారతీయులకు తెలిపియుండెను.

భారతీయులు స్వరాజ్యసంపాదనకై అనేకపర్యాయము అనేకవిధముల ప్రయత్నములు సలిపిరగాని విఫలమనోరథులైరి. మనలోనున్న చివరిన్న భేదాభిప్రాయములను పోగొట్టికొని వికమత్యము కలిగి యుండవలెను. ఇంగ్లాండుదేశమును కన్యకృష్టిపులు లిబరల్సు లేబరర్సు అని అనేకకక్ష లున్నను ఈ పార్టీలందరికిని విరుద్ధముగ దేశీయపద సంభవించినవ్యవహారము లేముననున్న భిన్నాభిప్రాయములకు వదలి వికమత్యముతోనుండి విరోధిని సీకించుటకు జూకురు. అజ్ఞప్రకారము బ్రాహ్మణులకు, బాహ్యజేతరులకు, మహమ్మదీయులకును, విరోధియగు ప్రభుత్వము నోడించుసమయమున వీరందరను వికమత్యముకలిగి విరోధినిదొంగొచ్చుటకు ప్రయత్నించవలెను కాని ఒకరికంటె ఒకడుగొప్పయని పోరాడుచుండరాదు. మనమందరమేకమై బ్రిటిషుదేశవస్తువులనన్నిటిని బహిష్కరించినచో స్వరాజ్యము తప్పక రాగలదని నేనునమ్ముచున్నాను. బ్రిటిషును బహిష్కరింపుడు, సత్యాగ్రహవారమును గూర్చియు, ప్రభోధముకలిగించుట కీసభ యేర్పడినది. ఇంకజనవభోవు సభలు గూడ ఈ విషయములనే మాఖ్యముగ తెలియజేయునుగాన ప్రజలు జిహ్వాను రావలసినదని హెచ్చరించిరి.

శ్రీమత యం. కె. అచార్యగారు తదుపరి ప్రసంగించుచు 1921 సంవత్సరమున కాంగ్రెసుయొక్క జొన్నత్యమును నేడున్న పీనసిలియను కెప్పి ఇందులకు కారణములను నుదహరి. సె 144 మద్రాసునగరమునందు అమలులోనంచుగ నేటియులందరు ఈ నగర పరిసితు లెట్లుండునాయని కుతూహలముతో వేదియుండిరి. కాని నాయకులు పిరికిపంపలగుటకే సరదు నెక్కువను అతిక్రమింపకపోయిరి. లాహోరునందీ ప్రకారము గనే 7 వత్సరములక్రింద 144 సెక్షను అమలులోనంచుగ ప్రజలు ధైర్యముతో నతిక్రమించి దేశ గౌరవమునకు పాత్రులైరి. మద్రాసునాయకులచేతలచే తమకేగాక ఈరాష్ట్రమును కూడ తీసి అపకీర్తి నాపాదించియుండిరి. త్రికరముద్దిగ దేశాభ్యుదయమునకు పాటుబడువారు మన మద్రాసు నాయకులు గాకపోవుటయే యందులకు కారణము వీరు చెప్పినయొకటి చేయునదియొకటి. సమయము వచ్చినపుడు మనకంజీవేయు పిరికిపంపిలు. ధైర్యముతో దేశసౌకర్యముకొంకు త్యాగము చేయగల ధీరులే తైకిరావలెను. ధైర్యముగ నిర్మాణవిధానము ను జరిపి ప్రస్తుతమున్న పరిస్థితులను మార్చి మరు కాంగ్రెసు గౌరవము నిలువబెట్టువలెనని హెచ్చరించిరి.

144 సెక్షను అమలులోనికి తెచ్చివచ్చుచు మద్రాసునందున్న పరిసితులను అధ్యక్షులు నిపులముగకెప్పి కాలానుగుణ్యముగనట్లు చేయవలసినవైనను. జరిగిన విషయములనుగూర్చి విచారించుట గతజలనేతుబంధనముగాన ఆవిషయములనుగూర్చి ముచ్చటించుట అనావశ్యకమని నూచించిరి.

మత్తురంగ. ముదలియారుగారు తదుపరి ప్రసంగించుచు సత్యాగ్రహ వారముయొక్క పుట్టుకనుగూర్చి విపులముగకెప్పిరి. ప్రస్తుత దేశస్థితిని పరికించిజూచిన అంతతత్సాహకరముగలేవు.

ఇది చర్చమునకు

సూర్యరస్మివలె మెరుగు నిచ్చుటయే గాక, చర్మమును యిచ్చుట శీతోష్ణస్థితి ననుసరించి కాపాడుచుండును.

“కోబ్రా” రంగులను అనేకమంది పరికించిరి. అనేకరంగులు వచ్చుచున్నవి. పోవుచున్నవి. కాని “కోబ్రా” రంగులు మాత్రము స్థిరముగ నున్నవి. కారణము సామాన్యము. వాడుకొనుట సులభము. ఆరోగ్యమును గలిగించునట్టిది. ఎల్లప్పుడును ప్రకాశించునది.

కోబ్రా

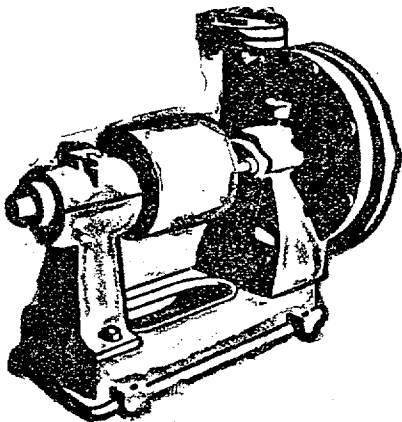
2250

నలుపు
గోధుమరంగు
ఎరుపు
కమలినరంగు, నలుపు

బూట్సు రంగులు
తయారుచేయువారు

బ్లెట్ అండ్ పాట్ లిమిటెడ్.,

వాట్ పోర్టు, ఇంగ్లాండు. (3)

కిర్లోస్కార్ వంపులు.

అన్ని పనుల

కుపయోగించును.

4067

కిర్లోస్కార్ వంపులు, అనేకవిధములుగా తయారు కాబడి చేతితోగాని షవర్తోగాని యుపయోగించుటకు వీలగునట్లు చిన్న పెద్దపైజులలో దొరకగలవు.

మీకు కావలసిన దెబ్బియ్యినను మీ కుపయోగమునకు సరియగునట్లు యివ్వగలము. అవి బలకరముగా తయారు కాబడినవి. ధరలు మిగుల సరసము, పూర్తి క్యాటలాగునకు వ్రాయుడు

కిర్లోస్కార్ బ్రదర్స్ లిమిటెడ్.

కిర్లోస్కార్ వాడి (నతారాజుల్లా)

లోకల్ స్టాక్సిస్టులు. గాలీ అందు కో,

164, బ్రాజ్స్, మదరాసు.

నాయకులలో భేదాభిప్రాయములు కలిగియుండుటచే దేశము నొక్క పెట్టున నడుపబాలకున్నార. కాని ప్రజలు తమవిధిని మరచిపోరాదు. మనలపరిపాలించుచు ప్రభుత్వమువారనేక విధములప్రయత్నింతురు. మనమహాత్ము పట్టుబడువక విదేశ ప్రస్తుములను అందుముఖ్యముగ బ్రిటిషుప్రస్తుములను వస్తువులను బహిష్కరించి ఈ విషయమై తీవ్రముగ ప్రచారము సలుపవలెనని హెచ్చరించిరి.

జీతరహితముగా ప్రసంగించుచు సత్యాగ్రహ వారము 7 సంవత్సరములనుండియు జరిపినను మనలోమనకుండు కక్షలు దీరలేదు. ఒకరితోనొకరు పోరాడుచున్నారము. ఇందుచే నిమ్మబాతుల వారును మహమ్మదీయులయందు కొందరును ప్రభుత్వమునేరిరి. మనమందరమూ వికమత్యముగనుండి మనచేయు చేతలచేతనే వారలను మనవైపునకు త్రిప్పుకొనవలెను. అస్పృశ్యతను తొలగించి శుద్ధురను ధరించి బ్రిటిషుదేశవస్తువులను బహిష్కరించవలసినదని హెచ్చరించిరి.

తదుపరి కొళండైగారు ముచ్చటించుచు త్రికరముద్దిగ యేకొద్దియొడియైనను పట్టుదలతో స్వరాజ్యసమరము జరిపినచో స్వరాజ్యము రాగలదని కెప్పి బ్రిటిషుదేశప్రస్తుములను బహిష్కరింప అవశ్యకతనుదెప్పిరి.

కుద్దానందభారతి గోపాలకృష్ణుడుగార్లు మాట్లాడిన తదుపరి అధ్యక్షులు సామాన్యప్రజలయందు ప్రభోధము తీవ్రముగ పలిపి జాతీయభావమును పోషింపవలెనని హెచ్చరించిరి. సభ ముగిసెను.

చిన్నపిల్లలను అడవారింపుచున్నారు!

అనామధేయబాదు, ఏప్రిలు 5:—అనామధేయబాదు నగరములో కొలది దినములనుండియు కొంతమంది బాలికలును బాలికలును నుమారు 5 లేక 6 యేండ్లవయస్సు మొదలు 11 ఏండ్ల వయస్సు గలపిల్లలు అడవారింపబడుచుండిరి. పట్టణమంతయు గగ్గోలుపడుచుండెను. పోలీసువారు నిన్నటిసము ఇద్దరు కలాసివాండ్లు పిల్లలను చంక నెత్తుకొని దుప్పటిగుడ్డకప్పి ఎత్తుకొని పోవుచుండగా కట్టుకొనబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

హైదరాబాద్ రాజ్యాంగ సంస్కరణ సంఘము

బట్లరు కమిటీకి సమర్పించుకొనిన విజ్ఞాపన పత్రిక

దిగుమతి పన్నుల రద్దు, శాసన సభా ప్రాతినిధ్యము, వాక్సావ్యవస్థ, పత్రికా స్వావ్యవస్థ, అత్యంతావసరము, ముద్రాపట్టణ రేపు రాష్ట్రమున కనుగ్రహింపవలెను.

ప్రజాధనమును లక్షలకొలది విదేశముల కంపరాదు.

హైదరాబాద్ స్టేటు రిఫార్మ్ ఆసోసియేషన్ యొక్క యస్యకుని యాభాసపరముగా, కమిటీ పత్రముల ద్వారా కొంత క్రింది మహాత్మ్య విషయములను నేను తమయొద్ద నివేదించుకొనుచున్నాను:-

విదేశమునుండి యీ దేశములోనికి వచ్చు దిగుమతి పన్నులు ఉప్పు మొదలగు వాక్యములకు పన్నులను బ్రతికి యిచ్చు ఇండియాలోని ప్రజలకు దిగుమతిపన్ను, ఎగుమతి పన్ను ఈ యవలసి యుండును. ఏమాత్రముగైనా యీ యాదర్శ ప్రజల కర్తవ్యము కావలెనని బహుమతి యించి బ్రిటిష్ హిందూ దేశములో శాసనములను క్రమమైనరీతున సమర్పించవచ్చును. కాని హైదరాబాద్ సంస్థానములోని ప్రజలనుండి విచారించినచో వారికిపన్నుల భారము గాక ట్యాక్స్, కరీడుగిరి మున్నగు వాని భారముగూడ పోషించుచున్నది. బ్రిటిష్ ఇండియా ప్రజల పన్నుల భారమును ఈ ద్వారా ప్రజలనుండి బోల్చి చూచినచో నిచ్చుట వారికి యొక్కవ భారముగ నున్నది, సంస్థానికల యొక్కయు సంస్థానములయొక్కయు నున్న వాటి కాటంక కారకమును రాజ్యవ్యవస్థలోని యొక గొప్ప లోపమున, అనుట నిస్సంశయము. కమిటీ దీని విషయము ప్రజల పోషించుట నూచించును, వారిలోపమును దొంగిలించునై నై మాగ్గును నశలంబింతునని యీ యాసోసియేషన్ వారు నమ్ముచున్నారు. బ్రిటిష్ ఇండియాలో కట్టినపన్నులకు సంస్థాన వాసుల కేవిధమున ప్రతిఫలమును దొరుకుచుండనందున నిట్టి లోపమును సాధ్యమైనంత త్వరలో దొంగించుట అత్యవసరము.

ఒక కాలమున మచిలీపట్నమును బందరు మన హైదరాబాద్ స్వాధీనములోకి వచ్చుచు దాంగ దేశములనుండి తెచ్చునరు కలపై పన్ను చెల్లింపకనే ఇచ్చుట దెచ్చుటకు వీలు కలిగియుండెను. కాని యీ బందరు మన చేతినుండి పోయినప్పటినుండియు హైదరాబాద్ లోనికి దెచ్చు దిగుమతి పన్నులను ఉప్పు మొదలగు బ్రిటిష్ కరీడ్గిరి, మఱియు ఎక్సైజ్ పన్నుల సంస్థాన వాసులు చెల్లింపవలసి యున్నారు.

కాకినాడ వాడులోని కొన్ని చిన్న చిన్న సంస్థానముల వారు కూడ తమతమ బాదలను గడిగి బ్రిటిష్ వారి కేవిధమున పన్ను నేగాని చెల్లింపక పర దేశము నుండి దిగుమతి పన్నులను దిగుమతి చేయ జాలినపుడు హైదరాబాద్ సంస్థానము మాత్రము పూర్వమునలే మచిలీపట్నమును బందరు నేల యుపయోగించుకొనరాదో కారణమును తెలియదు.

బ్రిటిష్ ఇండియా బందరులలో పరదేశములనుండి దిగుమతి పన్నులను దిగుమతి పన్నును, అవి హైదరాబాద్ సంస్థానమునం దప్పుబడునచేసినచో దిగుమతి పన్ను స్వరూపము ప్రాప్తిండును. మఱియు నిట్టిరన్ను 1802-వ సంవత్సరమునం దు జరిగిన తహసీలు (సమాధానపత్రిక) ప్రకారము విధించుటకు వీలులేదు. ఈ సందర్భమున కాశ్మీరము ప్రాంత స్కీల్ గు సంస్థానములలోనికి పోవు దిగుమతి పన్ను బ్రిటిష్ ఇండియాలో గైకొనిన పన్ను అవస్థలయొక్క సంస్థానములలోనికి దీసుకొని పోయినట్లు రుజువు విస్తృతముగా వాస్తవిక విధించబడిన పన్ను ఆయా సంస్థానములకు వాగ నీయబడును. ఈ పద్ధతియే హైదరాబాద్ విషయమున గూడ నవలంబింప బడవలయును.

కమిటీ శ్రద్ధ పోషించుకొనిన రెండవముఖ్య విషయమేమన బ్రిటిష్ ఇండియాలోని రెండు శాసనసభలందును హైదరాబాద్ సంస్థాన పత్యమున తగినంతమందిని ప్రతినిధులుగా బంపు సభికారము కావలయుననుట. బ్రిటిష్ ఇండియా ప్రజల నలెనే సంస్థానపు ప్రజలను గూడ జూచుచుండుటకు బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారు సంప్రద్యముగ నొప్పుకొని, ఆ ప్రకారముగా శాసన విషయములందును, ప్రభుత్వోద్యోగములందును గల నిర్వహణములను దొంగించుచున్నారు. ప్రతినిధిత్వము లేనిచో బహుముగూడ లేవు అను తత్వము స్వరూపముననే పోయినది బ్రిటిష్ ఇండియా యొక్క ధనాగారములోనికి హైదరాబాద్ సంస్థానమునందలి ధనము నానాముఖముల బోవుచుండుటలను సంస్థానపు ప్రజలకు కేంద్ర శాసనసభలందు ప్రతినిధిత్వముండుట వ్యాయసించును. బ్రిటిష్ ఇండియా ప్రజలందును, స్థానపు ప్రజలందును తరస్థర ప్రేమ భావమును బుట్టించుట

కిది తోడ్పడుచుండును; దీనివల్ల తుది కిక్కురము హితమే చేయవచ్చును. దేశము సంస్థానముల రాజ్య వ్యవస్థలో సమానముగా చేయుటకు బ్రతుక్కుములు జరగుచున్నవి. పైన నూచించబడిన విషయములను ఈ సందర్భముల పెరవేగుటకు సహాయము లభింపగలదు. కమిటీకి ప్రై సంస్కరణముల వ్యాయత్త్యమును, మహాత్మ్యమును తెలిసి, వారు తమ రిపోర్టులో నీ విషయమై నిఘానము చేయుగలరని ఈ ఆసోసియేషన్ వారు నమ్ముచున్నారు.

కమిటీ శ్రద్ధగూడు కీ మసోసియేషన్ నివేదికను తుదివిషయమేసి యన హిందూ దేశ రాజ్యాంగమును గురించిన మాంటేగ్ చెమ్మె ఫోర్డు నివేదిక యొక్క పదవ యధ్యాయము చివర న చెప్పబడిన విషయమే? వివిధ సంస్థానములవారు దేశకాలపాత్రముల ననుసరించి తమ పరిపాలనా విధానము సామముగా సంస్కరించుకొనట యేమని బ్రిటిష్ దొరతనము వారు తమ కోరికను వెల్లడించుచున్నారు.

ఆ కోరిక ప్రకారము సంస్థానాధిపతులు సంస్థానముల రాజ్యవ్యవస్థను ప్రజాభిప్రాయమునకు బాధ్యత గలదానినిగా నొనరింపవలయును. హైదరాబాద్ సంస్థాన మన్ని వైపులను బ్రిటిష్ ఇండియాలో శాసనంబడియున్నది. కనుక నచ్చట సాగుచున్న వివిధములకు శాసనము లీ రాజ్యమునందుగూడ దృఢముగా వ్యాపించుచున్నది. ఈ సంస్థాన మివిషయమున నిర్లక్ష్యమును జూపుట తప్పని యెంచియే దయామయులగు మా ప్రభువు గారు 1829 ఫస్ట్ లో (నేటికి 8 సంవత్సరములకు (10) నొక ఫర్మాను జారీచేసి సంస్థానపు బరిపాలనా విధానము ప్రజాభిప్రాయమునకు బాధ్యత వహించునట్లుగా చేయవలయుననియు, పరిపాలనా విధానమునందు జనుల కష్టములతో కష్టము కలిగించవలయుననియు, తాము విశేషముగా గోరుచున్నట్లు వెల్లడించిరి. ఈ సంస్థానముయొక్క పాలనని ఫర్మాను నొక ముఖ్యతేల్పుగా నుండకుండునట్లును, అది పత్వరముగా నమలులో లేబుటకునట్లును జూచుట సంస్థానముతో సంబంధము గల ప్రతిష్ట కిని ముఖ్య కర్తవ్యమై యున్నది. ఈ విషయమును గూర్చి ఆసోసియేషన్ వారింతకు పూర్వము నిజాం ప్రభుత్వమువారు కంపుకొనిన తమ స్క్రీముయొక్క ప్రతినిధి దానిని దీనిలో కమిటీ వారి పముఖమునకు బంపుచు కమిటీ ఈ స్క్రీమును జూచుకొని సంస్థాన శాసననిర్మాణసభ ప్రజాభిప్రాయమునకు దగిన విధమున బాధ్యత గలదిగా నుండునట్లు చేయుటకు నిఘానము చేయగలరని నమ్ముచున్నాను.

(గోలకొండ పత్రిక)

పండిత నైహూగారు అధ్యక్షత వహింతురు
నాగపూరు, ఏప్రిల్ 7:- రాబోవు నెలలో నాగపూరు మందు జరగనట్లు కార్యకల కర్త కల మహాసభకు జవహరిలాలు నైహూగారధ్యక్షత వహించుట కంగీకరించిరి. (ఆ.ప్రె.)

గ్రామోఫోను	ఆర్గన్	హార్మోనియం	హార్ మోనియం
గ్రామోఫోను సింగిల్ స్ప్రింగు	రు 35	మొదలు	రు 80 వరకు
గ్రామోఫోను డబుల్ స్ప్రింగు	రు 50	"	రు 300 "
పోర్ట్ బుల్			
గ్రామోఫోను పోర్ట్ బుల్ ఫో నెటూ	రు 50	"	రు 165 "
హార్మోనియం సింగిల్ రిజ్	రు 15	"	రు 40 "
హార్మోనియం డబుల్ రిజ్	రు 30	"	రు 200 "
ఆర్గనులు బొంబాయి పూటర్	రు 100	అంతకు పైనగలదు	

వివరముల గల క్యాటలాగునకు వ్రాయుడు
DULMIRA & CO
Manufacturers of Musical Instruments
10, LOWER CHIPORE ROAD,
P 83 C ASHATOSH MAKHYGO ROAD, CALCUTTA.

16-వ చెన్న రాష్ట్ర సమాకార మహాసభ

నేడు రాజమండ్రిలో ప్రారంభమగుట

రాజమండ్రి ఏప్రిల్ 6:- మదరాసు రాష్ట్ర సమాకార సభ 16-వ సమావేశము విశేషలింగం హైస్కూలునుండి 12-80 గం|| రాజమండ్రి ప్రవరమున జరిగెను. ప్రేక్షకులు ప్రతినిధులతో సభాశాలయంతయు నిండిపోయెను. ముమారు 400 మంది వచ్చియుండిరి. గోపాలస్వామి ఆశ్రమము గారు ఆర్. రామచంద్రరావు గారు వచ్చియుండిరి. ఆశ్రమసంఘాధ్యక్షులు డా|| పి. గురజాడ గారు స్వాగతోపన్యాసమునందు ముఖ్య విషయములగుర్చి తెలుపుచు మదరాసు సమాకారసంఘము జేసినపని ఆకాంక్షయుగ నున్నదని చెప్పిరి.

ఎ. రంగవధ ముదల్యారుగారు సభాప్రారంభోపన్యాసము సంగిరి. సమాకారోద్యమమునందలిలోపముల సవరించుటకు వాటికారణములను ముందుగ నరచువలయుననిరి. గ్రామములు ఋణబాధను తొలగించుటకు యత్నించవలెను. మదరాసు రాష్ట్ర సమాకారసంఘము శిష్యులు అంత్య శిష్యులు గావని యు, వాటిని ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించిన అంగీకరింపవచ్చును. లేకన్న నిరాకరింపవచ్చు ననిరి.

గా|| రామదాసు పంతులుగారు, ఏ. శివరామమూసగు గారు అధ్యక్షత వహించినపిదప ప్రాధేనను రాధాకమలము శర్మ గారు (అగ్ని) అధ్యక్ష స్థాన ములకరించి తాము ఉపస్థితినించిరి.

విషయసారాంశభ యేర్పాటుచేయబడెను. ప్రతి ప్రతి నిధియు పాల్గొనుటకు వీలు ఉపసంఘము లేర్పాటుచేయబడెను. రేపు తిరిగి సభ జరగును (కీ.ప్రె.)

అలిఘరులోని మహమ్మదీయ విశ్వవిద్యాలయము

ప్రొఫెసర్లగు రాజీనామా విచిరి

అలిఘర్, ఏప్రిల్ 6:- అలిఘర్ విశ్వవిద్యాలయపు విచారణ సంఘమువారు తయారు చేసిన నివేదికలో ఇచ్చుచున్న ప్రొఫెసర్లగు రాజీనామా తమ పదవిని వదులుకొనుట ఉత్తముని సలహానిచ్చినందున ప్రొఫెసర్లగు డాక్టర్ జియాఉద్దీన్ గారు రాజీనామా వాఖులు చేసిరి. ఈ రాజీనామా విశ్వవిద్యాలయ కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు అంగీకరించిరి. (ఆ.ప్రె.)

యువజన సేవాసంఘము:- వీరి యాజమాన్యము క్రింద ప్రా|| రామజోగారావుగారు నైకోఫికల్ కల్చరును గురించి తాముగావించెను ఉపన్యాసములలో మొదటిఉపన్యాసము ఏప్రిల్ 9 న తేది సోమవారమునాటి సాయంకాలమున 8 గంట ఆంధ్రనాటక సభాభవనమున (17 గోపాను స్త్రీలు) నందు గావించురు.

FOR SALE.
1925 model Indian "45" twin electric lighting check speedometer excellent condition with big Harley sidecar new in August \$50/- or offer considered. Owner buying car.
T. R. FLAIZ
Nuzvid, Kisanat.

4714

4712

స్త్రీమరునందు అగ్ని ముట్టుకొనుట

మదరాసు హార్వరునందు సంక్షోభము

మదరాసు, ఏప్రిల్ 6:—నిన్న రాత్రి 8 గంటలకు మదరాసు హార్వరునందు గల 'ఎస్. ఎస్. మెర్కూరీ' అను స్త్రీమరులో అగ్ని ముట్టుకొనెను. దాదాపు రెండులక్షల రూపాయల నష్టము కలిగినది. ప్రాంతాని యేమియు జరుగలేదు.

ఈ స్త్రీమరు కలకత్తానండి తేర ది లక్ష్మీవారమునాటికి మదరాసు హార్వరు చేరెను. నిన్న రాత్రి ఈ స్త్రీమరునండి బకవులను తీయుచుండ పాగాకు నూది, చేక, బస్తాలు అగ్ని ముట్టుకొని కాలిపోవుట మొనరించెను. వెంటనే స్త్రీమరు ఇంజను వారు గైదుపోయి ఆగ్రహించెను. ఈ ఉదయమునకును ఇంకను ఆమంటలను రెండు ఇంజను ఆగ్రహించుచు. ఈ అగ్ని ప్రమాదము లేకన్న-గో లేవబడినమున యీ స్త్రీమరు యూరపు నకు బయలుదేరవలసినది. కాని తిరిగి మరమ్మత్తు అయి వెళ్ళుచుండి పదిదినములకు. ప్రమాదములను గొప్పోటకు 'ఎస్. ఎస్. మాండ్లూర' అను స్త్రీమరునకు తరలినది. (క్రీ. వె.)

పోలీసువారి సహాయము

మదరాసు, ఏప్రిల్ 6:—పో. ఎస్. ట్రావర్సు ఫిలిప్సుగారు పోలీసుకమిషనరు, రామానజాయ్యంగారు డిప్యూటీ కమిషనరు, యడ్లూరు ఇన్స్పెక్టరుగారు పోలీసుజింద్యు, భటులతో వచ్చి కేసి కలయువహాయము చేయుచున్నారు. ఈ అగ్నిప్రమాదము పరిశోధించుటకు గలకారణము తెలియలేదు.

అగ్నికి కారణము

మదరాసు ఏప్రిల్ 7:—ఈదినము ఉదయమునకు మంటలను ఇతరమకొని ఆగ్రహించిరి. పదిగంటలసేపు 18 హోను మంటలూర్చుటకు కనిపెసినది. ఈ అగ్నికి కారణము రాపిడివలన కలిగిననుటనుని తెలియుచున్నది. మంటలూర్చుటకు గొట్టములకుండా కొట్టినది స్త్రీమరునందులది దానినుండి భాగము ఒకరి నేలకు తగులుచుండెను. మంటలనుండియు పొగ రాత్రి భాగము చంద్రుని కప్పిచేసినది.

కట్టమిదమితము యింకను చెప్ప వీలులేకన్నది. అందుగల చేతువారయితము తగు బడినది.

ఈ స్త్రీమరు లివి ఎస్. ఎస్. ప్యాస్ జరుగియున్నగా మదరాసునండి లండను బోవుచుండును. (క్రీ. వె.)

రాకపోకలు:—సి. గోపాలమూసను ఎస్. ఎస్. సి. గారు నిన్న రాత్రి మదరాసు విడిచి కాలికట్టునకు వెళ్లిరి.

అ. హ. కె. జి. కృష్ణమూచార్యులుగారు "నూతన సంస్కృతి" ను సురేంద్రుడు ఉపవాచము లొనరించి మంతు రమణుండి గంటూరు కడుచేరి.

ఎస్. పత్తిమూర్తిగారు శాగపట్నంనుండి నేటి యడయమున మదరాసు చేరి.

ఎస్. ముత్తయ్య మెదిలి నూరు రెండు ముద్రాగురు మదరాసునండి నేటి ఉదయం సి. హాకి వెళ్లిరి.

వి. గ్రీకు గజన్నగారు ప్రయివేటు కాన్స్టబులుగా, టి. భాస్కరరావు, వి. సి. ఎస్. గారు గాల్ పయ్యార్ వహమ్యువ్ పాపాగార్లు యీ ఉదయమున మదరాసు చేరి.

సర్. బేసెల్ వై. కె. లుగారు నిన్న రాత్రి వాగవల్లుమునకు బోయిరి.

శ్రీమతి కె. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు నిన్నటి రాత్రి మదరాసునండి బెజవాడకు వెళ్లిరి.

ఎస్. బి. కాటకగారు మొన్నటిదినమున మదరాసు నండి బెంగళూరుబోయిరి.

లాలా లజపతిరాయిగారు

సత్యాగ్రహశ్రమమునకు వచ్చుట

అహమ్మదాబాదు, ఏప్రిల్ 7:—లాలా లజపతిరాయిగారు నేడు ఉదయమున దిల్లీ సత్యాగ్రహశ్రమమునందు విడిసియున్నారు. నేడు పాపాంకలము భారతి మహిళామండలిని గూర్చి ఉపన్యసించెదర. శ్రీమతి అంబాలా సభాయుగా అగ్రతరత పోషించెదరు. (క్రీ. వె.)

13 పాంచాల రాష్ట్రీయసభ

ఏప్రిల్ 11 తేదీనుండి మొదలు

అమృతసరము, ఏప్రిల్ 6:—11 తేదీనండి అమృతసరములో జరుగు 13 పాంచాల రాష్ట్రీయసభకు ప్రతిష్ఠాపను జరుగుచున్నది. అసోసియేట్ న్యూస్ పాపాంకలము మహిళామండలిగారు సభకు వెళ్లిరి. జనపార్టీ లోక్ సభాయుగా అగ్రతరత పోషించెదరు. 11 తేదీ ఉదయమున లండన్ గోపురములతో సభకు మొదలుపెడదర.

దేవతా ప్రసాదము.

నవజీవనము - నూతనారోగ్యము.

నూతనజలము - యౌవనశక్తి.

PHYLLOSAN

ప్రతిమనవును ఆరోగ్యకరముగాను, ముఖకరముగాను, జీవించవలె ననినను, శక్తి సామర్థ్యములు పూర్తిగా గలిగి అర్థము తెల్లయినను చాటు శక్తి గలిగియుండ వలెననిన వైద్య ప్రపంచవందలి, ప్రతివారికి అందజేయునట్లు చేరవలసినవియున్న అద్భుతశక్తిగల దేవతాప్రసాదములను చేకూరుడు.

ఫైలోసన్ దాక్టరు ఇ. బర్టీ యం. డి. వైద్యశిఖావంతులందరిచేతను నిశ్చయ పొందబడి వైద్యకాలంబడును ఉపయోగింపబడుచున్నది. ప్రపంచ ఘనవైద్యులచే 1 సంవత్సర కాలములో 19 లక్షల పర్యాయములకంటె ఎక్కువమందికి క్రిస్టెల్ వేరేయి వ్హారు.

ఫైలోసన్ నూతన రక్తమును గలిగించి నూతన జలారాయారోగ్యములు చేకూర్చును. లండనునందు ప్రధానశక్తిగల యిట్లు వాక్కించుచున్నది.

లండనునందు రోగులకు ఫైలోసన్ వల్ల కొద్దికోజులలో ఆరోగ్యముచేకూరెనని చెప్పుచున్నది.

ఫైలోసన్ మిశ్రములను ఆరోగ్యవంతునిగా జేయనిండు.

PHYLLOSAN

మలేరియా, ఎనెమియా, న్యూరాస్టేనియా, కండపుష్టితగ్గిపోవుట, అలసటనొందుట, నరములు లాగుట, శ్మయ, నీరసము, వృద్ధాప్యము త్వరలో చేకూరుట మొదలగు వ్యాధులకు అమోఘమైనది.

ఫైలోసన్ నూతనజీవనమును, చేకూర్చును. కొత్తరక్తమును చేకూర్చి, బలమును, శక్తిని వృద్ధిపొందించును. మిక్కిలి సాలిసియున్న నాడులకు చేయుతనిచ్చి మరల సరిగా వర్తించుటకు ఏర్పరచి శరీర హానితులను చక్కజేయును. నేడే ఆరంభింపును. కెమిస్టు లందరి వద్దను దొరుకును. వెల సీసా 1-కి రు 1-4-0

ధరలో అపారమైన తగ్గుదల.

ది మే స్పీ కార్రి వే టై వే పంపు.

రెండువిధములుగా నువయోగింపబడు ప్లంజర్ పంపు.

గంటకు 1200 గాలనుల చొప్పున నింపగలదు. క్రాంకు

యొక్క 40 రివల్యూషనులు, 300 అడుగుల ఎత్తునకు ఎత్తగలదు. ప్లాకునుండి వెంటనే సరఫరా చేయబడును.

వెల రు. 250

F. O. R. మద్రాసు డెలివరీకి యివ్వబడును.

మా స్పీ అండు కో,

పోస్టు బాక్సు 60,

మద్రాసు.

భారత స్త్రీసమాజము, బెజవాడ

మార్చి 27:—ఇప్పటి వరకు ఒక సంఘము రిజిస్టరు చేయబడినది. ఈ సమాజోద్దేశము నీతిగను నడచుచున్నది.

1. ఆంధ్రదేశపు స్త్రీలలో విజ్ఞానమును వ్యాప్తి గావించుట.
 2. కేరీ వ్యాధి మునును స్త్రీలలో పెంపొందింపజేయుట.
 3. ఆర్యోన్మేషిని నెలకొల్పుట.
 4. ధర్మగ్రంథాలమును స్థాపించుట.
 5. శిశుపోషణసంస్థను నెలకొల్పుట.
 6. స్త్రీలకు ఉచితమైన వాక్కులను కానన నిర్మాణభలయందు స్థానిక సంస్థలయందును సంపాదించుట.
 7. గృహపరిశ్రమల నభివృద్ధిపరచుట.
 8. పృథ్వికై స్త్రీ సంఘములను స్థాపించుట.
- ఈ సంఘమును మొట్టమొదట స్థాపించిన సభ్యురాలైన శేరుల నిందుదహరించుచున్నాను.

స్త్రీమతలు.

అధ్యక్షురాలు:—జానకమ్మ చంద్రకాళి.

ఉపాధ్యక్షురాలు:—కృత్యకై నుభూరాయమ్మగారు

కోశాధిపతురాలు:—తుల్యపాటి రాజేశ్వరమ్మగారు

కార్యదర్శినులు:—అలూరి నాంచారమ్మగారు, మంచాళ్ల సావిత్రిమ్మగారు.

సభ్యురాలైదు:—డీబాసమ్మగారు, పి. పూర్ణమ్మగారు, నూరి నాగమ్మగారు, గుడిపూడి ఇందుమతిదేవిగారు, ఆయ్యదేవర దుర్గాబాయిగారు గూడూరు సభద్రమ్మగారు

ఈ సమాజమువారు భవము నొకదానిని నిర్మాణము చేసి సమాజముయొక్క లాభమును సోదరివారీయింపకు కలగజేయుటకు కృషి నలవచున్నారని వ్రాయుటకు సంతసమునుచున్నది.

బట్లరు కమిటీ

స్త్రీసంగర ఏట్రెండు రి:— బట్లరు కమిటీవారు నేకు ఇచ్చుటికివచ్చిరి. పండ్లవాణికుల పకీలగు పర్ వెస్టిస్కాటుగారు ను రమణబ్రాహ్మ విలియమ్మగారును ఇదివరకే ఇచ్చుటికి వచ్చియున్నారు.

“మేము స్వయముగ దిగుమతి చేయుటవలన మా సీమకమలము లందు మీకు ఎక్కువ లాభము కలుగును.”

4359

బోగిలాల్ మంగల్జీ ఆండ్, కొ

89 సాలవీది, పార్కుటవుక్, మద్రాస్.

ఆంధ్రజిల్లాల హెడ్డుకరణముల ప్రత్యేకసభ

మాడవ సమావేశము

25-3-28 సలీరం లేదని తూర్పుగోదావరిజిల్లా రామచంద్రపురం తాలూకా పడమర ఖండికగ్రామంలో పడ్డూర ఖండిక కరణంగారగు మహారాజశ్రీ పరాశరీ వీరన్నగారి ఆధిపత్యమున సభ జరుపబడి యీ దిగువ తీర్మానములు కావించబడినవి.

ఆంధ్రజిల్లాల హెడ్డుకరణములు ప్రత్యేకసభను 1928 సలీరం యేప్రిల్ నెల 6, 7 తేదీలయందు తూర్పుగోదావరి జిల్లా రాజమండ్రి గ్రామములో శాశ్వతవారి సత్తమునందు సభ జరుపుటకు రామచంద్రపురం తాలూకా ఆంగరగ్రామములో ఆహ్వానసంఘము యేర్పడినది. సదరు హెడ్డు కరణముల ప్రత్యేక సభకు టేకి హెడ్డు కరణంగారగు మహారాజశ్రీ పరాశరీవల్లి రామచంద్రరావుగారిని అధ్యక్షులుగా నుండుటకు యేర్పాటు చేసుకోవడమైనది. మరియు కరణముల సంఘమునకు జనరల్ కలెక్టరీగారయిన శ్రీముత ఆచ్యురారి తిరపతిరాజుగారిని ఆహ్వానసంఘ కలెక్టరీగా నుండుటకు ఆంగర హెడ్డుకరణము గారగు మహారాజశ్రీ పరాశరీ బాపిరాజుగారిని ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులుగా నుండుటకు అంగీకరించడమైనది. ఆయాజిల్లాల హెడ్డుకరణములందరును సభకు దయచేయ కోరుచున్నాము. మేము యెరిగి ఉన్నంతవరకు ఆహ్వానములు పంపియున్నాము. అవి సకాలములో అందినను అందకపోయినను తప్పక సభకు దయచేయ కోరుచున్నాము.

అధ్యక్షుడు.

సత్యమూర్తిగారికి సన్మానము

నాగపట్నం మునిసిపాలిటీవాగొనంగుట

నాగపట్నం, ఏప్రిల్ 6:—స్వ సాయంకాలము నాగపట్నం మునిసిపాలిటీవారు ఎస్. సత్యమూర్తిగారికి సన్మాన పత్ర మొసంగిరి. అందు సత్యమూర్తిగారి దేశసేవను ప్రశంసించిరి. మునిసిపలు అధ్యక్షుడు సన్మానపత్ర మొసంగెను అధ్యక్షుడుగాక 15 గురు మునిసిపలుసభ్యులు వచ్చియుండిరి. సత్యమూర్తిగారు కృతజ్ఞతదెప్పుడు, వారి మునిసిపలు వివరముల గూర్చి యందుక ముచ్చటించి వారందరు స్వరాజ్యసమరముందు ఉచితరీతి పాల్గొనవలెననిరి. (ఫ్రీప్రెస్.)

పంజాబురాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము

గుజరాతాలా ఏప్రిల్ 2:—అమృతసరలో జరుగనున్న రాష్ట్రీయసభ సందర్భమున నేడు యిచ్చుట పెద్ద బహిరంగసభ జరిగెను. మల్లికులూలు ఖానుగారు అధ్యక్షతవహించిరి. రాష్ట్ర కాంగ్రెసు కార్యదర్శియగు ఖానుచండు నేవుగారు పరార కాస్తూరి శింశుగారును లాహోరునుండివచ్చి ఉపన్యసించిరి. సభ జయప్రదముగ జరుపుటకు తోడ్పడవలెననియు 1919 జలియను వాలా బాగుహత్యల జాపకార్థము జరుగజున్న బాతీయవార ప్రతిమును యధావిధి జరపవలెననియు హెచ్చరించిరి.

క్రాస్ థియేటరు

2253

7-4-28 శనివారమునుండి 10-4-28 మంగళవారమునకు సాయంత్రం 6-15, రోజుకు రెండాటలు. రాత్రి 9-30. శని, ఆదివారములందు పగలు 3-15 ప్రత్యేకప్రదర్శనములు

మదన్ థియేటర్స్ లిమిటెడ్ వారు

21 ప్రకరణములు గలగిన సాతీసీయల్

“హర్ డేజరస్ సాత్”

లోప 1 భాగమును నేటిరాత్రి ప్రదర్శింతురు

అందు ప్రముఖుడు

ఎడ్వార్డు

ప్రతి స్వల్పభాగమునందు గనుర్చుటలోనర్చు భయంకరాకృతిమైన పనులు గాంచనగును. ఒకభాగమునై నను గాంచు తప్పిపోకడు. కామిక్ “జస్ట్ డ్రాప్ డౌన్”

ప్రధానము: హెరాల్డ్ లాయర్

చివర్ లెట్

for Economical Transportation

ఎల్లప్పుడు నాయకుడు

ప్రస్తుతమున్న దివ్యమైన కారులలోకెల్ల చివర్ లెట్టే నాయకత్వము వహించినట్లు ప్రపంచమంతయు అంగీరించియున్నది.

హిందూదేశమునందు కాశ్మీరమునుండి తిరువాన్కూరువరకును, బర్మానుండి బెలూచి స్థానమువరకును ప్రతి ఊరు, పట్టణమునందును, ప్రతిపెద్ద బాటయందును మోటారుకారు విలువకుతగిన ప్రమాణికమైన చివర్ లెట్టుని అంగీకరించబడియున్నది. ఏలననగా చివర్ లెట్టు నిరంతరము తక్కువస్థితిలోనుండిన మోటారుకారులకు నూతన అభివృద్ధులను గలిగించుట, చూపున కెక్కువ విలువను గలిగించుట, తాళిమిని, చక్కగ పనినినెరవేర్చడము మొదలగువాటిని ప్రవేశపెట్టుచున్నది. గనుకనే చివర్ లెట్టు మహాఘనమైన నాయకత్వమును కాపాడుకొనగలుగుచున్నది.

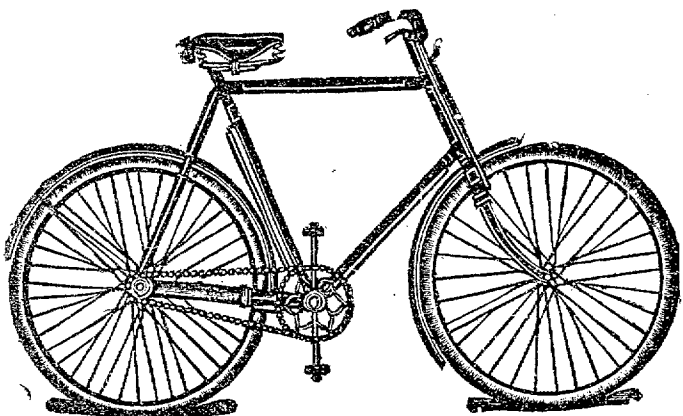
హిందూదేశమునందుకూడ మిగత ప్రపంచమందువలెనే మోటారుకారును కొనడము రకము, ధర ఈరెండు ముఖ్యవిషయములపై ఆధారపడియున్నది.

చివర్ లెట్టు ఎప్పుడును కావలసిన ఈరెండు విషయములలో అధికముగానే యుండును.

SIMPSON & Co., Ltd., MADRAS.
G. H. BOOLEY & Co., BANGALORE.
T. STANES & Co., Ltd., COIMBATORE.

చవు కయ్యెనది - బరువు లేనిది

“ది రాయల్ స్పెన్సరు” నైకిలు

పురుషులకు 24" 26" ఫ్రేములు

స్త్రీలకు 22" 24" ఫ్రేములు

ఫ్రేము:—అతుకులు లేని చక్కని స్టీలుట్యూబు, వాలకుండానుండు సీటు, సగును పట్టియుండు ముఖం.
 గొలుసు:—మొదటిరకము “హన్సురె నాల్లు”
 హాల్డు:—బామ్మటాక్, బి. యన్. ఎ. ఆక్సిలులు, కప్పులు.
 పెడలు:—బామ్మటాక్.
 చక్రము:—బి. యన్. ఎ.
 యాంట్:—క్రిందకుంగి సాంబిని కలుచేయబడినది.
 కాడిలు:—లికెట్స్ రి కాయల్ పెటెడ్.
 బ్రేకులు:—బ్రెకింగ్ దేకేములో తయారైనవే.
 బ్రేకులు:—డబులు రోలరు లివరు.
 ఫీనిషు:—మంచురకపు నల్ల ఎనామెల్, బంగారపురంగు ఆంతు, ప్రధానమైన, సానములు చక్కగ నుండును.
 డెక్లర్ కేంబ్రిడ్జ్ టైల్లవేయబడినవి డెక్లర్ కార్ట్యూబ్యూలు, లాంపు, గంట, పంపు, సామానుల సంచి, సామానులు, ఆయిలుకాను మొదలగునవి గలవు.

ఒకచోటనుండి మరొకచోటికి గొంపోవు సాధనములలో చవు కయ్యెనదియు, బరువులేనిదియు నగు సాధనము బైసికలుకన్న పేరులేదు. జనసామాన్యమునకు బాహాటముగ నడుపబడుచున్న బండలతో నిమిత్తము లేక ప్రత్యేకత్వమును బొందగలవు. ఎవ్వడెక్కడకు పోవలెనన్న అక్కడకు గొంపోగలడు. క్రిక్కిరిసి యుండు ట్రాములకు, బస్సులకు వేచియుండ బనిలేదు. పైగా సులువైన వెల. ఉపయోగించుకొనుచునే ప్రతిమానము కొంతసాము చెల్లించుచుండు పద్ధతిని అతిస్వల్పము కాలములో అనగా కొన్ని మాసములలో బైసికలు సీన్వంతము గాగలదు. ఇంతకు మించి, యేమియు నియ్యనక్కరలేదు. ఈ మూల్యము నీవు సాధారణముగా బస్సు మొదలగు వాటికి వెచ్చించు ఖర్చును మించదు.

1299

వాయిదాల మీద చెల్లించు పద్ధతితో గూడిన యితరములైన వివరములకు వెంటనే వ్రాయుడు.

పురుషులకు రు. 95.

స్త్రీలకు ,, 105.

స్పెన్సర్స్ నైకిల్ యింపోర్టరులు, మద్రాసు.

బెజవాడ (స్వకీయవిలేజి)

వివాహ, గర్భాధాన, వయోనిర్ణయ శాసన నిరసననభ

మార్చి 26:—సామాన్య చట్ట నిర్మాణపరిషత్తు శ్రీయుత కారదాగారు ప్రజాశాసన వయోనిర్ణయ శాసనము పట్ల బెజవాడ పౌరలయొక్క ఆసక్తిని తెలుపుతూ మార్చి (25 వ తేది) సాయంత్రం 6 గంటలకు విజయవాడ యందు జేంచేయియున్న శ్రీశ్రీ శ్రీమరాంబా మల్లేశ్వరస్వామి వారి ఆలయమునందు గొప్ప పౌరసభ జరిగింది. సభకు మహారాజ్యశ్రీ విన్నోట లక్ష్మీ నరసింహం పంతులుగా రధ్యక్షత వహించిరి.

ప్రప్రథమమున అధ్యక్షులవారు రుపన్యసించుచు ఇదివరలో బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు మతవిషయములయందు జోక్యము కలిగించుకొనమని చేసిన వాదనములకు యాశాసనము విరుద్ధమగునని, హిందువులు వివాహమున పవిత్రముగ భావించుచున్నారనియు పాశ్చాత్యదేశములలో వివాహము కంట్రాక్టుగ పరిగణింపబడుచున్నదనియు అట్లుంటేనే హిందూ వివాహ ఆచరణలకు ఇతరదేశములలోని వివాహపద్ధతులకు చాలభేదము గలదనియు చెప్పిరి. కాబట్టి మతమునకు సంబంధించిన వివాహమునగుర్చి ప్రభుత్వమువారికి జోక్యమును కలిగించుకొనుటకు ఏమి లేదని తెలియచెప్పిరి.

పిమ్మట శ్రీ ఆయుర్వేద భూషణ నోరరామశాస్త్రిలు గారు రుపన్యసించిరి. హిందువులకు వేదము ప్రమాణమనిరి. అందువలన వీరి యభిప్రాయము వారి యభిప్రాయముల ననుసరించి మనహిందూమతము మార్పు జెందజాలదనిరి. ఋష్యాదులు దివ్యసృష్టితో అనేకవేల శతాబ్దములకు మాడ కట్టుబాట్ల చేర్చబడినది.

మన ఆరోగ్యము, మన విశ్వరూపమును ఆధారభూతములయిన నియమములను మార్చుట నిర్ణయించియుండిరి. అట్టి నియమముల నతిక్రమించుట మనకు శ్రేయస్కరము కాజాలదు. మనము ఆస్తి కృషినితో ఆలోచించినచో మన పూర్వులచేర్చిన కట్టుబాట్ల వలననే మనము వృద్ధి జెందగలము.

ప్రస్తుతము నాగరికత శబ్దార్థమును నిరూపించవలయునన్న కోగము ఏద్రము అని చెప్పవలసివచ్చును. ప్రస్తుత నాగరికత గ్రంథములను చాలివాడు తెచ్చిన చలమడతలను రోజులకరబడి కట్టుదురు. కట్టినబట్ట కట్టుటవలన రోగమునచ్చునని మనపెద్దలు చెప్పియుండిరి కట్టినబట్ట కట్టుటవలన దరిగ్రము వచ్చుననికూడ మనపూర్వుల మతము. మనదేశము ఇప్పుడు దరిగ్రమునకాలవాలమైనదని ఎల్లరు అనుచున్నారు. కాదా. శిష్టులెందుకూడ ప్రాచీన కట్టినబట్టకు సాయంత్రం కట్టరు. అది మన పూర్వుల చేర్చిన నియమము.

ధర్మశాస్త్రములమాట నటుండును. మన ఆబ్యాస, అమూల్య వయసులను నిర్ణయించుట, యాశాసనము ఆమోదింపబడినచో పోలీసువారి చేతులలోనుండును. 15 ఏండ్లపై పొట్టి గానండినచో పోలీసువారు యందు కేసుపెట్టును. ఇప్పటికే శోర్టులమట్టు పెద్దవాండు తిరుగలేకుండ నున్నార. ఇకముందు పెండ్లియాడు వచ్చిన పిల్ల కాయలుకూడ శోర్టులపాలు కావలసి నదేనా? ఎంజి గ్రహవారము చేతులతో ఆలోచించండి. ఇట్టి శాసనమును మనమెన్నటికి అంగీకరించరాదు అని శాస్త్రులవారు చెప్పిరి. శ్రీయుతులు అవారి రామశాస్త్రిగారు, మల్లాది రాఘవ య్యగారు మన శాస్త్రములకు వ్యతిరేకమైన ఎట్టి శాసనమునకు మన మంగీకరించకూడదనిరి. శాస్త్రప్రకారము వివాహము జరిగిన బ్రహ్మవర్చకు కేతున ననిరి.

అటువైని అధ్యక్షులవారు శాసనము నామోదించు పక్షమునుండి ఉపశ్వాసముల నీయవచ్చునని కోరిరి.

బ్రహ్మశ్రీ పూర్ణయ్య శాస్త్రిలవారు శాసనమునకు అనుకూలముగ వాదించుచుననిరి. శాసనము ప్రజాశాసనది బహుజనమునకు సౌఖ్యము చేకూర్చుటకేగాని మరియొక యుద్దేశముతో కాదనిరి. ప్రతిశాస్త్రజ్ఞులెల్లరు పూర్వపు ఋషులవలెనే లోకసౌఖ్యార్థము సదా పనిచేయుచున్నారు. వేదమునందభిమాన ఉగలవారు ఎవలనో ఏమూలనో తపను చేసికొనుచున్నారు. అంతియేగాని ఇచ్చోట వారిని కానము. ప్రతీకార్యము ఈశ్వరప్రేరణమున జరుగుచున్నది. ఇందులకై ఎవరును దుఃఖింపనవసరములేదు. దుఃఖము పండితలక్షణము కాదని గీర్వాణము కలదు. కాబట్టి ఈశ్వరార్థము మనమందరము కట్టుపడవలయు ననిరి.

శాసనమునకు తాము వ్యతిరేకులమేననియు, అనుకూల పక్షమునుండి ఉపశ్వాసములను అధ్యక్షులవారు కోగయుండుటచేత తాము వాదసాకార్యార్థము ప్రసంగించితిమనియు చెప్పిరి.

పిమ్మట బ్రహ్మశ్రీ మల్లాది రామకృష్ణరాష్ట్రీ చయ నలవారు భావగర్భితమైనట్టియు, శాస్త్రసమృద్ధమైనట్టియు మహాపన్యాసమును గావించిరి. వారి యుపన్యాస సారాంశమునిందు బొందుపరచుచున్నాను:—

మనహిందూ మతమునకు వేదమునే ఉపనిషత్తులు ప్రమాణములు. మన వివాహపద్ధతి చాల పవిత్రమైనది. పాశ్చాత్యుల వివాహము కంట్రాక్టుపద్ధతి మనదేశములో ఉత్తమజాతులలో కంట్రాక్టుపద్ధతి లేదు. ఆ నాగరికలక్షణము కాదని మనశాస్త్రములు నిషేధించినవి. మనదేశములో ఈకంట్రాక్టు పద్ధతి ఎరుకల, ఏనాది వడ్డెరపులములలో కలదు. అని యత వివాహములవలన కలిగిన లాభమును వాండ్లను చూచి మనము తెలిసికొనగలము. మహామృత్యుండు అకు ఖురాక గ్రంథము పట్ల ఎట్టి ప్రమాణబుద్ధిగలనో మీకు తెలియునా? బిచ్చిల్లు అనికొనిననే తప్ప మాంసమునారగించకు. ప్రతితుక్కుమ్మడును శున్నతిచేయించుకొనుచున్నాడే. అతనికి అనమతమునందెట్టి ప్రమాణబుద్ధిగలదో చూచి నేర్చుకొనండి.

ఇక శ్రీ సప్తసింగతి చూడండి. వారిఫాదిరిలను వారెటులగౌరవించుచున్నారో చూడండి. ఆదివారమునాడు ఏకైక సప్తమును పనిచేయుటలేదే. వారికెట్టి ప్రమాణబుద్ధి తన బైబిలునందుగలదో చూడండి.

ఖురాక గ్రంథముపుట్టి 1800 ఏండ్లు నిండలేదు. బైబిల్ గ్రంథముపుట్టి 1900 ఏండ్లు చాలలేదు. మనవేదములన్ననో ఆనాడినుండియున్నవి. వేదముపుట్టి 5 వేల ఏండ్లుమించినదని కొందరనుచున్నారు. కాదు అంతకుండు ఆనాడియని మరొకొందరనుచున్నారు. ఇట్టివాడినిదమైన వేదములయందు మనకెందులకు ప్రమాణబుద్ధియుండకూడదో చెప్పండి. మన ఋష్యాదులు ఇరాలోక సౌఖ్యముకంటే పరలోక సౌఖ్యమునెక్కువగ పాటించినారు. కాబట్టి ఋషులవాక్యములను మనము పాలించుట పరమకర్తవ్యము.

మనము నిశ్చించితి శాసనముకాకుండునా అని కొందరనుచున్నాను. అవును. కృష్ణప్రవాహమువలె మనమతముపైకి అనేక ఆపదలువచ్చుచున్నవి. మనమువాటిని సరకుచేయరాదు. మన గొంతులో ఊపిరియున్నంతకాలము మనము నిశ్చించుచుండవలసినదే. మనసంఘమునందు చూలినవ్యయ ప్రవేశించి నదనుట నిష్కృపము. కాని ధర్మాగ్రగ్రములను నిరూపించవలసినప్పుడును మనము అన్యమతస్తులనుకరించరాదు. మన ఋష్యాదులేర్పాటుచేసినమార్గమునే మనమునుసరింతు మననిధి. మన

సంఘమునందు మూడేండ్లవయసుగూడ విలంబితులగుటకలసి కొందరనెదరు. ఉండియుండులేమో, అందువలన వివాహ వయసును హెచ్చుచేయవలెనని యీ శాసనోద్దేశము కదా. ఈ యుపాయము మట్టుకు సరియైన కాదని చెప్పవచ్చును. బొంబాయిరాజధానిలో గోకర్ణత్రేత్రము కలదు. అది యొక శ్రాత్రుభూలోకముగ నాకగపడినది. 100 బ్రాహ్మణ యిండ్లుగలవు. 200 వంది సాంకాభ్యాపకలుగలరు. ఆత్రేత్రమున 8 ఏండ్లవయసున కన్యకకు వివాహము జరుగును. ఒక్కవిలంబితుకూడ అగుపడలేదు. అచట కన్యావిక్రయము లేదు. హూణవిద్యాభ్యాసము లేదు. అందరు సనాతన ధర్మపరులు. అందువలన వారికెట్టి యిక్కట్లుకా తీరుస్తమగుట లేదు.

అకాలమరణమునకు అధర్మము కారణము. మూడుఏండ్ల పెండ్లి శాస్త్రనిర్దేశము. 8, 10 మధ్యవివాహవయస్సు. రజస్వలనంతరవివాహము శాస్త్రనిషేధము. అట్టిదంపతులకు కలుగు సంతానమువలన పిత్రుడెవలెనకు పుణ్యలోకము కలుగజేరదని శాస్త్రప్రమాణము గలదు. 5 మంత్రములవలన దత్తుడరిగిన లక్షాధికారికి పుత్రుడగువాడు గదా. అట్టి మంత్రముపట్ల మనశేల అలక్ష్యము కలుగవలయునని నావాదన.

ప్రస్తుత బడ్జెటులోని అంకెలనుమించి ఎటుల ఖర్చుపెట్టుకూడదో, అటులే మనపూర్వజుకూడ అతిక్రమించరాని నియమములను విధించియున్నాడు. కలియగమన పారాశరవృత్తి ప్రమాణము. అచటను నతిక్రమించరాదు.

పండితులు పరిషత్తుగాకూడి చూర్మకేల కాలానుసారముగ చేయకూడదని కొందరు బుద్ధిమంతులడుగుదురు. కాని స్మృతులయందు మాకుగల ప్రమాణబుద్ధివలన మేమట్టి మార్పులకంగీకరించజాలము.

రజస్వలనంతరవివాహము రారవాదనకముసకు పేతువని మనకు శాస్త్రప్రమాణముగలదు. అట్టి మార్పునకు పనమంగీకరించకూడదు.

మనమతోధరణకై ద్రవ్యవంతులుపూనుకొని పండితులను ప్రచారమునకై దేశమునందంతట నియమించినచో సనాతన ధర్మము మరల పునరుద్ధరించబడును. నేడశాస్త్రములయందు ప్రమాణబుద్ధి పెంపొందింపజేయవలయును. చిన్నతనమునందే కన్యకు పెండ్లియైనచో చిన్నప్పటినుండి పతిభక్తి యభివృద్ధియై దాంపత్య గుళిమనకు మంచిపుణాది యేర్పడును. మనము పార్శ్వ మన యిహపరసౌఖ్యముల నాలోచించియు నియమముల నేర్పరచిరి. అందు చేయవలసినమార్పుయేమియులేదనియు, ఈ శాసనమును హిందువులెల్లరు నిరసించవలయుననియు, ప్రభుత్వమువారు మన నతమునందు జోక్యమును కలిగించుకొనకూడదనియుచెప్పి తమ యాపకాపమును బ్రహ్మక్రిచయములు గారు ముగించిరి.

పిమ్మట తాడేపల్లి కేసుగోపాలరావుగారు శాసనమున కనుకూలముగనుచ్చటించిరి. ఈ శాసనమువలన చాల ప్రయోజనముకలదని వివరించిరి. నానాటికి హెచ్చగురున్న బాలవిలంబితులసంఖ్య తగ్గుననిరి. కృశించుచున్న సంఘము పునరుద్ధరించబడుననిరి. మగవానికిలేని నియమములు అడుదానినెల బాధించవలయుననిరి. అనేక విషయముల శాస్త్ర నియమములను పాటించని సనాతన ధర్మపరులు ఈ మార్పునకెందుకు అడ్డుపడవలయుననిరి. నిజముగ నేడయుకందు శాస్త్రములయందు ప్రమాణబుద్ధిగలవాగు పట్టాములో నుండరినియు పట్టాములో నివసించువారనేక అనాచారముల పాలగుచున్నారనియు, అట్టివారు తమ నడవడికను సరియైనవారివలన న్యాయమనియు అంతియేగాని ఈశాసనమున కడ్డుపడుటవలన సనాతనధర్మము నుస్థిరము కాదనియు చెప్పిరి. అయినను సభ్యులలో అధిక సంఖ్యాకులు నిరసించుటకే వచ్చినవారగుట తెలిసియు తాము తమ యభిప్రాయమును తెలుపుట విధిగ నెంచి తెల్పితిమనిరి.

పిమ్మట బ్రహ్మశ్రీకేశవధారి నేమూరి శ్రీరామశాస్త్రిగారు యీ తీర్మానమునపాదించిరి.

“హిందూ కన్యలకు 14 సంవత్సరములకు లోపుగాను పురుషులకు 18 సంవత్సరములకు లోపుగాను వివాహముచేయకూడదని శాసన మేర్పరచవలయునని, ప్రస్తుతము సామాజ్య శాసన నిర్మాణసభయందు ప్రవేశపెట్టఁడిన బిల్లు హిందూ శాస్త్రనిర్దేశమునిన్ని గవర్నమెంటువారి వాగ్దానములకు విరోధమనిన్ని యాసభవారు తీర్మానించుచున్నారు”

ఈ తీర్మానము ఎల్లరచే అంగీకరించబడినది. వందనములతో 10 గంటలకు ముగియబడినది.

చెన్నపురి అన్నదానసమాజము:—గత మార్చి నెలలో 4608 గురు బీదల కన్నదానమొనగబడినది. సగటున దినమునకు 149 మందికి భోజనముపెట్టబడినది. 22 వ తేదిన తెలుగు సంవత్సరాది జండుగనాడు, 250 మందికి, కడుపునిండుగా భోజనముపెట్టబడినది.

అది నిర్మలమైనది కాబట్టి

మంచి నువాసన గలది

ఎల్లప్పుడు మంచి నువాసన గలిగిన సన్ లైట్ సబ్బుతో గుడ్డలకు శుభ్రపరచుట సంతోషదాయకముగా నుండును.

సన్ లైట్ సబ్బు మిగుల శుభ్రపరచును, అందువలన నూతన కాంతిని గలిగించును.

సన్ లైట్ మీదునులకు శ్రేష్టమైనది. గుడ్డలను నాశనమొనర్చదు

సన్ లైట్ సబ్బు

మీ శరీరమునకు, మీ ఉడ్డల పువ్వులకు.

SUNLIGHT SOAP

ప్రతిబార్ నిర్మలత్వము నకు పా 1000- పూచీ యివ్వబడును.

Oldsmobile

మీరు కోరినట్లు పరిశీలింపుడు. యిచ్చవచ్చినట్లు సరిపోల్చిచూడుడు. యింతకు.

దీనికి సరితూగ గల దెద్దియును గాంచలేరు. దీనియొక్క బాడీయును, వివిధ పరికరములను పోల్చి చూడుడు. చాసిస్యొక్క పలుభాగములను విచక్షణగా పరిశీలింపుడు. అధికశక్తిగల సిక్సు సిలండర్ ఇంజను, 4 చక్రములకు బ్రేకులు, కారుయొక్క బేన్సత్వమునకు ప్రబల కారణములు. ఇరువది మరల ఇంకొకటి చేర్చిననుకూడ ఓల్డ్స్మొబైలు వీటి నన్నిటిని మించును. చూపులలోను, పరివర్తనలలోను, గుణాతిశయములలోను, మితవ్యయమును ఆయరభివృద్ధి చేకూర్చుట మొదలగునవి అంతర్య సూచకములను తెలియజేయు బాహ్యలక్షణములు.

ప్రతి విషయమందును భేదాభిప్రాయములున్నవి. ఈ భేదములే బేన్సత్వమునకు సూచకములు. ఒకమారువచ్చి వీక్షింపుడు.

Sole Distributors:—

R. PATEL & Co, MADRAS.

ఇరిగేషను

శాశ్వతం

1926-27 సంవత్సరపు ఇరిగేషను పనులలో, కావేరీ మెట్టూరు ప్రాజెక్టు ముఖ్యస్థాన మాత్రమించుచున్నది. ఇది ముగియువరకు మరియొక ప్రాజెక్టును ప్రారంభించుటకు వీలుండదు. ఈ ప్రాజెక్టుపై మదరాసు శాసనసభలో నిటీవల గావించిన విచారణ లన్నియు నమంజనములేయని, రిపోర్టుబట్టి గ్రహింపవచ్చును. హెడ్డువర్కు ఖర్చు, అంచనావైచినదానికన్న కోటి రూపాయి లధిక మగునని రిపోర్టు చెలుపుచున్నది. ఇంతతేడా వచ్చుటకు కారణము, అధికారుల హ్రస్వదృష్టి యని జెప్పవచ్చును. దూరాలోచనలేక ప్రవర్తించుటచే, ఖర్చు రానురాను మితిమీరుచున్నది. వరదల కొర కెక్కుడు సౌకర్యముల గావింపవలయునట. అందుకు నలువది లక్షలగునట. మొదటి అంచనాలో రాకపోకలకు తగినంత డబ్బును మంజూరు చేయలేదట. డ్రెయినేజీ ఏర్పాటు లనలే వదలివేయ బడెను. అందుచే వీధికింద ఏబది లక్షలగునట, మిగిలిన సొమ్ము సిబ్బంది క్రింద ఖర్చుగును. అంచనాలలో ఇంతలోపము గనుపించుట, ఇరిగేషను శాఖ వారి సామర్థ్యమునకు నిదర్శనముగాదు. ఇంత అధిక వ్యయము జరిగిన పిమ్మట, కావేరీ మెట్టూరు ప్రాజెక్టువలన లాభమువచ్చునా యనునదియే ప్రశ్న. జలాశయము ఎక్కువనిన పట్టుటచేతను, ఇరిగేషను పని తలచినదానికన్న ముందుగ ప్రారంభ మగుటచేతను లాభము గలుగునని, రిపోర్టు యా హించుచున్నది. కాని, ఇది అశియోసయని, ప్రజా ప్రతినిధు లిటీవల తేటపరచిరి. ఇరిగేషను త్వరలో ప్రారంభమగు సూచనలు గానరావు.

కూలీల బదులు, యంత్రములను చేర్చుటచే ఖర్చుతగ్గునని యాహించుట భ్రమలేవేరుగాదు. మెట్టూరు ప్రాజెక్టు పరిసరములయొద్ద కూలీ చౌకగ లభించును. ఈ దేశమునకు యంత్రము లింకను రాలేదు. వచ్చినను అవి చౌకగ పనిచేయుననుట కాధారము గనుపింపదు. మీదుమిక్కిలి ఖర్చు అధికమగు నని, పలువురు యాహించుచున్నారు. ప్రాజెక్టు హిందూదేశపు బీదజనులకు లాభింపకుండ, విదేశీ యంత్రాలయ నర్తకులకు మాత్రము లాభించుట శోచనీయము. డాముకు సున్నము బదులు సిమెంటు నుపయోగించుటవలన, పని త్వరితముగ సాగునని రిపోర్టు చెలుపుచున్నది. ఈయూహ కెట్టి యాధారము లేదని, ఎత్తైనా మంత్రగ బనిచేసినది. బ. ఆరోగ్యస్వామి మొదలగా రిటీవల కడుసమర్థతతో నిరూపించిరి. గట్టి తనమునకుగాని, చౌకతనమునకుగాని, సున్నము ముందర సిమెంటు బనికెంతవని, వీరియభిప్రాయము.

ప్రపంచములో కట్టిన పెద్దకట్టలన్నియు సున్నముతో గట్టినవే. అవి చిరకాలమునుండియు చెక్కుచెదరక యున్నవి. నైలునదిమీది డాము ఇందుకు నిదర్శనము మెట్టూరు ప్రాజెక్టుకు సమీపములో ఎంత సున్న మయినను దొరకును. విశేష వ్యయమునకు లోనై సిమెంటు నుపయోగించుటకు కారణము గనుపింపదు. బాంబాయి బాక్ బేస్కీము క్రింద, ఇంజనీరుల సలహావలన, ప్రజల ద్రవ్యము ఎంతయో వృధయయ్యెను. సముద్రమును మట్టితోగాక, రూపాయిలతో పూడ్చుటకు ప్రయత్నములు జరిగెను. తుదకది నిరుపయోగ మయ్యెను. మెట్టూరు ప్రాజెక్టు అట్టి స్థితిలోకి రాకుండ జూడవలయుననిన, ప్రతిష్ఠనాలోచింపక సరియగు పరిశీలన వెంటనే జరుగ వలయును. సరియగు మార్గముల నవలంబించి, హెచ్చుకర్చును తగ్గింప వలయును.

లేనిచో, నీ ప్రాజెక్టు మద్రాసురాజధాని ప్రజల మెడలకు గుదిబండవలె నుండగలదు. మిగిలిన ప్రాజెక్టుల కన్నిటికిని అడ్డము రాగలదు. ఆంధ్రదేశమునం దెన్నిభాగములందో, ప్రజలు నీరులేక పరితపించుచున్నారు. సుకరముగ సాగుజేయదగిన భాగములన్నియో గలవు. మెట్టూరు ప్రాజెక్టు ఫలవంతమగుచో తంజావూరుజిల్లాకు మాత్రమే ఉపయోగించును. నీరులేక బాధపడుచున్న సేలం కోయబత్తూరు మండలముల కుపయోగింపదు. తుదకు తిరుచునాపల్లి మండలమున కయినను వర్తింపదు. నీరులేని భాగములను వదలి తంజావూరు మండలమునకు మాత్రమే లాభమును చేకూర్చుట, న్యూకాసిలుకు బాగ్గుల గొంపోయిన ఆంగ్లసామెత వలెనుండును. 1926-27 సంవత్సరపు క్యాపిటలు ఖర్చు 28, 62,982 రూపాయలనుండి 77,60,132 రూపాయలకు పెరిగెను. కాని ఇంత హెచ్చుదల వలన లాభమేమి కలిగెను? ఈ మొత్తములో అత్యధిక భాగము మెట్టూరు ప్రాజెక్టుకిందనే ఖర్చు అయ్యెను. ఇంతలో కృష్ణావిజయవర ప్రాజెక్టు తలజూపుట కవకాశముండదు. తుంగభద్ర ప్రాజెక్టును పరిశీలించుట కుత్తరువు జేయబడినను, దీనిని ప్రారంభించుట కెంతకాలముబట్టునో జెప్పవీలులేదు. గోదావరి ఆనకట్టకు ఎత్తుపట్టరులను నెలకొల్పుటకు వీలులేదని జెప్పి పట్టరులను సంచారపు క్రేనులచే, లేవదీయవలయునని గోరియుండిరి. గంజాములో గిరిసాలాకాలువను అభివృద్ధిపరచుటకు, ద్రవ్యము మంజూరు చేయబడెను. కోరింగాదీవి ప్రాజెక్టు అంచనా నవరింపబడెను. బుడమేరు వరదనీటిని ఏలూరుకాలువలోనికి దీసికొనిబయటకు వదలు విషయమున ఆలోచనలు జరుగుచున్నవి.

తుంగభద్ర ప్రాజెక్టుకు డాము నెక్కడ నిర్మింపవలయునో, ఆవిషయము నొక యుద్వోగి విచారించెను. అనంతపురము జిల్లాలో కన్నకల్లి ప్రాజెక్టు పరిశోధింప బడెను. కర్నూలు జిల్లాలో తోకకల్లి ప్రాజెక్టు అంచనాలు సరిజూడ బడుచుండెను. 1927 సంవత్సరమున గుంటూరు, నెల్లూరు, కడప మండలములలో తీవ్రమగు తుపాను చెలరేగి, ఇరిగేషను వర్కులకు నష్టము కలిగించెను. బకింగహాము కాలువకు గూడ నష్టము కలిగెను. కట్టలుతెగి, వరదగేట్లకు నష్టము సంభవించెను. ఇరిగేషను వర్కులక్రింద ఖర్చుపెచ్చినను రాబడితగ్గును. ఇదిసంతృప్తికరము గాజాలదు. లాభ మొనగు ఇరిగేషను

వర్కు 29 గలవు. వీరిలో గోదావరి కృష్ణా డెల్టాల కాలవలు, ఇరిగేషనుకును, ప్రయాణమునకును గూడ ఉపయోగపడుచు. మిగిలినవి, ఇరిగేషనుకు మాత్రమే ఉపయోగ పడుచున్నవి. మొదటి పంట పండిన భూముల విస్తీర్ణము హెచ్చినను, రెండవపంట విస్తీర్ణము తగ్గెను. వర్షింగు ఖర్చులు హెచ్చెను. గుంటూరు జిల్లాలోని భృగుబండ ప్రాజెక్టును, టౌమనివారణ మనసరమయినపుడే ప్రారంభింప నుద్దేశించిరట. అట్టి యవసర మింకను కలుగలేదు గాన, ప్రారంభింపలేదట. కఱపుచట్టము ననుసరించి, టౌమనివారణావశ్యకత ఏర్పడ లేదేమో, తెలియదుగాని ప్రజలదృష్టిలో మాత్రము అట్టియవసరమేర్పడినదని మాత్రము చెప్పవచ్చును. వేముల, తలుపులవంక చెరువుల పని పూర్తియయినను, అవి విఫలమయ్యెనట. 1926-27 సంవత్సరమున వర్షములు చాలకబోవుటచే, చెరువుల నీటినప్లయి తగ్గెనని రిపోర్టు చెలుపుచున్నది.

ఇరిగేషను సలహాసంఘముల స్థితి ఏ మాత్రము తృప్తికరముగలేదు. గోదావరి, కృష్ణా, కావేరీ డెల్టాల కేర్పడిన సలహాసంఘములలో కొందరు సభ్యులు తగు శ్రద్ధవహించుటలేదని, రిపోర్టు చెలుపుచున్నది. ఇరిగేషను పంచాయతులకు తగిన యధికారమిచ్చినగాని, సభ్యులకు వానియందు శ్రద్ధగలుగదు. గోదావరి డెల్టాలోని ఇరిగేషను కాలువలు కొన్నిటికిని బల్లారిజిల్లాలోని కొన్ని ఇరిగేషను కాలువలకును, ఇరిగేషను పంచాయతు లేర్పడి వ్యవహరించుచుండెను. ఇవి జయము బడయుసూచనలు గలవని, రిపోర్టు చెలుపుచున్నది. వీనికి గూడ సరియగు సభికారముల నిచ్చి, రాజధానియందంతటను ఇట్టి పంచాయతులను నెలకొల్పుట యవసరము. ఫారెస్టు పంచాయతులవలె ఇరిగేషను పంచాయతులను తిన్నగ సాగించుచో, ప్రజలే ఇరిగేషను వ్యవహారములను చక్కజెట్టుకొనగలరు.

గ్రామ పంచాయతులు

రాజమండ్రిలో నేడు ప్రారంభమయిన గ్రామ పంచాయతుల సమావేశము, ఆంధ్రదేశమున ప్రథమసమావేశము. ఇట్టి సమావేశము నేర్పరచుటబట్టి ఆంధ్రులలో గ్రామపంచాయతులవల్ల శ్రద్ధ పెరుగుచున్నదని గ్రహింపవచ్చును. ఇది శుభచిహ్న మనుటకు సందియము లేదు. న్యవరి పాలనాభివృద్ధికి దోహద మొనగు నిట్టివయత్నములకు ప్రోత్సాహ మొనగుట వివేకము. సహకారోద్యమమువలె, గ్రామపంచాయతుల విషయమున గూడ, గౌ. రామదాసుసంఘముగారు శ్రద్ధవహించుచున్నారు. వీరు రాజమండ్రిసభ కధ్యక్షత వహించి పంచాయతుల గూర్చి మిగుల ఉపయోగకరమగు సూచనల గావించిరి. గ్రామపంచాయతులు హిందూదేశమునందు పూర్వకాలమున వర్ధిల్లి, గ్రామపరిపాలనకు మూలాధారమయ్యెను. ప్రాచీన పరిశోధనలు జరిగినకొలదియు, గ్రామపంచాయతుల మూలమున ప్రతిగ్రామమునందును ప్రజాపరిపాలనము కొనసాగుచుండెనని, బయల్పడుచున్నది. ఆధునిక పరిపాలన పద్ధతికన్న, పంచాయతుల పరిపాలనము మిన్నగ నుండెనని తెలియగలదు. వీనినిగాని, వీనిని బోలు సంస్థలనుగాని, గ్రామములందు మరల స్థాపించుట

కవనర మొత్తేగలదు. పంచాయతుల ఆధారము పైననే స్వపరిపాలనవిధానము నేర్పాలు జేయ యునని, కీ. శే. చిత్తరంజనదాసుగారు కోరి యుండిరి. అందుకుగాను, అనుకూలముగ నేర్పాటులను సూచించియుండిరి. డాక్టరు బి. సెంటుగారును పంచాయతులనే ఆధారపరచుకొనుచున్నారు. పూర్వపు మాదిరి గ్రామపంచాయతులను పునరుద్ధరింప వీలులేదని, అధ్యక్షులగు రామదాసుపంతులుగారు భావించుచున్నారు. పూర్వ ప్రతిష్ఠాపనలను మక్కి-మక్కిగ స్థాపింప వీలులేక బోయినను, హైందవ సాంప్రదాయములకు విరుద్ధము గాకుండ ఆధునికపరిస్థితుల కనుకూలించు రీతిని నేల స్థాపింపగూడదో తెలియదు. ప్రాచీన సాంప్రదాయములనుండి బొత్తుగ వేరగునంథ ఏదియు చిరకాలము నిలువజాలదు. ప్రాచీన సాంప్రదాయములందు వేరు నాటుకొను సంస్థలు సక్రమాభివృద్ధి గాంచి, ప్రజలకు తృప్తి నొసగగలవు. మతవిషయమున నేమి, సాంఘికవిషయమున నేమి, రాజకీయ వ్యవహారవిషయమున నేమి, యీసూత్రము వర్తించును. గ్రామములందు వ్యక్తిగతజీవిత మొంత బెరిగినను, సామూహిక జీవిత మింకను నశింపలేదు. రాధాకమలముఖర్జీ పండితుడు సహకార సమావేశమునందు నుడివి నటుల, వ్యవసాయవిషయమున ఘరస్పర సహకార పద్ధతి గ్రామములందు దింగను ప్రబలియున్నది. ఈ పద్ధతినే వ్యవసాయ, ఇరిగేషను సంఘముల ద్వారా పెంపుజేయ వీలుగలదు. సహకారోద్యమమును జాతీయపద్ధతుల ననుసరించి నడుపవలయునని, ముఖర్జీగారు గోరిన కోర్కెను తృప్తికరింప వీలులేదు. ప్రస్తుతసహకారోద్యమము త్వరితముగ వ్యాపింపకబోవుటకు, జాతీయ దృక్పథలోపము కొంత కారణమై యుండవచ్చును. గ్రామస్థుల సాంఘిక ఆర్థిక జీవితమునకు, సహకారోద్యమము దోహద మొనగవలయును. అప్పుడుగాని, సహకారోద్యమము జనసామాన్యమునందు తాహమును పురికొల్పదు. గ్రామములు స్వరాజ్యము ననుభవింపవలయునని, నూతనపద్ధతులు ప్రజల జీవితమున కనుగుణముగ నడుపవలయును. గ్రామ పంచాయతులు సందర్భమునందీ విషయమున నెక్కుడు శ్రద్ధ వహింపవలయును. ఏలన, గ్రామ పంచాయతులను సౌభవముగ పద్ధతులపై నేర్పుచుచో, అవియే స్వరాజ్యమునకు మూలాధారములుగాగలవు. గ్రామముల నవియే పరిపాలింపగలవు. ప్రభుత్వమువారేర్పరచు పంచాయతు లిట్టి స్థితి కనుకూలించినచో, ప్రజలే స్వతంత్ర పంచాయతుల నేర్పరచి, వానిపై స్వరాజ్యసాధమును నిర్మింపవలసిన యవసరముగలదు. హైందవ గ్రామాభివృద్ధి, వ్యక్తిగత, సామూహిక జీవితముల సమ్యేళనముపై నాధారపడి యుండును. సామూహికజీవితమును వదలి, గ్రామపంచాయతు లభివృద్ధి జెందునని దోచదు. ప్రస్తుత గ్రామ పంచాయతులు, ప్రజలకు స్వపరిపాలనమును గాని, సుపరిపాలనమును గాని నొసగ కున్నవి. ప్రజలకెట్టి బాధ్యత నొసగ కున్నవి. మిగిలిన స్థానిక సంస్థలవలె పంచాయతులు గూడ ప్రభుత్వసంస్థలవలె మెలగుచున్నవి. పంచాయతులలోపములను, రిజిస్ట్రారుజనరలగు గోపాలస్వామి అయ్యంగారే చక్కగ నిరూపించిరి. వీరు ప్రచురిం

చెడి సాంస్కృతిక నివేదికములు, పక్షపాత రహితముగ నుండి, గ్రామస్థుల స్వపరిపాలనాభిలాషలను ప్రోత్సహింపచుచున్నవి. పంచాయతులకు పాలనాధికారము లేనిది ప్రయోజన ముండదని, రిజిస్ట్రారు జనరలుగారే అంగీకరించుచున్నారు. తగు ప్రోత్సహ మున్నచో గ్రామస్థులు తమ బాధ్యతలను జయప్రదముగ నిర్వహించు గలరనునమ్మకమును వీరు వెల్లించుచున్నారు. కాని అట్టిప్రోత్సాహము కలుగుట లేదు. పంచాయతులపై నమ్మకముంచి, వారికి పరిపాలనాధికార మొనగుట లేదు. మరియొక ప్రతిబంధకముగూడ గలదు. గ్రామములో పెక్కు పంచాయతు లేర్పడుచున్నవి. అటవీ పంచాయతులు, ఇరిగేషను పంచాయతులు, సివిలు క్రిమినలు పంచాయతి కోర్టులు, గ్రామపంచాయతులు, మున్నగువి చేరి, గ్రామప్రజల మనములను చీకాకుపరచుచున్నవి. ఒకదానికొకటి సంబంధములేదు. వీనినన్నిటిని జతచేర్చుబంధము గనుపింపదు. కొన్ని రిజిస్ట్రారు శాఖక్రిందను, కొన్ని ట్రాన్సుఫర్డు శాఖక్రిందను సాగుచున్నవి. అన్ని శాఖలను గ్రామపంచాయతుల క్రిందకు జేర్చినగాని, గ్రామములలో సంఘీభావ మేర్పడదు. గ్రామ పంచాయతులకు, గ్రామ పరిపాలనమును బిప్పగింత పెట్టవలయును. వివిధ పరిపాలనశాఖలు వీనిపరము గావలయును. ఇట్టి యాదర్శమువంకకు ప్రభుత్వమువారు త్వరితముగ గొంపోవనిచో, గ్రామ పంచాయతులు నిర్విర్యములై నామమాత్రములగును. స్వరాజ్యము లభించువరకు, గ్రామములందు స్వపరిపాలనము సాగదను సంగతి రూఢియగుచున్నది. అయినను రామదాసు పంతుగారు చెప్పినటుల, గ్రామ పునర్నిర్మాణముకై ప్రజలు పాటుబడి నత్వరస్వరాజ్యసిద్ధికి దోహదమొనగుట యవసరము. సాంఘిక ద్వేషము గ్రామములనుండి తొలగి, ఐక్యమత్యము చేకూరునటుల పాటుపడవలయును. ప్రస్తుత గ్రామపంచాయతి శాసనపు లోపములను అధ్యక్షులు చూపుటచో, రిజిస్ట్రారు జనరలుగారి విమర్శనములపైన, విశేషముగ నాధారపడిరి. ఇంతకన్నను బలమగుఖండన మేముండును? గ్రామపంచాయతులు ధనాభావముచే ఇబ్బందిపడుచున్నవి. పంచాయతుల మూలమున సరియగులాభములు చేకూరునను నమ్మకము ప్రబలుచో, ప్రజలు డబ్బుబరువులను మోయుటకు వెనుదీయరని, రిజిస్ట్రారు జనరలుగారే, సూచించిరి. పంచాయతుల ఆర్థికస్థితిని చక్కబరచి వాని యుపయోగమును విస్తరింపజేయుట, ప్రభుత్వ ధర్మము. ఎన్ని ప్రతిబంధకములకు లోనయినను, పంచాయతులు తమధర్మమును జయప్రదముగ నిర్వహించుచున్నవి. చట్టపు ఏర్పాటులుచాలాలోపముగ నున్నవనియు, గ్రామపంచాయతులను స్వప్రజాస్వామ్యములుగ తయారుజేయ వీలుగను నాశ తొలగెననియు, రామదాసు పంతులుగారు చాటుచున్నారు. ఆంధ్ర గ్రామపంచాయతుల సమావేశమువారు, పరిస్థితులను చక్కగ విచారించి, భావ్యభివృద్ధిమార్గములను సూచించెదరని నమ్మకము.

కాంగ్రెసు పక్షము

కాంగ్రెసుపక్షమును బలపరుపవలసిన యవసరము నానాటికి వ్యక్తమగుచున్నది. ఇతర రాజ

కీయపక్షములు కాంగ్రెసుపక్షమువంకకు మరలుచున్నను, కాంగ్రెసుపక్షము షీణించుచో మిగిలిన పక్షములు వెనుకడుగువైచుట తటస్థించును. కలకత్తా కార్పరేషనువారు కాంగ్రెసు పక్షపు అభ్యర్థిని అధ్యక్షునిగ నెన్నికొనకబోయినను, బొంబాయి కార్పరేషనువారు ఎన్నికొని, కాంగ్రెసు పట్ల గాఢాభిమానము గనుబుజచిరి. ఇంతకుపూర్వము కాంగ్రెసుపక్ష నాయకులగు పటేలుగారధ్యక్షులుగ బనిచేసిన సంగతిని, పాతకు లెచుగుదురు. కాంగ్రెసు పక్షమునం దంతకలహములను పెరుగనీయక, కాంగ్రెసు కార్యక్రమము నిరాటంకముగ కొనసాగునటుల చూచుట, నాయకులధర్మము. కాంగ్రెసుపక్ష మీసమయమున అవజయము గొంచుచో, ప్రతికూలశక్తులు విజృంభింపక మానవు. విదేశవస్త్ర బహిష్కారము, బ్రిటీషువస్త్ర బహిష్కారములపై కాంగ్రెసు సంఘములు తమదృష్టి సంతను కేంద్రీకృతము గావింప వలయును. వివిధ సంఘముల ఐక్యమత్యమును బలపరుప వలయును. జాతీయవారమునం దీవిషయమై ప్రజలు కృతనిశ్చయము లగుచో, స్వరాజ్యసాధమునకు బలమగు పునాదులు నాటబడు ననుటకు సందియము లేదు.

పంచాలమున జాతీయవారము

జలియన్ వాలాబ్ గౌ నందు ప్రహ్లాదమైన సభ

భారతదేశమునకు జాతీయపతాక ముండవలెను

అమృతపరడు, ఏప్రిలు 6:—జాతీయవారమునకు సంబంధించిన ఉత్సవములు జలియన్ వాలాబాద్ లో నొక గొప్ప సభతో ప్రారంభమయ్యెను. డాక్టర్ కిన్ లూగారు, రాట్నముతో కూడిన జాతీయపతాక 11 జేసిన జరుగుపథలకు పూర్వమే తయారగుననియు, లాలా ధునిచందుగారు భృజాశోహిత్యమును జరుపుదురనియు చెప్పెను. ప్రతి స్వతంత్రదేశమునకు ఒక జాతీయపతాకము. ఆట్లులే భారత జాతీయోద్యమమున, స్వాతంత్ర్యవాంఛ ము చెలియజేయు నొక పతాక యుండవలెనని వారు నుడివిరి. జలియన్ వాలాబాగునందు తమ ప్రాణముల నర్పించినవారి జ్ఞాపకార్థమై చిహ్నము లవసరము.

లాలా ధునిచందుగా రిట్లు చెప్పిరి:—స్వతంత్రరాజ్యములకే యితరదేశములు గౌరవించును. ఆంగ్లనిస్థానము స్వతంత్రదేశముగనుక నే ఆరాజుకు ఆంగ్ల దేశములోగూడ మంచిన ర్యాప జరుగుచున్నది. ఆమెకా, జపాన్ మొదలగు దేశములు స్వతంత్రము ననుభవించి, తమోద్యమ సంపూర్ణవికాసమును జేరినవి గనుక, బలిష్ఠముగా నున్నవి. జాతీయవారము భారతదేశమునకు స్వాతంత్ర్యము సమకూర్చు గలదు.

సర్దార్ మంగళేశ్వరిగారు రిట్లు చెప్పిరి:—జాతీయపతాక ను స్థాపించుట యందు చాలా తాత్పర్యము గలది. ఒకసారి జాతీయపతాకనెత్తితనా సూర్యచంద్రులు తల్లి క్రిందినను దానిని దింపరాదు. ప్రతి భారతీయుడును దానియందనుండి, దానిమర్యాదను తమ ప్రాణముతో కాపాడుటకు సిగ్గుకంఠుడై యుండవలెను. జాతీయపతాక మనజాతీయోద్యమమునకు, స్వాతంత్ర్యమునకు చిహ్నము. ఆంగ్లవస్తువులనుకూడ మనము బహిష్కరించులెను. ఇట్లు చేసితిమేని ఆంగ్లదేశము మనకు లొంగి స్వాతంత్ర్యము నిష్పగలదు. మైకున్ సంఘ బహిష్కారము మరియొక సాధనము. భారతీయులు ఆంగ్లసామ్రాజ్యమునుండి విడిపోవలచిరే కాంగ్రెస్ వారి తప్పినమేమియు నుండదు. అంతయు పార్లమెంటు తప్పే. ఏలన భారతీయులు బుద్ధిభార్యకముగా తమకు ఆంగ్లేయులు స్వాతంత్ర్యమీయని నిరాశనొంది ఆంగ్లేయులనుండి భేదించవలసినది. భారతీయులు సమానగౌరవ ప్రతిపత్తిపొందనే ఆంగ్ల సామ్రాజ్యమున నుండగలదు.

ఉపన్యాసాంతరము జలియన్ వాలా బాగునందు హుమైన్ నవారి యాత్మల కాంతికై ప్రార్థనలు సమపాదన. సభకు గీతము.

మంగరాష్ట్ర మహాసభ-సత్వము ద్విగతి త్రితీ

మదరాసు, ఏప్రిలు 7:—తమిళ ఆహ్వానించిన మంగరాష్ట్ర సభవారికి, ఉపాధ్యాయులసభవారికి సత్వము ద్విగతి రాజుల నని తొలినా రులనంది.

విదేశవార్తలు

కామన్వెల్త్ కు సేవలకు

ఆఫ్

ఫోర్

మరల 17 తేదీని సమావేశమగును

(నీతునర్వీసు)

లండన్, ఏప్రిల్ 6:—ఈ ప్రధాన సలహాదారు కామన్వెల్త్ కు సేవలకు ఆఫ్ ఫోర్ మహారాజాను కొండయకెనాలులో ప్రవాసమునం దుంచిన విషయమును గూర్చి సంపూర్ణముగ సంగతిసందర్భములను తెలుపవలెనని పార్లమెంటులో ఆడుగుటకు మార్షిజోన్స్ బిల్లుగాఢ తలంపుకొనిరి. కాని వింటర్ట్ ప్రభువు గొంతుక బొంబురు పోవుటచేతను తనకు ఇండియా ప్రభుత్వమువా రివిషయమై దీసికొన్న చర్యనుగూర్చి పూర్తిగ తెలియక పోవుటచేతను పార్లమెంటు మరల తెరవబడునాకు ఆగవలెనని జరుగుదగ వింటర్ట్ ప్రభువు చెలిపెను.

పార్లమెంటు 17-వ తేదీని సమావేశమగును

అప్పుడు మహారాజా ప్రవాసమునుగూర్చి ఆలోచించెదర. వింటర్ట్ సుగారపుడు పూర్తిగ సమాధానము జెప్పెదననిరి.

ఇండియా ప్రభుత్వమువారి చర్య శ్వాసయసమృతమును నని కాదని తలంచుటచే ఓపిక వున్నటువారి కెరుకజేసి వారి యభిప్రాయమును బహిష్కరించుచున్నారు.

“రాయలుఓకు” విచారణ

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, ఏప్రిల్ 6:—కత్తను దీవర అనువాతడు శీర న్దుడని నిర్ణయించి నాకానేననుడి తొలగించిరి. తీవముగ ధ్వజాట్లుపెట్టిరి. మధ్యధరా సముద్ర నాకాదళ నాయకుని ఉత్తరపు ప్రకారము కాలర్లుగారు పతాకమును కొట్టెనని కామన్వెల్త్ లో బ్రిటిష్ గూఢ ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి. అతని చర్యను నాకాదళాధికారు లంగీకరించరట.

అమానుల్లా రాజదంపతులు

రషియా పయనము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, ఏప్రిల్ 6:—బ్రిటను పర్యటనమును అమానుల్లా రాజదంపతులు పూర్తిచేసిరి. నిన్న స్వారిసుకు బెర్లిను రషియాదేశములకు బయలుదేరిరి. విక్టోరియా స్టేషనుదగ్గర గ్లౌపుచెప్పరు ప్రభువు వీడ్కోల్చెను. సర్ ఆస్టిక్ చాంబర్లను మున్నగు రాజ్యాంగాధికారులుగూడ సాగనంపిరి. డోవరువరకు ఆలెంబీ సర్ ఫ్రాన్సిస్ హంప్రెనుగారు వెంటజనిరి. రాజదంపతులను లండన్ పురపాలక అధ్యక్షులు ఆశీర్వాదించిరి. వైమానిక నాకాదళాధికారులుగూడ శుభమునుగాకాయని కోరిరి. కలేకి బోవునాక ఆఫ్సును పతాకములతో విరాజిల్లుచుండ, రాజదంపతులు ఓడెక్కిరి. బ్యాంకువాద్యమును జరిపిరి. ఫిరంగులను వారిగౌరవార్థముఁజెల్పిరి. ఇంగ్లీషుచానల్ మధ్య మధ్యగి బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమునకు, బాల్టిముగారికిని వందనములను అమానుల్లా గారంపిరి.

పెరిషియా

పబ్లికువర్క్సు సుంత్రి హతుడగుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్ ఏప్రిల్ 6:—పెరిషియా ప్రభుత్వ పబ్లికువర్క్సు సుంత్రి అమీరు లతురు అబ్దుల్లాఖాను దమాష్టీగారు లూరిస్తానులో పర్యటనమును సల్పుచున్నారు. కొరమాబాదులో లూరునల సో పోరాడుటలో చరిబోయిరి. ఈసంగతి తెలియగనే

పెరిషియా పార్లమెంటు హతాత్తుగ ఆగిపోయెను. పెరిషియా చక్రవర్తి బుధవారమునాడు కొరంబాదుకు బోయెను.

రాజమహేంద్రవరం ఆరోగ్యవార ప్రదర్శనము

ప్రదర్శన సంఘ సభ్యులు

కూర్చున్నవారు: చా. అప్పలస్వామి, పి. గోవిందరావు నాయుడుగార్లు మునిసిపలు జిల్లాబోర్డుల అధ్యక్షులు. ఎక్. హార్వీగారిసతి ప్రదర్శన సంఘాధ్యక్షురాలు. బ్రెగ్లీగారి సతి శ్రీమతి వై. వి. రంగ నాయకమ్మ బి. ఎ., ఎల్. టి. సయ్యదు కాలిముల్లా సాహేబుగారు గౌ॥ మేజిస్ట్రేటు.

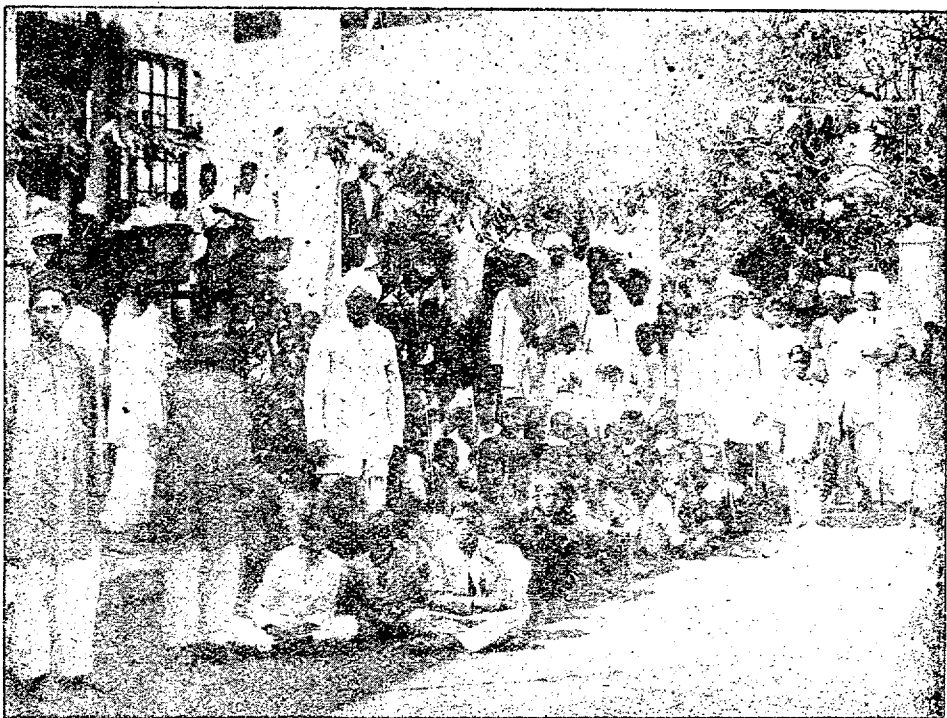
నిలిచినవారు:—డి. కొండాచారిగారు ఆర్. వి. రామరావుగారు, ప్రదర్శన సంఘ కార్యదర్శి. డా॥ వై. శివరామయ్యగారు, మునిసిపలు ఆరోగ్యశాఖాధికారి ప్రదర్శన కార్యదర్శి, బి. రామలింగం పంతులుగారు.

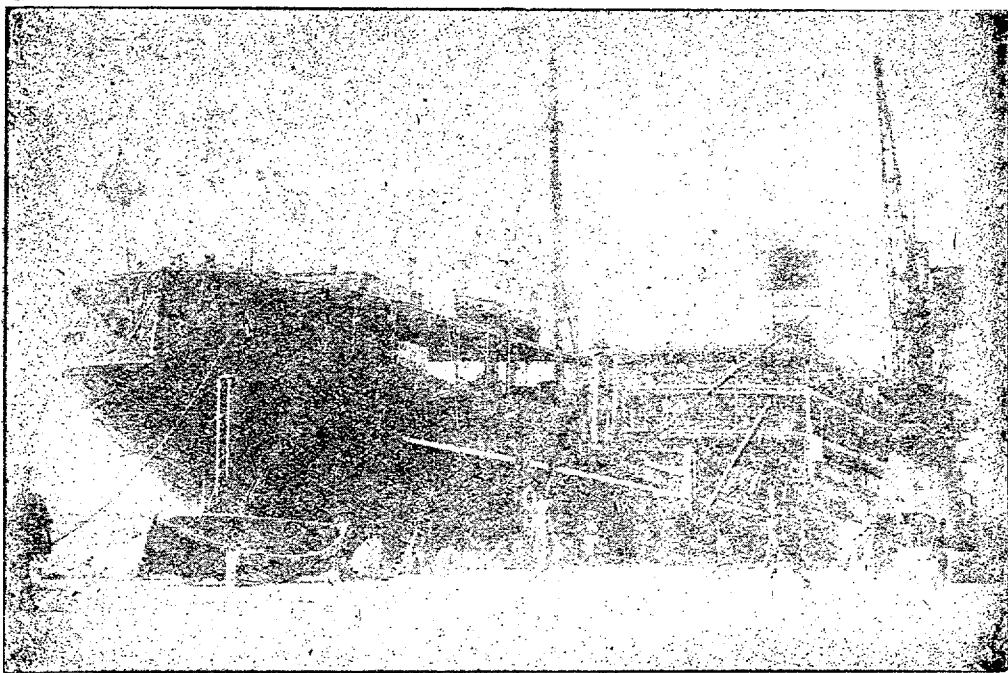
శిశు ప్రదర్శనమునందు బహుమతుల బడసినవారు

ఆరోగ్యప్రదర్శనమునందు ఉత్సవము బయలుదేరుట

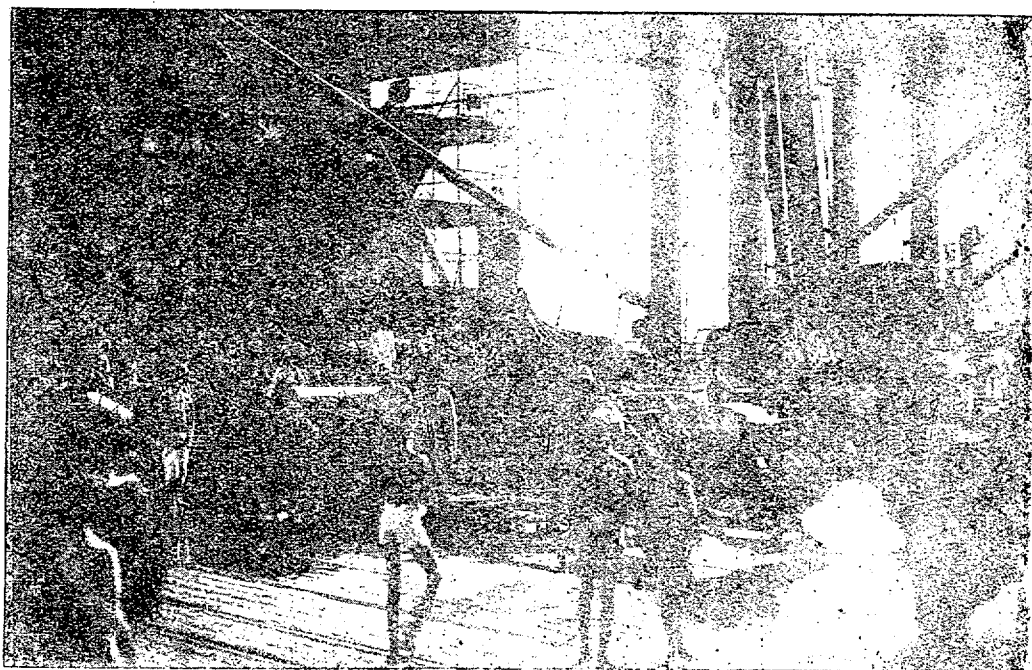

బాలుర సమావేశమునందు డా॥ గురుమూర్తిగారు ఉపన్యసించుట

మర్కా రా నౌక

కలకత్తానుండి సైత్ర జననాం పొగాకు సామానులతో మరరాను చేరిన మర్కారానౌక (ప్రె. పా. బీ))

నిన్నరాత్రి "మర్కారా" నౌకకు సమాదనశమున నిష్పంతుకొని ఒక భాగము కాలిపోవుట (ప్రె. పా. బీ)

ఇండియన్ హాకీ టీము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

ఇంకొక విజయము

పోకల్లో ఇండియన్ హాకీటీమువారు ప్రాతీవారసు
కొన్నేలియనులను 16 అటలందు ఓడించిరి.

లిక్ లిక్లో ఎన్నికలు

కార్మికపక్షవిజయము

లండన్, ఏప్రిల్ 5:-

షిఫ్ట్లు (కార్మిక)

డిడ్ కన్య (కన్య) ప్యారిష్టర్
యంగు (లిబ)

ఓట్లు

14446

9268

5690

ఈజిప్టు ప్రభుత్వము

బ్రిటిషువారి వ్యత్యతరము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

ప్రతికలు హర్షించుట

కెయిరో, ఏప్రిల్ 6:- ప్రతికలన్నియు బ్రిటిషువారు ఈజిప్టు కంపెనీ ప్రభుత్వమును ఆమోదించుచున్నవి. రాజకీయ వాతావరణము పూర్తిగా అభివృద్ధిగాంచెను. ఈజిప్టు పట్ల బ్రిటను స్నేహ వైఖరిని జూపుచున్నదని వాస్తుసంఘములో అనుకొనుచున్నారు. స్నేహపాశములను అభివృద్ధి జేయుటకు మంచిదని తోచిన కార్యక్రమముమీద తను యభిప్రాయమును ఆధారము జేసికొనిరియు అనుభిప్రాయమునే ఈజిప్టు ప్రభుత్వము అవలంబించుచున్నదనియు సహస్ పాపాగా రనిరి. ఇంతటితో ఈసంగతి ముగిసిన దనుచున్నారు.

తంజీరుసభ ముగియుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

ప్యారిస్ ఏప్రిల్ 6:- తంజీరుసభ కార్యక్రమము మొదటిభాగము ముగిసినది. ఫ్రాన్సుకు స్వేయిన ఒడంబడికను అమలు జరుపుటకు నూత్రములను తయారు జేసిరట. ఏకాభిప్రాయముతో ఒడంబడికను జేసికొనిరి. ఇటలీ కోర్కెలను గూడ విచారించుట కెత్తుకొనిరి. ఈజిప్టు చివరన ఆ విషయమును గూర్చి ప్రస్తావించెదరు. తంజీరుసభయమును గూర్చియు ఇటలీ ప్రకటనము దెలుపుచున్నది. తంజీరు సరిపాలనా విషయములలో ఇటలీ జోక్యమును కలుగజేసికొన గోరుచున్నది. విశ్రమ శ్వాసస్థానములందుగూడ పాల్గొన గోరుచున్నది.

తర్కి ప్రభుత్వము

మతమును రాజ్యాంగవిధానమునుండి

విడదీయుట తథ్యము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

కాన్స్టాంటిన్ నోపిలు ఏప్రిల్ 7:- త్వరలోనే తురుష్క మరాజ్యాంగ విధానమునుండి మతమును విడదీసెదరు. ప్రజాపక్షమువారు ఈమాట కంగీకరించిరి. ఇకమీదట అల్లాహ్ ప్రమాణము చేయకుండ తమ గౌరవముమీదనే ప్రెసిడెంటు డిప్యూటీ ప్రెసిడెంటు ప్రతినిధులుగా ప్రమాణమును గైకొనెదరు.

నూ ఇతరులపట్ల తమకు చూపిన అత్యంత ప్రేమాభివ్యక్తులకు, గౌరవమునకు మీకు వందనముల నర్పించుచున్నామని అహమద్ రాజనాథులు జార్జిచక్రవర్తికి తలవినసెరి. రాజకటుంబమునకు నుఖముగగాక ఆశీర్వాదించిరి.

ఇండియా నుద్దరించుట అయినది!

ఇక, ఈజిప్టు కేగుచున్నావమ్మా, మేయోకన్యా?

(నీయస్సు)

లండన్, ఏప్రిల్ 6:- ఈజిప్టుపట్ల బ్రిటిషువారు రబలంబించిన విధానమును ప్రజలందరును ఆక్షేపించుచున్నారని ప్రీ ప్రెస్ విలేజిరి బ్రిటిషువిధానముచే ఈజిప్టులో బహులు దేరిన పరిస్థితులనుబట్టి దెలుపుచున్నాడు.

త్వరలో మేయోకన్య ఈజిప్టు కేగుచున్నది. ఈజిప్టును గూర్చి ఒక గ్రంథమును వ్రాయునట. ఈజిప్టును బ్రిటిషు ఇంపీరియలిజమువలనే లాభము గలుగుననియు ఈజిప్టు స్వాతంత్ర్యముగనున్న సౌఖ్య ముండవనియు వ్రాయునట తోనుచున్నారట. ఫిలిస్థైన్ లో మేయోకన్య ఇంపీరియలిజమును సమర్థించిన సంగతి తెలిసినవారు ఈజిప్టులోగూడ బ్రిటిషు ఇంపీరియలిజమును సమర్థించునన్న ఆశ్చర్యపడువారుండరు. "బియ్య ఆఫ్ ఫియర్" "మదర్ ఇండియా" గ్రంథములను జూచిన వారెవరును ఏలాంటి యక్షేత్రమును ఆ కృత్య పడరు. ఇంగ్లాండుకు బోలెడన పడవ ఈజిప్టు కేగి ఈజిప్టు పజులు, రాజకీయములను గూర్చి ఒక గ్రంథమును వ్రాసి ఈజిప్టు స్వాతంత్ర్యముకంటే ఈజిప్టును బ్రిటిషు ఇంపీరియలిజమే ఎక్కువ లాభకరముగ నుండునట వ్రాయునట.

బొగ్గుగనుల సహాయనిధి మొత్తము ౪౦,000 పౌనులు జేరినది, యువరాజు 250 పౌనులనిచ్చిరి.

రాయలు కమిషను

బీమునర్వసు

లండన్, ఏప్రిల్ 6:— జి. కె. లెబర్ట్ గారన్నట్లు ఇండియాపంత్రి పథ్యలలో ఆలోచించి రాయలు కమిషను నియమించలేదన్నమాట నిజమే మరి ప్రీ ప్రెస్సులండను విలేజ్రి నిలుపుచున్నాడు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు, ఇండియామంత్రియు రాయలు కమిషను నియమించుటలో వ్యక్తముగ వ్యవహరించిరి ఇండియాలో యూరపీయన్లందఱు ఆసంతృప్తులైనట్లు మాట నిజమేయనుచున్నాడు. రాయలు కమిషను నియమించుటవరకు స్టేట్సును శ్రేణిక ప్రత్యేకముగ పార్లమెంటరీ కమిషనునుగూడదకను. అధికార యూరపీయన్లు మాత్రము ప్రభుత్వమువారికి తోడ్పడిరి. కాని వారికిగూడ భారత రాజకీయ వేత్తలవలె ఆసంతృప్తిగానే యున్నది. రాజకీయ అలవాడి తమ వ్యాపారమునకు అడ్డువచ్చుననుచున్నాడు. వారి ఆసంతృప్తికి దొక్కటే కారణము చాలు ననుచున్నాడు.

నిద్రావహముగ పదార్థములు విస్తారముగ యున్న టెడ్ స్టేట్సులో ప్రవేశించుటచే దానిని ఆపుటకు యున్న టెడ్ స్టేట్సు ప్రభుత్వమువారు బ్రిటను జర్నలిస్టులతో రాయబారములను సల్పుచున్నాడు.

రాయలు కమిషను చేయవలసినపని

జి. కె. లెబర్ట్ గారి యభిప్రాయము

“భారతీయుల యభిప్రాయమును వినినట్లేదు”

లండన్ ఏప్రిల్ 6:— ఆర్థికవ్యవస్థనున్న నైపుణ్యముగ తమ పక్కమున బాగానే నిర్వహించగల్గిరి.

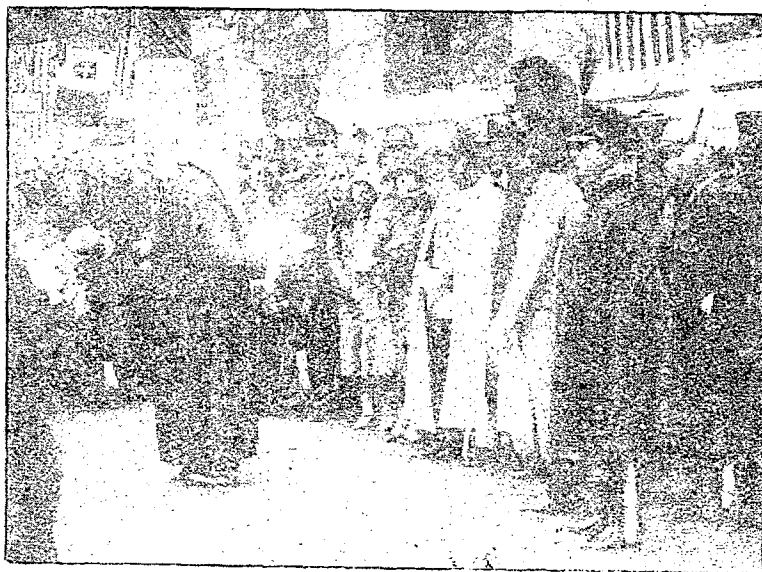
భారతదేశ రాజ్యాంగవిధానములో అసలు ప్రధానముగా లోపములన్నవి. పరిపాలకులు రాజకీయ వేత్తలగుట మొదటిలోపము ఇండియాను సినిలు సర్వము వారిస్థితి అసాధ్యముగ నున్నది. ఇంగ్లండులో పార్లమెంటు రాజకీయ వేత్తలను ఆకాళిలో కార్యతముగ యున్న యధికారులు పంపికొను పనులన్నిటిని ఇండియాలో సినిలు సర్వెంటు లొక్కచే చేయుచున్నాడు. రాయలు కమిషనువారి విషయము సర్దుబాటుచేసి చక్కబెట్టులెను ఇండియాపై ఎక్కడ అధికారము ఇండియామంత్రి హస్తాగ్రహే యున్నది. భారతదేశమును గూర్చి జేయు తీర్మానములలో బ్రిటిషు లాభములే ఆలోచించి ప్రధానముగ నిర్ణయించుచున్నాడు. రాయలు కమిషనును నియమించుటలో భారతీయుల యభిప్రాయములను గైకొననే లేదని లెబర్ట్ గారనిరి.

ఆయుధవస్తువు సరిక్రమించి ఆయుధములను మందుగుండు సామగ్రిని దిగుమతి చేసినందులకు సయాం వ్యక్తి విలియం హీగారికి 100 పానులు జరిమానా విధించిరి. లేదా మూడు మాసములు శిక్షను అనుభవించవలెను. క్యాపెన్ సిల్వర్ను లండనులో అయినతేదీ యుద్ధయుద్ధన ప్రకటించిరి.

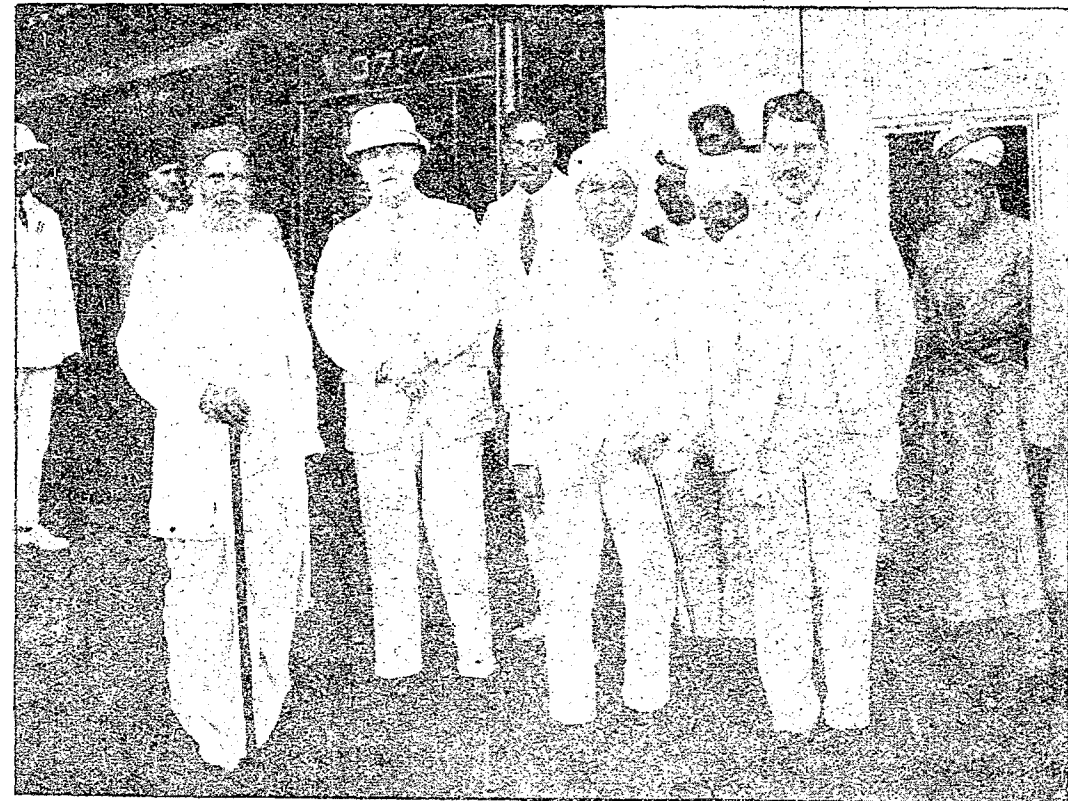
ది గ్రేట్ ఈస్టర్న్ లెఫ్ ఆష్యూరెన్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్
(స్టేట్ సెటిల్ మెంటులో యిన్ కార్పొరేటు కాబడినది)

బాంబాయి బ్రాంచి నెం. 50-52 చర్చి కేట్ స్ట్రీట్. మూలధనము. ఒకకోటిరూపాయలుకు మించినది. ధనమంతయు ఇండియాలోనే యిన్ శెస్ట్ చేయడమైనది.

ఆర్. వెంకటాచారి,
భీష్ పజెంటు
వెవేరి, మదరాసు.

ఆఫీసరు గాజడంపతులు షోవరుత్తరమున దిగినతోడనే స్వాగతవత్త మందికొనుట. (సెంట్రలు న్యూసు)

సర్ బేసిలు బ్లాకెటుగారి మదరాసు రాక

వైస్రాయి కౌన్సిలు ఆర్థిక పథ్యలగు సర్ బేసిలు బ్లాకెటుగారు శుక్రవారమునాడు మదరాసు వచ్చిరి. వారిని సన్మానింపవచ్చిన ఎం. కె. ఆచార్యగారు, టి. ఎం. మునియ్యగారు, డి. బి. టి. రంగాచారిగారు బ్లాకెటుగారు వరుసగ నిలిచియున్నారు. (ప్రె.పో.బి.)

గురుకుల వార్షికోత్సవము

శ్రద్ధానందనగరమున జరుగును

బృహ్మాండమగు ఏర్పాటులు హరిద్వార్, ఏప్రిల్ 2:— గురుకులకంఠి విశ్వవిద్యాలయ 26-వ వార్షికోత్సవము ఈనెలనారంభించి గంగానదీ తీరమున శ్రద్ధానందనగరంలో (హరిద్వారమునకు 8 మైళ్లు) జరుపుటకు ఏర్పాటులు జేయుచున్నాడు. ఎల్క్విక్ దీపములు ఏర్పాటు జేయుచున్నాడు. 10000 మందికి తగువసతు లేర్పరచుచున్నాడు. విశ్వవిద్యాలయ పట్టప్రదానోత్సవమునకు టి. ఎల్. వాస్వాని గారు అధ్యక్షత వహించెదరు. మహారాజశ్రీ నవరకింగు గారు గురుకుల శిష్యుసాపనయు జరిపెదరు. మత ప్రతినిధులసభకు ఆంధ్రులగు గారు అధ్యక్షతవహించెదరు. ఆ. బి. ఆర్యుడు మహాసభనాడ జరుగును. (ప్రీ. ప్రె.)

ఇంగ్లాండుపోవుచున్న స్వదేశసంస్థానాధీశులు స్వదేశ సన్ధానాధీశుల పరిపాలనా విధాన సంస్కరణముల నాలోచించుటకై నియమించబడిన విచారణ సంఘము ఎదుట ఎట్రీటిగా స్వదేశ ప్రభువులు సాక్ష్యమొనగవలయునో ఆ విషయములగుర్చి పరిపాలనకు కొని సంప్రదించుటకై ఇంగ్లాండునకు ఈ క్రింద కేర్పొనబడిన సంస్థానాధీశులు పోవుచున్నార. కాశ్మీర మహారాజగారు, పాటియాలా మహారాజగారు, ఆలవారు మహారాజగారు, ధూపాశక్తవర్మగారు, కచ్చి రావుజీగారు పోవుచురు (ఆ. ప్రె.)

రాజమండ్రి సేవాసదనము

నివాసులను తరచుగొట్ట యత్నించుట-

పోలీసువారు అడ్డుపడుట

రాజమండ్రి, ఏప్రిల్ 4:— పై శిర్ కతో 26-8-28 సం॥ తేదీని తమ శ్రమలో శేను పంపిన తొలివార్త తెలిసింది ప్రచురించుటలో రెండుతప్పులు పడినట్లు నాకు తెలియుటచే నేను ఈ సవరణ పంపుచున్నాను. 26-8-28 సం॥ తేదీగల ఆంగ్లపత్రికలో 16 వ పేజీ 2 వ కాలము 17 వ పంక్తిలో “రామలింగయ్యగారిని కొట్టిరి” అని ప్రచురింపబడినది. అది భాషాంతరీకరణపు లోపము. తండ్రిలో శేను వ్రాసినమాటలు ‘roughly handled’ అయి యున్నవి. పదరు ఇంగ్లీషు మాటలకు “వృద్ధవ్యముజేసిరి” అనిన కాగుండును. 26-8-28 సం॥ తేదీగల ఆంగ్లపత్రిక 16 వ పుటలో 2 వ కాలము 17 వ పంక్తిలో “వెంకటాచార్యగారు” అని యున్నది. “వెంకటాచార్యులు గారు” అని వుండవలెను.

అగర్వాలాసభ - రెండవసమావేశము

అమృతసరము, ఏప్రిల్ 6:— ఈ సభ మహాజనసభ భవనములో లాలా మోతీసాగర్ గారి యగ్రాసనాధిపత్యమున కూడెను. అధ్యక్షుడు సంఘసంస్కరణ బాగుగా జరుగవలసి యున్నదని చెప్పెను. బాల్యవివాహములు సమసిపోవలెననియు విధవావివాహములు సమృద్ధిములనియు నతడునుడిచెను. లాండ్ అలియనేషన్ చట్టమును రద్దుచేయవలసినదని వారు ప్రభుత్వము వారిని కోరిరి. (ప్రీ. ప్రె.)

దక్షిణ యిండియా రైల్వే భారతీయ ఉద్యోగస్థులు

వారి కొనసాగుట గౌరవాదరణములు

శ్రీయత, వరహగిరి వెంకట జోగయ్యపంతులు (ఎం. ఎల్. ఏ) గారు గత భారతభావనసభలో నొవగిన బడ్జెట్టు ఉపశాస్త్ర మిదిగవ సం గ్రహింపబడింది:—రైల్వే పరిశాల నా విధానముయొక్క కొన్ని విషయములగుర్తి చేసినట్లు కొద్దిగా చూటలాడెదను. గా॥ కామెర్ల మెంటుగారు తామెవరిన బడ్జెట్టు ఉపశాస్త్రములో భారతీయుల పెక్కువగా నియమించుటలో గావించబడిన యభిప్రాయము చూటలాడిరి. రైల్వేశాఖలో ఉన్నతపదవులకు నియమింపబడియున్న భారతీయ ఉద్యోగస్థులకొనసాగుటను గౌరవాదరణములగుర్తి చేసి ప్రస్తుతవిషయ చూటలాడెదను. ఇవి చాలసంతృప్తి కరముగానున్నవియు వాస్తవము చాల యధికముగా నున్నవనియు నేను ప్రారంభముననే జెప్పవచ్చును. ఇందు కుదాచారముగా, దక్షిణ యిండియా రైల్వేగుర్తి జెప్పెదను. 1916 సం॥లో యీ రైల్వేశాఖయొక్క ఉన్నత పదవులకు భారతీయులను నియమింపయు తీరవొసగియుండెను. ఆ సమయమునవారిల్లనియుండిరి:—“విశాల దృష్టితో జూచునెడల ఉన్నతపదవులలో నియమింపబడిన భారతీయులకును, యూరోపియనులకును వేతనవిషయములో పెట్టి భేదమునను జూపబడుట సహజము.” దీని ననుసరించి భారత యుద్యోగులకు యూరోపియను యుద్యోగులతో సమానముగ వేతనపదవు లొసగబడెను. వారితో సమానముగ వేతనాభివృద్ధి నియమములను హక్కులను గూడ వీరి కొనగబడెను.

1920 సం॥ జనవరి 1-వ తేదిన దక్షిణయిండియా రైల్వేలో నిట్టి యుద్యోగస్థులు పదిమంది యుండిరి. వీరిలో నలుగురు బయటనుండి క్రొత్తగా నియమింపబడి డైరెక్టు క్రొత్త ట్రైనింగు (యున్నతపదవులలో ఖాయపరపబడిరి) విరంధరును 1920 సం॥ నకు పూర్వము నియమింపబడిరి 1920సం॥ మార్చి నెలలో మొట్టమొదటిపర్యాయము అధినివేశభృతి (టెన్షన్ ఆల్ వెన్సు) దక్షిణయిండియా రైల్వేలో పెట్టబడెను. హోముబోర్డు యే కారణముచేతనే గాని భారతీయోద్యోగులకిట్టి వేతనమిప్పించరయిరి.

కాని, 1922 సం॥లో హోముబోర్డు పునర్విచారించి యీవేతనము భారతీయోద్యోగులకుగూడ నిప్పించిరి. ఈ వేతనమిప్పించుట భారతీయోద్యోగుల విషయమునగూడ 1920 సం॥ నుండి అమలులోనికి చేరినది. కాబట్టి 1922 సం॥ లో ఈ యుద్యోగులు 1920 సం॥ నుండి తమకు మంజూరుచేయబడిన ఈ వేతనమును దీసికొనిరి. కాని యేకారణముచేతనే గాని, హోముబోర్డు తమ పూర్వనిశ్చయము నాకస్మికముగా రద్దుపరచిరి. భారతీయోద్యోగుల యన్నతపదవులకు నియమింపబడినానై జెప్పిన వేతనసౌకర్యములు వారి విషయమున నిలుపుచేయబడినవని యొకనిబంధన తన యిష్టానుసారముగా నేర్పరిచిరి. ఈ నిశ్చయము యొక్క ఫలితముగా, 1920 సం॥ నుండి సదకు వేతనమును దీసికొనిన ఈ యుద్యోగులందఱుని మరల వాపసు చేయవలసి వచ్చెను. తమపై యుద్యోగ కేసుల యాజ్ఞకు తలవందుకోవలసివచ్చెను. ఈ విషయము గుర్తి చాల వాదప్రతివాదము జరిగినది. ఫిఫ్ అడిటరు డిప్యూటీ ఆక్టోంబరు ఎగ్జామినర, గార్ల జాబులు యీవిషయమున నెట్టిసంశయమును జూడలేదు.

పిమ్మట లీకమిషను 1922 లో వచ్చినది. వీరి యాలోచనల ఫలితముగా, కొన్ని సౌకర్యములు ప్రకటించబడెను. యిండియా మంత్రిగారు యీ సౌకర్యములను దక్షిణయిండియా రైల్వే యుద్యోగులకొనసాగుట హోముబోర్డువారికి 1925 సం॥ జూను 30 తేదిన యొకజాబుప్రాసరిరి. తమజాబుతోగూడ స్టాట్యూటరీ రూల్సుయొక్క ప్రతియొకటియు, స్టేటురైల్వేయుద్యోగుల కొనసాగుట సౌకర్యముల ప్రకటనయుబంధిరి.

సదకు ప్రకటనయందలి ఏ (3) ఏ (4) నిబంధనల ప్రకారము అసియాఖండ వాసులకు కొందరుద్యోగస్థులు అధినివేశవేతనమును దియవచ్చును. స్టాట్యూటరీరూల్సుయొక్క 3, 5 నిబంధనలు, యిండియా గవర్న మెంటు యుత్తరపును ఖాయపరచుచున్నవి. వీనిప్రకారము, యిదివరకే పని చేయుచున్న భారతీయోద్యోగులు భారతీయోద్యోగుల కొనసాగుట అధినివేశ వేతనముతో సరియల ప్రత్యేకవేతనమున కర్హులయిరి. హోముబోర్డు యీ సౌకర్యమును పూర్తిగా నామోదించిరి.

అంతటితో, రైల్వేబోర్డు 11-3-25 తేదిన దక్షిణయిండియా రైల్వే యేజంటునకు తమ యనుమతి జాబుప్రాయము, బుయొక్క 3 వ పేరాలో నీక్రిందినిబంధన ప్రాసరిరి:—

మీరు తప్పక గమనించవలసిన ముఖ్యవిషయ మేమన? మా దుకొణమందు లావాదేవి చేసినవారిలో నూటికి నూరుగురు నంతృప్తిజేంది రనుటయే

(1842-1) తంతిలివానము: “ఉమ్మడియార్”

బంగారు వెండినగలు ఏ రకములో ఏకాలతయందు కావలసి నను సిద్ధముగా నున్నవి. సవరం బంగారుకు నీమ వెండికి పూచీ నివ్వబడును. అక్కరలేనిది వాఫసు తీసుకొనబడును. ఒక బేరముచేసిన అన్నియు విశద మగును. ఇంకను అనేక సౌకర్యములు గలవు. 649

ఉమ్మడి రమయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ, నగల వర్తకులు, 25, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు. టెలిఫోన్ నెం 2802

Advertisement for 'అనందాశ్రమ గ్రంథరత్న మాల ప్రచురములు' (Anandashrama Grantha Ratna Mal Prachuramu) featuring various books and their prices. The text is enclosed in a decorative border. Books listed include 'శ్రీమదాంధ్ర మహాభారతము పద్యకావ్యము' and 'శ్రీమదాంధ్ర మహాభాగవతము పద్యకావ్యము'.

ప్రస్తుతము పనిచేయుచున్న అసియాఖండ వాసులకు తాము స్వీకరించుచున్న ప్రస్తుత వేతనాది ప్రమాణములపై విచిరియించవచ్చును. కాని యొకముందుండి నియమింపబడు అసియాఖండవాసులు సామాన్య వేతనమునకే యర్హులగుదురగాని యెట్టి యధినివేశ వేతనమునకు :ర్హులు గావాలరు.” ఇట్లు విప్లవముగా జేయబడిన నిబంధన, అధినివేశ వేతనమునకు విచారంపబడక పూర్వమునుండి యుద్యోగములో నుండిన నలుగురు భారతీయోద్యోగులకే యుద్దేశించ జరిగినట్లుగా స్పష్టమగుచున్నది. అయినప్పటికిని యీ నలుగురుద్యోగులకు గూడ సదకు సమాన వేతనకొనగబడలేదు. ఈ సౌకర్యమును టవలన గలుగు వ్యయముగూడ అతి స్వల్పము. ఈ సౌకర్యము లుండిననుగూడ భారతీయోద్యోగులు అక్సాంబు గ్రేడులో నత్యున్నతపదవికి చేరినప్పిమ్మట జిల్లా గ్రేడులో నియమింపబడి ఖాయపరచబడుచున్నార గాని మంజూరు చేయబడియున్న అధినివేశవేతనము వీరి కొనగబడుటలేదు. కాబట్టి హోముబోర్డు 12-4-1922 తేదీ గల తమ జాబుద్వారా పంపిన తమ పూర్వపు యుత్తరవులకే మరలిరి. ఈ యుత్తరవులలో యీ క్రింది విధమున స్పష్టముగా జెప్పబడియున్నది. క్రొత్త వేతన ప్రమాణము అమలులోనికి లేబడిన సమయమున దక్షిణయిండియా రైల్వే కంపెనీక్రింద పనిచేయుచుండిన భారతీయోద్యోగులకు భారతీయోద్యోగుని అధినివేశ వేతనముతో సమానమున ప్రత్యేక ఆల్ వెన్సులు 1-1-20 తేదీ నుండి యొసగబడవలెనని బోర్డువారు నిబంధన యేర్పరచిరి. కాబట్టి, లీ (మిషనుయొక్క) సౌకర్యముల సమలపరచుటలో, యీ యుద్యోగులు సామాన్యవేతనమునాక ప్రత్యేకవేతనముగూడ నొకసారి సొందియుండియు నిష్పక్షపాదానిని పొందజాలకున్నారు. దక్షిణయిండియా రైల్వేయొక్కటి మాత్రమేవచ్చు యుత్తరైల్వే కంపెనీలన్నియును ఈ యధినివేశవేతనమును మంజూరుచేసియున్నవి. రైల్వేబోర్డు, నేనిదివరలో జెప్పినప్రకారము 14-2-26 తేదీ గల తమ జాబుయొక్క 3-వ పేరాలో సదకు వేతనమునే మంజూరుచేసిరి. కాని, సదకు యుత్తరవుల దక్షిణయిండియా రైల్వే విషయమున నమలు జరపబడకుట బోర్డువారు గమనింపకున్నారు ఈ విషయము యిండియా మంత్రిగారితో గావించబడిన దక్షిణయిండియా కంట్రాక్టుల యొక్కయు ఇర్మింగు ఆగ్రిమెంటుయొక్కయు 32-వ పేరా క్రింద జూపబడిన “అందూఫెర్మార్మెన్సు” అని నేను చెప్పవచ్చును.

ప్రైవేటు అడ్వర్టైజ్మెంటు ఇంపీరియల్ బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా, కడప ంగారు బనగల యేలం ప్రకటన ఈదిగవ కనబడవలసిన బాకీవాదలు వాయిదా మేరకు కట్టవలసిన వడ్డీ నోటీసు యిచ్చియు కట్టనందున క్రింద వివరింపబడినవారి కొదన నగలు యీఆఫీసులో 1928 వ స ॥ ఏప్రిల్ 14 వ తేదీ శనివారం మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు యేలంవేయబడును:— సి.జి. నె 6/34 రు, జి. సుబ్బరామయ్య, బ్రాహ్మణా శిషి, కడప—కాసుల దండ, సుమారు 19½ తులములు. సి.జి. నె 6/48 రు, మాడిశెట్టి చిదంబరం శెట్టి, సావిశెట్టి పల్లె, బద్వేలు తాలూకా—మండవరం, సుమారు 81½ తులములు; సందిబొండ్ల, సుమారు 20½ తులములు. సి.జి. నె 9/76 రు, జి. యల్. వెంకటస్వామి రెడ్డి, సుంకేశుల, ఖాళీపేట—సందిబొండ్ల 2, సుమారు 86½ తులములు; గోదుమపూస దండ, సుమారు 19½ తులములు; చైన, సుమారు 14 తులములు. సి.జి. నె 6/5 రు, దోపకాయల యీసు రెడ్డి పొట్టిపాడు, బ్రాద్బూరు తాలూకా—తీగ, సుమారు 7 1/8 తులములు; ఎంకి, సుమారు 15½ తులములు. జి.జి. నె 1/8 రు, కుప్పం నల్లయ్య, యెనమలచింతల, కొండాపురం పొద్దు, జమ్మలమడుగు తాలూకా—ఎంకి, సుమారు 17½ తులములు; ఎంకి, సుమారు 16½ తులములు; ఎంకి (చిన్నది), సుమారు 11½ తులములు; ఎంకి (చిన్నది), సుమారు 16½ తులములు; అప్పంగల తీగ, సుమారు 8½ తులములు; కడియాల 2, సుమారు 9 తులములు; కంటి, సుమారు 10 తులములు; వెలతాడు, సుమారు 10 తులములు. జి.జి. నె 2/22 రు, కంఠిమిరెడ్డి సుబ్బి రెడ్డి, కొటాలపల్లె, కొండాపురం పొద్దు—గోదమపూస దండ, సుమారు 12½ తులములు; కంటినిహారం, సుమారు 18½ తులములు; కెల్లూరు అడిగ, సుమారు 4½ తులములు; చైన, సుమారు 7½ తులములు; గడ్డెలవాగోత్రం, సుమారు 8½ తులములు; గోలమల జత, సుమారు 8½ తులములు. (4711) సి. రామసుబ్బయ్య, కడప, 17-3-28. యేలెంటు.

ఉదకమండలంలో వేసవికి రిసార్టు

ది మాడరక్ హిందూ హోటల్

విల్లొలియా భవనములు, రెస్కోర్స్ నకు ఎదుట.

హిందువులలో గౌరవనీయులైన పురుషులకు స్త్రీలకు యోగ్యమైన హోటల్ బాగుగా అనువులది యున్నది. చుట్టూ వృద్ధులపాఠశాలతో సమర్పబడియున్నది. కుటుంబీకులు, స్నానపుగడలతో సహా ప్రత్యేక ఏర్పాట్లు గానింపబడినవి.

స్త్రీలను ముందుగానే రిజర్వ చేసుకొనుదు.

తెలిగ్రాం.

"మాడరక్"

ఉదకమండలము.

మా హోటల్స్.

మైసూరులో. ది మాడరక్ హిందూ హోటల్, తెలిగ్రాం. "మాడరక్"

మద్రాసులో ది మైసూరు మాడరక్ హిందూ హోటల్, వేపేరి. తెలిగ్రాం "రావ్ హోటల్" 4527 కె. ఆర్. నరహరి రావు, ప్రొవైడరు.

ప్రతి గృహమునందు అత్యవశ్యకముగా నుండవలసినది!

దీనిచే గలుగు గుణము అత్యద్భుతము!!

మా లోకామయహార కస్తూరి మాత్రలను

Regd

adre Mark

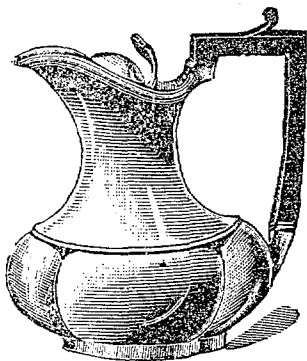
తెప్పించి, ఒకదాని వాడిన మిగిలిన తృప్తి చెందదని మా నిశ్చయభిప్రాయము. ప్రతిదినము అడుగకయే 504, వా 301 మాకు వచ్చుచున్న ప్రశంసాపత్రములే ఇందుకు ప్రజల నిదర్శనము.

ఇది మేలైన కస్తూరి, కుంకుమపువ్వు, అపూర్వమైన ఓషధులు మొదలగునవి చేర్చి, శాస్త్రోక్తముగా తయారు చేయబడినది. తాంబూలుతో గాని, విడిగా గాని ఉపయోగించవచ్చును. పలువిధములు, దగ్గులు, శీతలము అజీర్ణము, ప్లేగు, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి పిల్లలు పడినెము, ప్రక్కల ఈడ్పు, అగ్నిహింసయు, మదబద్ధము బలహీనత మొదలగువాటికి వైజ్ఞానికమునవలె పనిచేయును స్త్రీలు పసిపిల్లలను ముసలివారు మొదలగువారికి అమృతసమానము. బాలింతలకు ఒక గొప్ప వర్షప్రసాదము. 250-300 మాత్రలు గల బుడ్డి 1 కి ధర రూ 0-4-0 పొట్టు ఖర్చు 0-4-0 జి. పొట్టు ఖర్చుతో 6 సహ రూ 1-8-0, 12 కి రూ. 2-18-0, 25 కి రూ 5-8-0

భిషగ్గర్తన పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, ప్రొవైడరు.

శ్రీ సీతారామవ వైద్యశాల, మైసూరు

కత్తిలేని, సాగనైన వెండిసామానులకు ప్రసిద్ధిచెందినదుకాణము

మా విషయమై అధికముగా వ్రాయ మా కిష్టము లేదు. తయారుచేయబడి నీడముగా నుండుబడియున్న వెండి కాఫీ, టీ సెట్లు, కూజాలు, కంచములు, లోటాలు, పెన్నిగుగిన్నెలు బిడ్డలకు కావలసిన కొమ్ముచెంబులు, గిన్నెలు మొదలగువాటిని ఒకసారి ముఖముఖిని చూచిన తర్వాత తృప్తి చెందదని మా నమ్మకము. సీమవెండికి పూసిన చెప్పెదము. పనితనము మెలగు అద్భుతముగా నుండును.

సీమకమలములు:- పీటిలో కంఠహారములు, తోడులు, గోట్లు, మోపులు వగైరాలు కావలసినవారు ఒక్కసారి వద్దకు వచ్చిన, దానివలన గలుగు లాభము వారికే విశేషమగును.

మే. సత్యనారాయణాచారి, ప్రొవైడరు,

వ రి శ్ర మ శాల, ప్రదర్శనగదులు, నెం 2/19 కాశీకట్టి పిడి, నెం 8, కాశీకట్టిపిడి. జార్జిటౌను, మదరాసు. { శ్రీ లక్ష్మీ వర్క్సు } జి. టి. మదరాసు.

HINDUSTAN BIMA Co. Ltd., DELHI.

హిందూస్థాని భీమాకంపెనీ లిమిటెడ్, ఢిల్లీ.

చేర్చెన్:- మిస్టర్ పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు, ఎం. ఎల్. ఏ. లోకల్ డైరెక్టరు:- మిస్టర్ కె. వి. రంగస్వామి అయ్యంగారు, ఎం. ఎల్. ఏ. మేనేజింగు డైరెక్టరు:- మిస్టర్ లాలా గిర్ ధరలాల్ (అమృతనరము)

ఆలస్యము లేక నేడే భీమా చేసుకొనుదు

అందరి పరిసితులకు, ఏ వయస్సులో నుండువారికైనను, ఎట్టి అపాయనీతులలో నైనను తగినట్టి పాలసీలను మే మిచ్చుచున్నాము.

ఆదర్శనీయమైన మా కుటుంబ స్కీము (ఎన్ డౌ మెంటు, పూర్తిజీవితము రెండును మిశ్రమైనది) మిక్కిలి లాభకరమైనట్టియు, అమోఘమైన పట్టుబడి.

ప్రీమియముకట్టుము మిక్కిలి తక్కువ - ప్రీజీవితములుకూడ అంగీకరించబడును ఏజంట్లు కావలెను - పద్ధతులు చాల భారాళమైనవి

Mr. Ch. L. NARASIMHA RAO, B.COM., F.I.A.C., Chief Agent, Northern Circars Nizam, dominions, Mysore, Travancore, Cochin States and Coorg, 308, Lingi chetty Street, MADRAS. Mr. P. GOVINDARAJULU, Chief Agent, for all Tamil and Malayalam Districts, Chittoor and Nellore. 143/145, Mint Street, MADRAS

మంచిధాన్యమును అమ్మి కాయధాన్యమును తెచ్చుకొనుట

శ్రీశ్రీశ్రీ

బిరుదుల ఎగుమతులు

ప్రభుత్వమువారియొక్కయు

విద్యాధికులయొక్కయు ధర్మము

(మో. క)

"ఎవరికి పుట్టినబిడ్డరా ఎక్కెక్కె ఏమృతము?" అన్నాడట. మన రాష్ట్రవ్యవసాయమునకు సంబంధించిన ఎరువుల విషయమున ప్రభుత్వమువారు, విద్యాధికులును గవ్వరును చున్న అలసభావమునకు ఈ సామెతకును పరిపోవుచున్నది. ఏదో కొంచెము చదువజేర్చిన ప్రతివారును, ఉద్యోగం పూచుల తులననే ఆశకుంటున్నార. చదువుకొన్నవారు వ్యవసాయముచేయుట అంటే అదేదో హీనంగా భావిస్తున్నారు. విద్యావంతులకు, వ్యవసాయమునకు ఎడముఖము పెడముఖములయినవి. దానితోబాటు వ్యవసాయాభివృద్ధికి సంబంధించినవిషయములన్నీ మారుమూలల పడిపోవుచున్నవి. ఇక ప్రభుత్వమువారు రన్నో, వారి పన్నులు వాటికి పరిగా విమోచనమునంతవరకు అంతా బాగానే జరిగిపోతున్నట్లు భావిస్తున్నట్లున్నారు. ప్రభుత్వమువారు వ్యవసాయశాఖద్వారా ఏదోకొంత తంటాలపడుచున్నట్లు కనిపిస్తున్నాడు. కాని, నోరుగల విద్యావంతు లీవిషయములో ఏమిశ్రద్ధ ఉత్సాహము కనుపరచకండా వుండడముచేత, చూడేదిక్కొకనే దిక్కు. ఏదో మొక్కతీర్చుకొందామని భావ.లో కాలం వెళ్లుబుచ్చుచున్నారు. లేకపోతే, వేళములోని ఎరువుపదార్థము లన్నిటిని ప్రతి వత్సరము విదేశీయులు తిరించుకొని పోతువుంటే ప్రభుత్వమువారు తమకు బట్టనట్లు చూస్తూ పూరకొని యుండియుండరు.

మన దేశమున ఈ నాటికి ఏదో విధముగ వృత్తులన్నియు నశించెను. ఇందు మించు ప్రజలందరకును ఒక్క వ్యవసాయమే జీవనాధారమయ్యెను. ఒక్క సంవత్సర మేకారణములచేతనైనను పంటలు వెనుకబడినచో ప్రజలందరు మౌమదేవతకు ఆగ్రహ గావలసినదే. మరియొక దేశ మిట్టిస్థితియు దున్నయెడల ఆదేశపు పభుత్వమువారును, విద్యాధికులనుగూడ ఆ పరిశ్రమను సంగ్రహించి అభివృద్ధిపరుచుటకు తమ శక్తుల నన్నిటిని ఉపయోగించి తదేక నిష్పత్తో కృషిపర్యేషింపారు. కాని మనదేశపుసంగతిమాత్ర మట్టిది గాదు. మనదేశమున వ్యవసాయము- తగిన ఎరువులు లేకపోవుట చేతన, రైతుల నిరుపేదతనముచేతన నానాటికి కృశించుచున్నది. ఇట్టివిషయస్థితియందుగూడ, విద్యాధికులుగాని, ప్రభుత్వమువారు గాని వ్యవసాయమును సంగ్రహించి అభివృద్ధి యొనర్చుటకు తీవ్ర మగు ప్రయత్నము లొనర్చకపోవుట ఆశ్చర్య వివాదముల గలిగింపక మానదు.

దేశములో రైతులొకవైపున ఎరువులు అందుబాటులో లేక చిక్కులుపడుచుండగా, మరియొకవైపున, కోట్లకొలది విలువగల ఎరువుపదార్థములే రాష్ట్రమునుండి విదేశీయులెట్లు ఎగుమతి చేసికొని పోవుచున్నదియు ఈక్రింది అంశాలవలన దెలియ గురు. వీనిలో ముఖ్యమైనవి, పంటల అభివృద్ధికి మంచి ఎరువుగ నుపయోగించు పిండి నోపగు నూనెగింజలు తెలికపిండి మొదలగు పిండి అచ్చులు, చేప పొట్టు, ఎముకలు మొదలగు ఎరువు పదార్థములు ముఖ్యము. ఈ ఎగుమతులు చాల సంవత్సరములనుండి క్రమక్రమముగా పెచ్చుచు సాగుచున్నవి. అయినను, ఇచ్చట గత ఆరేడు వత్సరముల అంతెలనమాత్రమే ఉదహరించుచున్నాను.

సంవత్సరము	బిల్లులు (నూనెగింజలు)	విలువ (ర. లక్షలలో)
1919-20	88595	801. 21
1920-21	91868	252. 5
1921-22	219866	584. 94
1922-23	272584	76. 98
1923-24	268008	780. 82
1924-25	351074	1000. 80
1925-26	397856	1054. 69

నూనెపిండి అచ్చులు గింజలూపమునగాక, తయారైన పిండిఅచ్చులూపమున ఈక్రిందివిలువగల అచ్చుల ఎరువుపదార్థము విదేశీయులెవరు చేయబడెను.

సంవత్సరము	విలువ (రూ. లక్షలలో)
1920-21	48
1921-22	47
1922-23	50.68
1924-25	51.64
1925-26	44.38
1926-27	55.60

చేపపట్టు, ఎముకలు మొదలగు ఎరువులుగూడ ఎటుల ఎగుమతియగుచున్నది, ఈక్రింది అంకెలవలన తెలియవచ్చును.

సంవత్సరము	విలువ
1919-20	6,195,582
1920-21	2,56,5607
1921-22	2,04,9982
1922-23	2,84,9415
1923-24	3,45,4595
1924-25	2,89,4288
1925-26	1,49,6408

1925-27 (పొచ్చునకాని అంకెలు తెలియలేదు.)

పై అంకెలను గమనించినయెడల ప్రతివత్సరమున కొట్ట కొలది రూ.పన్నులు విలువగల ఎరువుపదార్థములు, దేశీయులకు గాకుండ విదేశీయులకు పోవుచున్నవో స్పష్టమగును. అట్టి గ్రహ చారముయొక్క ఫలితమేమో 'వేరుగచెప్పవలసినది. ఈ రాష్ట్రమునందలి రైతులకు తగినంత ఎరువు అందకపోవుటచే, తగినంత పంటలులేక కృశించిపోవుచున్నది. ఈవిషయమును ప్రభుత్వమువారుగూడ గమనించిరి. 1926-27 సం॥ వ్యవసాయ శాఖాపరిపాలన నివేదికయందలి ఈక్రిందివాక్యముల గాంచిన యెడల నీవిషయము స్పష్టపడగలదు. "ఈదేశమున లభించు చేపలు, ఎముకలు, నూనె, పిండిమొదలగు ఎరువుపదార్థములను విదేశీయులు నింతరము విశేషముగ కొనుమడుటచే, వాని ధరలు ఇంకను చాలపెచ్చుగనేయుండెను. అందుచే వానిబదులు చవుకరకము రాసాయనిక ఎరువులను తయారుచేయుటకు ప్రయత్నములు చేయబడుచున్నవి."

పైవాక్యము అర్థమునందగ ముగలేదు.ధనికులకు విదేశీయులు పెచ్చుగర లిచ్చి, ఈ దేశమునందలి ఎరువుపదార్థములను కొనుక్కొని తమ దేశీయులకు తర్లింపుకొని పోవుచున్నారు. వారు ధనికులగుటచే ఎంత ధరలైననుపెట్టి కొనగలరు. ఈ రాష్ట్రపురైతులు పేదలగుటచే, అంతధర లిచ్చి విదేశీయులతో పోటీచేయవలక, ఎరువుల వదులుకొనుచున్నారు.

ఇట్టి పరిస్థితులలో ప్రభుత్వమువారినిధి యేమి? దానిని వారెటుల నిర్వహించుచున్నారు? అనునవి విచారణీయములు. దేశీయులకు గావలసిన వస్తువులు వారి కందకుండ విశేష ధన వంతులకు విదేశీయులు కొనిపోవునపుడు, ప్రభుత్వమువారు అడ్డుపడి, ఆ వస్తువులను దేశీయుల కందుబాటులో నుంచుట ప్రభుత్వమువారి ధర్మము. పాశ్చాత్యప్రభుత్వములన్నియు ఇటులే చేయుచున్నది. ఆంగ్లప్రభుత్వముగూడ ఇదివర కిట్లునేక పర్యావాయ లావర్తియుండుట చరిత్రపసిద్ధము. ప్రతి ప్రభుత్వమును అటులే చేయును. దేశీయ పరిశ్రమల రక్షణకొరకు ఎగు మతులపై ప్రభుత్వమువారు డిండు "రక్షణ" శుంకము లిండుకే ఏర్పడినవి. వ్యవసాయ మొక్కజియే ఈదేశపరిమళ ప్రధానశీవాధారముగ వృత్తి యనియు ఎరువులు దేశీయులకు డి ఎగుమతియై పోవుచుండుటచే వ్యవసాయమునకు చిక్కు గలుగుచున్నదనియు, దెలిసి ప్రభుత్వమువారి ఎగుమతులపై హెచ్చుశుంకముల విధింపవలసివది. అది వారిధర్మము. కాని ప్రభుత్వమువారును తమకు యొక తూర్పుభావమువహించి యూరకొనుచున్నారు. ఇందుచే ప్రభుత్వమువారు తమ ధర్మమును తప్పినవారైరి. ఇది యెంతయు ఆశ్చర్యము, ప్రభుత్వము వారింతటితో నూర కొనలేదు. ప్రభుత్వమువారు ఎరువు పదార్థములను విదేశీయులకు పోనిచ్చుచు ఇచ్చుటి దేశీయులకు చవుకర లభించు కృత్రిమ రాసాయనికపుఎరువులతయారుచేయుటకు పరిశోధనల గావించు చున్నామని చెబుతున్నార. గట్టి ధాన్యము అమ్ముకొని కా యధాన్యము చెప్పుకొనెననునట్లు మంచి ఎరువుల నమ్ముకొని చవుకరకపు ఎరువుల తయారుచేయవలెనుట ఏటి విశేషమో చెలియకున్నది. ఇట్టి చర్యయొక్క విశేషావిశేషముల విషయము నటులంచి ప్రయోజనములగురించి ఇంచుక విచారించవలెనురాసాయనికద్రవ్యములచే తయారు చేయబడు కృత్రిమపు ఎరువులు తాత్కాలికము మంచివంటల నొసగవచ్చును కాని ఆ యెరువులనే తరువాత విశేషకాల ముపయోగించినయెడల భూములు క్రమముగా నిస్సారముగావచ్చును. జర్మనీయందలివరకు సంగ్రహవనశీలముయందలి కృత్రిమ రాసాయనికఎరువులే విశేషముగ నుపయోగించిరి. అవి పక్క ఫలితము నిచ్చెనని అపుడు వింటిమి కాని అట్టి ఎరువులు తరువాత నుపయోగించుటవలన భూమి నిస్సారమైపోయెననియు, అందుచే వారాఎరువుల వదలి ఇతర ఎరువులకు జనుచున్నారనియు చెలియుచున్నది. మార్చి 10-న తేదీ లండను పైమ్స్ పత్రిక వాణిజ్యావంధమునందు చిలియన్ నైట్లు అను ఎరువుయొక్క క్రయవిక్రయముల

అంశాల చర్చించుచు నొక విశేషాగ్రాసిన వాక్యములే ఇందుకు తార్కాణములు. అందుచేరాసాయనిక కృత్రిమపు ఎరువులనే పూర్తిగా నమ్ముకొనుటకు ముందు చాల అలోచింపవలసియున్నది.

ఏ ఎటులన్నను ఈ సందర్భమున ప్రభుత్వమువారి కర్తవ్యము మాత్రము స్పష్టము. సంబోధనదారుల నీరసాయనిక ఎరువుల కొరకు గావించు పరిశోధనలనే అమ్ముకొనరాదు. దేశీయులందఱి ప్రతివత్సరమున విదేశీయులకు పోవుచున్న ఎరువు పదార్థముల గ్రహణమును మించు అరిక్టుల వారి ధర్మము. ఇందుకుగాను రక్షణ ఎగుమతి శుంకముల విధించుటల వెంటనే చెప్పప్రభుత్వమువారు చర్యదీనుకొనవలెను. అటులానర్చుచో, వ్యవసాయపరిశ్రమకు వెంటనే చాల ఉపకారము జరుగును. వ్యవసాయ శాఖవారి పరిశోధనల ఫలితము తేలువరకుకు వచ్చి యుండ నక్కరలేదు. వీరికితోడు, ఇతర ఎరువుల గురించి పరిశోధనలనొనర్చుటకు చాల అవకాశములు చేయవచ్చు చెన్నరాష్ట్రమున, ఎరువు పదార్థముల తయారు చేయుటకు గావలసినన్ని అవకాశములుగలవు అటుపి శాఖవారికింద కావలసినంత అడవి గలను. పచ్చి ఆకు ఎరువుల తయారు చేయుటకచ్చుట అమూల్యముగ ప్రకృతిసంపదగలదు. కాని ఇంతవరకును ఇది ఏ మాత్రమును ఉపయోగింపబడలేదు. ప్రభుత్వమువారు పూనుకొనవలెదల, తమ పరిశోధనలతో రైతులకు కావలసిన ఎరువు నందిను ఈ యడవులనుండియే సరఫరా చేయవచ్చును.

ఈ వాక్యములను ముగింపకపూర్వ మొక్క విషయమును చెప్పవలసియున్నది. ప్రతి దానికిని పూర్తిగా ప్రభుత్వము పైననే ఆధారపడి ప్రయోజనములేదు. ప్రజలలో అవకాశముగలవారు గూడ ఇందుకు పూనుకొనవలెను. ఇతర దేశీయులందు ఎరువుల సరఫరాచేయు సంస్థలన్నియు సాధారణముగా ప్రైవేటు కంపెనీలచే సాగింపబడి నిర్వహింపబడుచున్నవి. విదేశీయ కంపెనీలచే కమిటీలవలన నీదేశముగూడ ఏదన్నిలను స్థాపించి ఎరువుల విక్రయించుచున్నది. కాని మన దేశీయులచే నిర్వహింపబడు కంపెనీలు మాత్రము గనుపింపవు. మన విద్యాధికులును, ధనాధికులును, ఈ మార్గమున చొరవచేసి పరిశ్రమనుండుట శోచనీయము. ఇకనైనను ప్రభుత్వమువారును, విద్యాధికులును, ధనాధికులుగూడ ఈ విషయమున శ్రద్ధవహించి వ్యవసాయాభివృద్ధికి పహాయపడెదరుగాక.

తా మ ర తై ల ము

డబ్బీ 1-కి 0-6-0. 12-కి 3-8-0.

తామర ఒకవిధమైన పురుగులలన చర్మముమీదగాని, వెండ్రుకలలోగాని, లోచర్మములోగాని, గోళ్లలోగాని పుట్టుచున్నది. అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు.

ది ఈ స్టు ఇం డి యా మా చే కం వె నీ, లిమిటెడ్.

[1913 వ సం॥పు (VII వ) ఇండియను కంపెనీల ఆక్టు ప్రకారము కూర్చబడినది.]

4567

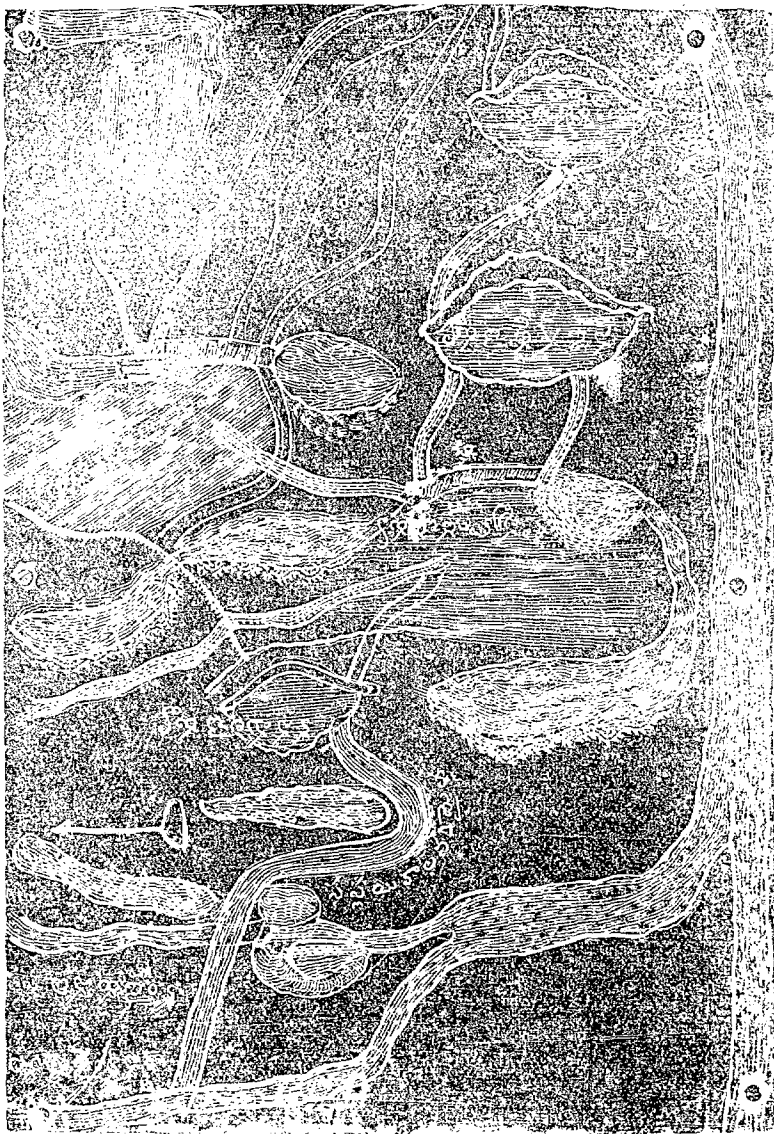
రిజిస్టరుడు ఆఫీసు : "పార్కు-హౌసు", గ్రాండుట్రంకు రోడ్డు, రాజమహేంద్రవరము

వలయువారికి ఈ కంపెనీ తాలుకు ప్రాస్పెక్టుసును
(Prospectus), దరఖాస్తు ఫారమును
(Application Form), మా రిజిస్టరుడు
ఆఫీసునుండి పంపబడును

సరస్వతీపవరరైస్,రాజమండ్రి

అన్ని విధములగు ఆచ్చుపనులు, బైండు పనులు చేయబడును.

4567

కండ్లెరు స్త్రీ-ము

కర్నూలుజిల్లా త్రిపురాంతకేశ్వరిని జటాజూటమునుండి తర్వాతి ప్రాంతములనుండి, గుంటూరుజిల్లాపరిధియందు ప్రవహించు కండ్లెరు, ప్రవాహము వృధాగా పడుచు పాలరుయిన్నదని వినుకొండ నాగలింగం, మొరపెట్టుట.

దొరతనము మరచినవిషయముగాని బొత్తుగ జ్ఞాపకము రానివిషయముగాని, అట్లాంటు దెబ్బతినదగును. వినుకొండ తాలూకాలో మహాభావుడైన శ్రీ పి. టి. ఆరండల్ దొర వారు కొండలపయ్య అనకట్ల ను దిగించినట్టి చెక్కల నేకముల యించియున్నార. అందులో దొండపాడుచెక్క 2000 కంటకు కరములు ఆయకట్టుగలది. ఇటువంటి చెక్కలు ముగారు 6 క అవు. పదింటినికొకవత్సర మయినను పూర్తిపంటలేదు కొన్ని వత్సరములు బంజరు పెట్టవలసివచ్చును. మెరక నెద్యమునకు పనికి రాదు. పల్లమునకు నమ్మకములేదు. ఇది గట్టిలాయుధములను వచ్చును. ఈ తాలూకాలోనిరైతు లైక్విర్యము కనుభానుల వెంట్రుకలు. ఎంతకాలమైనను దెబ్బరైతుల గండనోళ్ళమే కన వచ్చుచున్నది. అట్లాంటురైతులు ప్రత్యేక సహజీయులను జేసి తమఅభివృద్ధిని జూచుకొనవలెను. గుంటూరుజిల్లా వినుకొండ తాలూకాలోని అట్లాంటి భూములను కొన్ని జూచితిని. ఈ భూములన్నియు కండ్లెరునదికి అనకట్ల నిర్మాణమునచో చాలఫలవంతముగను, ఈ ప్రాంతములలో దొండపాడుచెక్క, నడిగడ చెక్క, కొక్క కొండ చెక్క, బార్లా పరం చెక్క సింగరి చెక్క ఇంకాయితర చెక్కలు పేర్కొనవలయున్నవి. ఈ చెక్కలకు ఇదివరలో వున్న వర వలువుండివున్నను చాలా దురవస్థలో వుండియున్నవి. దానికి కారణములు అనేకముకలవు. అన్నిటికన్న పెద్ద కారణము రైతులయొక్క మాగతనమును దరిద్రమును ఆనదగును. అట్లాంటు రైతులకు కష్టములు అలవాటైనవి. చిరకాలము కిరీరి కష్టము లోనుండుట దేశమునకు అనర్థకము. అహోబిల్లితికిని ప్రభుత్వ రాబడికిని గొప్పయాటంకము. దొండపాడుచెక్క శ్రీ పి. టి. ఆరండల్ దొరవారు 1892 సంవత్సరములో ఒకలక్షరూప్యములకర్చుటో 3000 వేల యకరములు పండుటకు ఆయకట్టు నియమించి ప్రాజెక్టును నిర్మించి వారు. అప్పటినుండి ఇప్పటి వరకు 3000 వేల యకరములకు బదులు 300 వందల యకరములు మాత్రమే వచ్చుచు పండుచున్నది. 1895 సంవత్సరమునుండి దొండపాడు చెర్వుకు సరియైన నీటివర లేక పండుటలేదని తగిన ఆదాయ ములేదని కండ్లెరునదిలోనుండి పష్టయకాల్య తీయగలందులకు ప్రయత్నముచేసి డి. పి. డబ్లియం వారివలన తనిఖీ చేయించుటకు నియమించితి. అప్పటిలో మహారాజ్యములచేత నిండియున్న హేతువునబట్టి తెచ్చుచేయు పనిముట్టుతోవు మార్గమున తెచ్చిచ్చుచేయబడి కష్టసాధ్యమైనవై వదలవలసివచ్చినది. కార్గ మేమున

గవళించుటకు వసతులు లేక వెళ్ళిపర్లు వుండుటకు బంగళాలులే క, రోడ్డులేక, విచారించు రైతులులేక, మోటారుపోక, రఫ్ తెచ్చే మార్గము అక్కడక్కడ తీయబడి ఎక్కడోతు కట్టించు అరునని చాలాడబ్బు కచ్చుఅరునని వైవార్కిపంపు రి నార్దులలో కాగను అభిప్రాయముగల రిపోర్టులను చక్కగ వ్రాసియున్నాడు. కాంటోగ తెచ్చుచేయుండిన ప్రజల అదృష్ట మెల్లముందుకో, కాంటోగ తెచ్చుచున్న ప్రము తీయలేదని మా కు ఎమ్మకము. అంతవఱ్ఱ 1914 సంవత్సరములో వైవార్కి ఒక మహాజన దాఖలుచేసుకొని వినుకొండ సెక్రటేరియం కు ఒకర్చీకగార్కి పేపరు వచ్చియుండ వారు తక్షణం కండ్లె గునకు వెళ్లి నదిలోనుండి ఎల్లు కాల్యరాలలో మార్గము మార్చి చూచి నెను కట్టి రి కార్డును బట్టి డివైర్లు తగ్గుగజేసి వెనాకి పంప వారు కానివని అనివ్రాసి కండ్లె తక్షణం ఆంగీకరించిరి. వినుకొండ ప్రాంతముల రైతులు ఒకర్చీకగారు తెచ్చు ఎత్తుమార్గమనే సంతసించడమే గాని, చిట్టచివరకు రిపోర్టు వివరముగా వైవార్కి వెళ్లి నది ఎవరికి తెలియదు 1920 సంవత్సరముందు మరియొక మహాజనదాఖలు చేసియుండ శ్రీ జిల్లాకలెక్టరుగారు వచ్చి స్వయముగా తనిఖీ చేయబడిన రికార్డుకు వారి అభిప్రాయమును, డి. పి. డబ్లియం. వార్కి పంప వారు వెనుకటి రికార్డును అంటుబట్టి తక్షణంపంప లేదను అభిప్రాయముగల ఎండాకుమెంటుమాత్రము ప్రజల ముఖమున పారవైచుచుండిరి. ప్రభుత్వమువారి దయకు ప్రాశ్న లమై వ్యవసాయమే జీవనాధారముగలవలన కాలముగడుపుచూ వాల్లు ఆరకలుకట్టి వ్యవసాయముచేసినను పండుగింజలు పండ క దురవస్థల పాలరుయన్నామని, మదరాసు కాపనసభయందు దొండపాడుచెక్క కండ్లెరునదినుండి నీరసప్రయ కాల్యలీయించి గలండులకు ప్రభుత్వమువారివల్ల కొంత ద్రవ్యసహాయము చేయించి, ఈస్టిము అములులోకి తీసుక రాగలందులకు దివాన్ బహద్దూర్ పి. సి. యస్. యతిరాజులువాయుడుగారి వలన రిజల్యూషన్ పెట్టుమని కోర అనేకపర్యాయములు రిజ ల్యూషన్ పెట్ట వాల్లులోకి రాక ప్రజలదరదృష్టమని విచారపడచూ కాలము గడిపి 1927 సంవత్సరముందు రిజల్యూషన్ పెట్టవారికి 1928 సంవత్సరం మార్చి 27 తేది చర్చకు రాబడిన మీద శ్రీ యతిరాజులవాయుడుగారు శ్రీ రామచంద్రారెడ్డిగారు వాదమొనర్చి ఇదివరలోని ఇంజనీయరు వారి అభిప్రాయప్రకారం ఈస్టిము చాలద్రవ్యము ఒకలక్ష ముప్పదివేల రూప్యముకర్చు దొండపాడుచెక్క అయినదనిన్ని కండ్లె స్త్రీ-మునుగురించి యిదివరలో చాలావరకు చూచి వదలితి మనిన్ని రివిన్యూ మెంబరుగారువాదింప శ్రీ యతిరాజులవాయు డుగారు కండ్లెలోనుండి ఈరైతుల కొత్తదనిన్ని ఇదివరకెన్నడును డి. పి. డబ్లియంవారు చూడనిదనిన్ని చెప్పినమీదట క్రొత్తరైతు అయ్య యెడల ప్రభుత్వమువారు అములు పెట్టెదమున సంగతినిబట్టి వినుకొండ తాలూకా రైతులు కొంతవరకు కష్టములు తీరినవని సంతసించున్నారు. ప్రభుత్వసహాయమున డి. పి. డబ్లియం. వారు జూడనివార్గమును మేముచూపించుమార్గమున చూడగలందులకు

రివిన్యూపోర్టువారికి మహాజనపంపుకొన్ని మీద రిపోర్టు నిమిత్తం శ్రీ జిల్లా కలెక్టరుగార్కి వైవాస పంప ఫిబ్రవరి 16 తేదిన స్వయముగా తనిఖీ చేయవచ్చుదు దొండపాడుచెక్క కట్టమీద రైతుబృందము జేరికొలది ప్రజలవచ్చి మొరపెట్టుట గోపనము చూచును. తొగటకు పేపరులేక అంబోయని గోలపెట్టుట చేవు లారవిని కచ్చులారచూచియున్న రిపోర్టును గవర్న మెంటువారికి పంపియుండిని నిన్నుకము అయితే ప్రజల దురదృష్టమున కాపనసభయందు 27 మార్చి తేదీయందు జరిగిన చర్చలోకి క్రొత్త రైతు శ్రీ జిల్లాకలెక్టరువారు స్వయముగా తనిఖీజేసిన గుట్టపల్లి పలుతూరు మన్యభాగమున ఉగవత్సహాయముచే నున్నమార్గము వుంటింజున్నది. గుట్టపల్లినుండి మన్యభాగమున ప్రజలు చూపించు రైతుకు ఉత్తరము గుట్టపల్లివరకు వక్షిణము పలు కూగవరకు కనకులచెర్వువరకు కాకటోరు తెచ్చు చేయునె డల క్రిందవుండున్న 6 చెక్కులున్న భూమిస్వాభావికముగ ఏలవలుగానున్న హేతువున అన్ని చెక్కులు నిండగలవనిన్ని ఇది వరలో వున్నట్టి ఆయకట్టుగాక 5000 వేల యకరముల ఆయ కట్టెర్చిడి ప్రభుత్వమువారికి ఎమ్మన ఆదాయము రాగలదను ప్రజల మొరవిని త్వరలో కండ్లె స్త్రీ-ము అములలోకి తీసుక రాగలందులకు మొర పెట్టుచున్నాను.

నినుకొండ నాగలింగం

దంత చూర్ణము
దబ్బి 1-కి 0-2-0; 12-కి 1-4-0
 ఈ దంతచూర్ణముతో పండుకోములుగల చిగుళ్లు గట్టి తదుడు. చిగుళ్లునుండి రక్తముకొనుండును. పోటరుగ్ధంధము శుభ్రముగదను. వండ్లు మున్నములనె తెచ్చుచూడును.
 అమ్మనాంజనం దివో. బొంబాయి. మృదాను

Toothache

పంటి నొప్పి

చాలాబాధగలిగించి పిచ్చివానిలాగు నగు పడు నట్లుచేయును. అప్పుడు బేయర్స్ గారి

కాఫియాస్పిరిన్

జ్ఞప్తికి తెచ్చుకొనుడు.

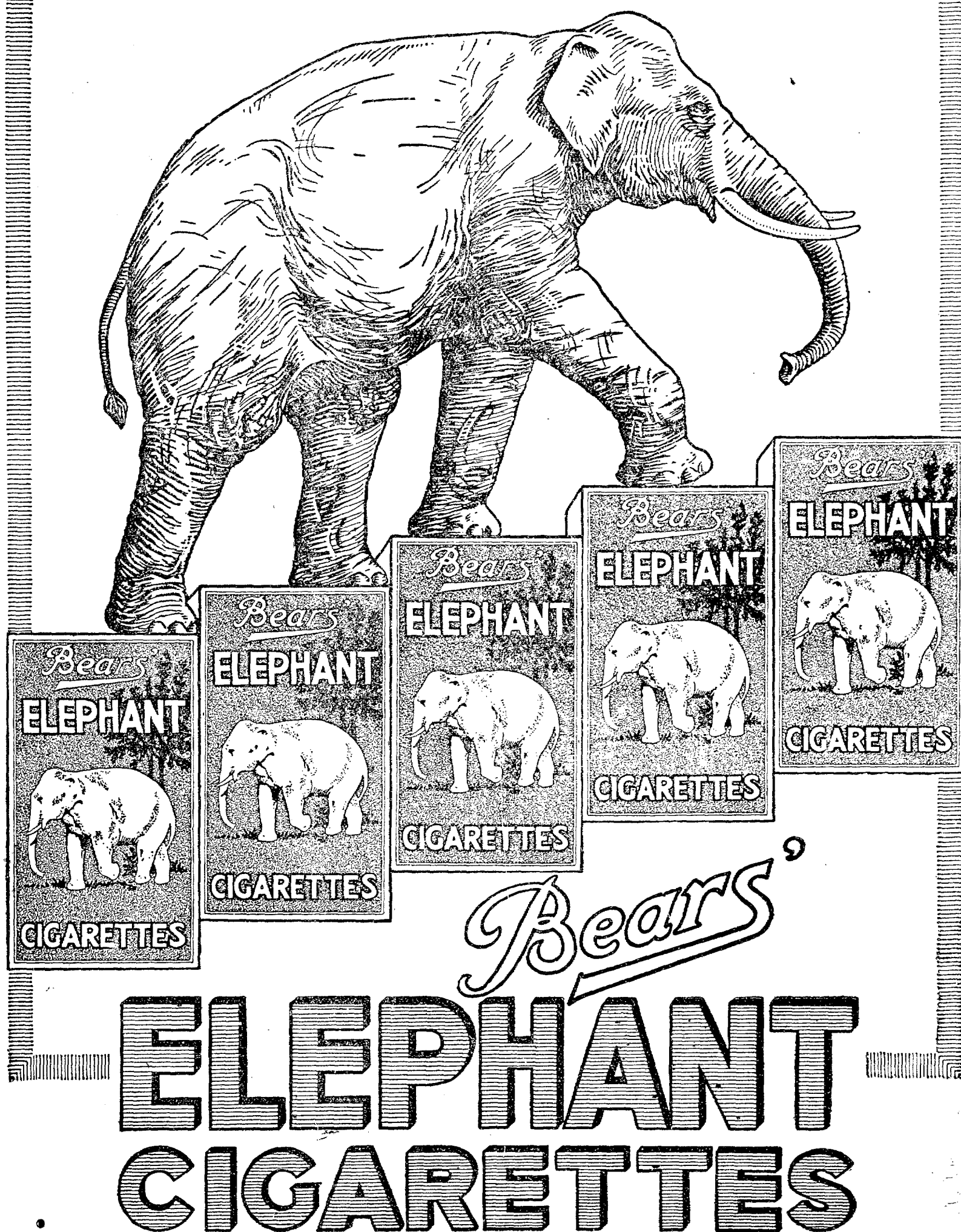
ఒకే పర్యాయము నేవించిన గుణమిచ్చును. తలనొప్పి, చెవిపోటు, జలుబులు లైత్యము సూర్యతాపము, నడుమునొప్పి మొదలగు నొప్పు లన్నిటిని నివారించును.

ఎటుపు కవరులలో నుంచబడి ఎల్లచోట్లను రు 0-2-0 వెలకు దొలుకును. బేయర్స్ కాఫి యాస్పిరిన్ నే కొనుడు.

బిల్లలను మ్రుంగిన తదుపరి కావలసిన జల మును త్రాగిన, కొలది నిముసములలో బాధ నివారణమగును.

Bayer's Red Envelope All-India
Cafiaspirin
 Bayer's genuine Aspirin & caffeine

3950

THOMAS BEAR & SONS (INDIA) LTD.
(INCORPORATED IN ENGLAND)

5:2:00-

వాణిముద్రాక్షరశాల బెజవాడ

8 1084

అమ్మ బైండువనులు, రబ్బరు ప్లాంపులు, నీళ్లు, రాగి, బంగారము, పెండిసామానులపై చెక్కుట, బ్రాకులు చేయుట, నేవనరీ సామానులు. జె (809)

(309)

၁၀၆၁၀၈

హనుమాన్ సము

లోక ప్రసిద్ధమైనది. దీనిని
నమా నమ్రోసినది వేరులేదు,
శరణ్యార్థులకు నలసేవి వం
టేవి. ఎచ్చటను దొరుకును.

యన్. రంగనాథంశెట్టి ఆంధ్ర బ్రదర్స్, నెం 12, బంపరు వీధి, మద్రాసు.

1727

కాలమునకు తగిన గ్రంథము!

వెల. 1-8-0.

నాయక నాయకులు కొనియాడునట్టి గ్రంథము

గమానాశ్రమ రహస్యములు

ముగా చర్చించి సలహాకై లిఖిత ప్రాయశ్చిదియున్నది. మాద్య స్వల్పప్రతులే యున్నవి గనుక వెంటనే ఒక ప్రతికి ప్రాసించుకొనును.
 100 ప్రతు లొక్కసారిగా కొనువారికి తపాలా ఖర్చులేదు.
 1559 వాసన్ పుస్తకశాల, 244, టంకశాలవీధి, మదరాసు. 4602

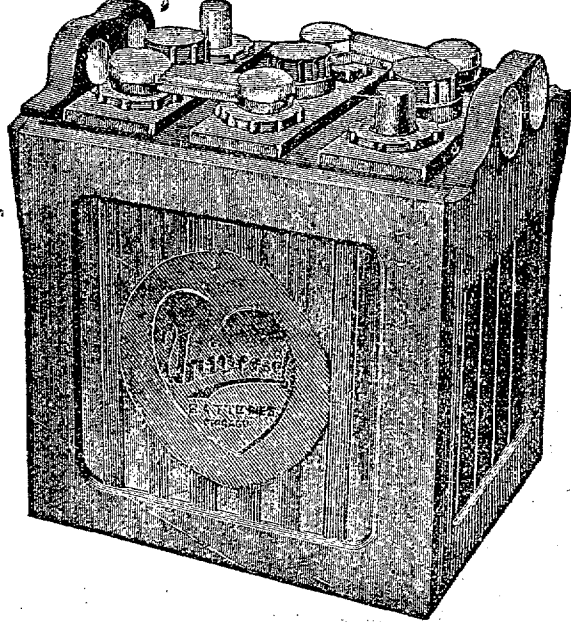
ఎప్పుడును సి. సామి అండ్ సన్స్ అను వయిలట్ కాపింగు పెన్ సలును బ్లాకులెడ్డు పెన్ సలును ఉపయోగము చేయవలసినది.

ఆంగ్లభాషలో తయారుచేయించిన అచ్చు కాపిలుక్కలు ఎల్ల భాషలకు వుపయోగము చేయవలయును. మూతన ముగా వంచి అచ్చుబ్లాకులలో ముద్రకాగితము లో ప్రింటింగుచేసి బాలరకు ప్రాయశఃపుడు పంతోషకరమగునట్లు వుండును. క్రోమియం పులుపులతో సామి కాపింగు బ్లాకులు వుండును. అన్ని చోట్లయందు దొరుకును.
 మూర్ఖులకు అర్థమగు వుపయోగకరమైన స్టేషనరీ సామానులు వెలసరమగుగాన, మంచిరకములగాను పరగరాచేయుదుము. కావలసినవారు యీ క్రిందివిలాసమునకు వ్రాయవలెను.
 ఆశీర్వాదముల బ్రెండుబ్లాకుల పైజాపాకగా మంచి కాగితముతో శుభ్రమయిన బ్రెండింగు రూపింగు అన్ని రకములు మూల నోటుబుక్కులు మంచి కాగితములతో మేము తయారుచేయించినవి అన్ని వూర్లయందు విక్రయించబడుచున్నవి. ప్రతి నోటుబుక్కుయందు క్రింద కనుపరచిన అక్షరములచూచి నీనుకొనవలసినది.
 వ్యాపారమున వారివారి కేర్వలతో నోటుబుక్కులు తయారుచేయించి పంపబడును. 8841
 కావలసినవారు క్రిందకు వ్రాసిన పోస్టు బాల్సా పంపబడును.

Sole Importer :- 242 చైనాబజారురోడ్డు, మదరాసు.
 సి. సామి అండ్ సన్స్ స్టేషనరీ వ్యాపారులు.

పూర్తిగా తృప్తి గలుగుటకు

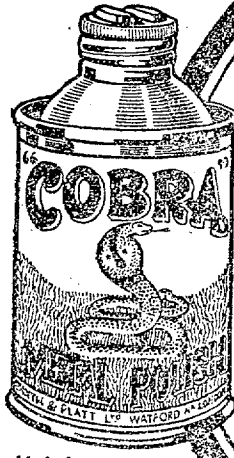
4315

యూనివర్సలునే

ఉపయోగింపుడు
 కది 16 సెంటిమీటర్ల ప్రసిద్ధి జెందియున్నది.
 అమెరికాదేశపు శ్రేష్ఠమైన బాటరీలకు అధికంగా నన్నది. 100 కి 90 మోటారుకా రుకు కీనియొక్క శ్రేష్ఠత ననుసరించి "యూనివర్సలే" వాడబడుచున్నది.
 7 నుక యూనివర్సలునే ఆడుగుడు.
 నబ్ ఏజంట్లు కావలెను

Sole Distributors:-
 Standard Motor Electric Works
 AUTO ELECTRICAL ENGINEERS,
 33, Mount Road, Madras.

Gives a longer-lasting shine to all metals

Cobra Liquid Metal Polish not only cleans off all dirt, rust and tarnish from metal surfaces. It gives a polish that lasts—a polish that lasts for a longer time because Cobra helps to prevent the gathering of new rust and grime. Use Cobra for all metals.

COBRA
 Liquid Metal
 POLISH

Made by the Makers of the famous Cobra Boot Polish and Cobra Boot Cream.
 cleans—polishes—shines all metals
 CONTAINS NO ANTIMONY. FAT
 BLITH & PLATT LTD. WATFORD ENGLAND

శ్రీ గురుకుల బ్రహ్మచారి ఆశ్రమము

కెంగేరి (బెంగళూరు)లో యేర్పరుపబడుట

మైసూరు యువపదారిమీద బెంగళూరు కైలుస్టేషను దాటగానే కెంగేరి బ్రహ్మచారి ఆశ్రమము కలదు. కెంగేరి సముద్రమును దాటినపుడు 2616 అడుగుల యెత్తుగనున్నది. మైసూరు సంస్థానము పరమగులచటము (1904 చూడవచ్చుటయు) ప్రకారము రిజిస్టరుచేయబడిన బ్రహ్మచర్య ఆశ్రమయ సంగమము రీ కెంగేరిలో యీ ఆశ్రమము నేర్పాటుచేసియున్నాడు. ఈ సంగమమునకు రావుబహదరు డాక్టరు సి. బి. రామారావు (బి. ఏ. ఎం. డి. రిటైర్డ్ సివిలుస్ట్రను బెంగళూరు సిటీ) గారధ్యక్షులుగనుకొనబడినది. కె. కే. కరనారాయణరావు (ఎం. ఏ. బి. ఎల్. గవర్నమెంటు ఆడ్యోకేటు బెంగళూరు సిటీ) ఎం. రామచంద్రరావు సీని థియా (బె. గ. పూరులో వర్తమాను) గార్లు ఉపాధ్యక్షులుగను బెంగళూరులో బసవనడిలో ఆంగ్ల భాషలో ప్రకటింపబడుచున్న బ్రహ్మచర్య యను నూ స పత్రికకు ప్రధాన సంపాదకుడును ఇంద్ర ప్రస్థ గురుకులమున నభ్యసించినవారును యోగి రామచంద్రగారు కార్యదర్శిగాను ఎస్. సుందరంగారు (ప్రీడరు-బెంగళూరు కంటోన్మెంటు) సహాయ కార్యదర్శిగను యెత్తుకొనబడిరి.
 ఈ గురుకులమున జాతిమత వివక్షత లేకుండ బాలరకు చేర్చుకొందురు. వారికి నవీనకడకులము ప్రాథమిక విద్య నీగా డబుర లేవనయు యింద్రియ శిక్షణము కష్టపరచి యిచ్చి యిత నీతిగర్వములు మున్నగునానిని అనుసాన పూర్వముగా నేర్పెదరు. గురుకులములో మనషగా నై దేండ్లు చదువలెను. మతిమ- భాషలు ప్రాథమిక గణితము, లోకజ్ఞానము, పారిశుధ్యము, పౌరధర్మము, వ్యవసాయము, నూనెవడుకుట, బట్టలు నేయుట మున్నగునవి నేర్పబడును. ఈ గురుకులమున విద్యను సాంగముగా నభ్యసించినవీరులు విద్యార్థులు గ్రామములో నివాసమేర్పరచుకొని స్వతంత్ర శాధారణపడి పరోపకారమున దేశసేవను చేయవలెనని సంఘమువారి రక్షింపించుచున్నాడు.

కెంగేరి బెంగళూరు నగరమునకు 8 మైళ్ల దూరములోనున్నది. ఆచట 20 య కరముల భూమి ఒక చిన్న యేటిసంటియున్నది. దానియందు ఒక మామిడి తోటయును ఒక పగుగుడు తోటయును గలవు. ఈ చెడు తోటలును చాల పెద్దవి. ఆ స్థలమునంతను ఒక మిత్రుడు సంఘమున కొపంగెను. ఆచటనిదివరకే మెట్టవ్యవసాయము జరుగుచున్నది. ఆచట వ్యవసాయభివృద్ధి జరిగినచో కాయగూరలును ఫలములును బాగుగా ఫలించగలవు.

ప్రారంభమున వీరులను విద్యార్థులకును విద్యక సేవకులకును నివసించుటకు కర్ణకాలము నిర్మించుటకునువారికి అన్నవస్త్రములను సమకూర్చుటకును 2500 రూపాయలు కావలసియున్నది. భూమి ఫలించ శారకభింయనకు శ్రజలిప్తిసహాయముచేయవలసియుండను. కాన వదాన్యులగువారు ధన రూపముగా నివస్తు రూపముగా గాని కేక్తి వంచనలేకుండ సహాయము చేయుటయేగాక యితరులను గూడ ప్రోత్సహపరచవలెనని మేము కోరుచున్నాము. ఈ ఆశ్రమము శ్రీ మైసూరు మహా గజావాసి పేరట నేర్పరచుటకు శ్రీవారి ఆను దిని కొండలచియున్నాము అని సంఘమువారి 6-3-28 వ తేదీని బసవనడినుండి విజ్ఞప్తి ప్రకటించిరి. 10 మంది బ్రహ్మచారులును ఒక గృహపతియును నివసించుటకు చాలిన చెండు కాలను నిర్మించుటకు 1000 రూపాయలును సేవచేయబూనిన బ్రహ్మచారులకు యిద్దోకి చెరియొక ముగ్గురమును నిర్మించుటకు 100 రూపాయలును, సేవచేయుచున్నవారగులకు కిరణువురకు చెరియొక ముగ్గురుం బ కాలను నిర్మించుటకు 400 రూపాయలును ఒక ప్రకృతి చికిత్సాలయమునకొక కాలను నిర్మించుటకు 800 రూపాయలును స్నానసానములకు వ్యవసాయపు పనులకు కావలసిన నీటిని సమకూర్చునట్టి యొక పెద్ద బావిని త్రవ్వించుటకు 300 రూపాయలును ఆవులు, ఎద్దులు వ్యవసాయపు పనిమట్లు నేతమగ్గులు రాట్టలులు మున్నగు సుపకరణములు పాత్రసాకుగ్రులు పుస్తకములు మున్నగునానిని కొనుటకు 500 ను మొత్తము 2500 కావలెను. ఆశ్రమవాసుల పోషణకు ధార్మికముల మాసచందాలను వార్షికములగుడ నొసంగ ప్రార్థితుల. ధనరూపమునగాని మరయొక విధమునగాని సహాయము చేయగోరువా రధ్యక్షునిపేర పంపవలెను.

డాక్టరు సి. బి. రామారావు, బి. ఏ. ఎం. డి. రిటైర్డ్ సివిలుస్ట్రను, బసవనడి (పోస్టు) బెంగళూరు సిటీ అని వ్రాసినవారికి చేరగలను.

బోధనావిషయములు
 మతము:- నిత్యము వైదికప్రార్థన, ఆరాధన, భ్యాసము, వేదాంగ్యము.
 విద్య:- కన్నడముగాని ద్రవిడభాషగాని, సంస్కృతము, కొండ్లి, ఆంగ్లభాష, గణితము, చిత్ర, భూగోళము,

పాశుభ్యము, నోటి తెక్కుట పాశ భర్తములు, ఆర్థికములు, ప్రకృతికాస్త్రములు.

చేరిపనులు:— తోటలో స్వయముగా పనిచేయుట, వ్యవసాయము, నూలవదుకుట, శేతశేయుట తివాసులు చేయుట మున్నగు గృహపరిశ్రమలు.

పదవి:— ఒక్కొక్క విద్యార్థికి ప్రత్యేకముగా శేర్ప బహు. పాఠశాల పుస్తకములు నిర్ణయింపబడును. ఉపాధ్యాయుడు నూచనలను చేయుచుండును.

పరిక్షలు:— బహిరంగ పరీక్షలకు విద్యార్థులను పంపదు. నెలకొనసారి ఉపాధ్యాయుడే పరీక్షని పరిక్షించుచుండును. బ్రిటిషు యిండియాలోని విశ్వవిద్యాలయములయందు మెట్రిక్యులేషను పరీక్షతోతుల్యమును విద్యవరకు నిచట శేర్పబడును.

1. విద్యార్థుల అర్హత-పదియేండ్లకు పైను 12 యేండ్లకంటే పును నియమగతికి శరీరదాతాభ్యుపాస కలిగియుండువలెను. వారి దేశభాషలోను గణితములోను ప్రాథమిక పరిచయముండవలెను.

2. వారికి 21 వ ఏడు వయస్సువరకును వివాహము చేయనివారి సంరక్షకులు భగవన్నామగా బాసచేయవలెను.

3. భోజనాదికములను అన్నివిధములలోను ఆశ్రమములో విద్యార్థులందరకు సమానముగానే ఆదరింపబడుదురు గాన నిందులకు సంరక్షకు లనుమతింపవలెను.

3. గురుకులట్టుము:— ఇవట ఆవంబర మేమియు నుండదు. స్వయం పోయము శేర్పబడును గాన వ్యయము చాల తక్కువగానే యుండును. విద్యార్థుల పాలములో పనిచేయుటవలననే వారివ్యయమును కాపాసినధనము సాధారణముగా లభింపగలదు. ధనవంతులగువారు ఒక విద్యార్థికి ఒక నెలకు అన్న వస్త్రములు పాత్రలు మున్నగు వాని కొరకు పదిరూపాయ లియ్యవలెను. చదువు చెప్పినందుల కేమియు నియ్య నక్కరలేదు. ఉచితముగానే విద్య శేర్పబడును. వీరు గు విద్యార్థుల వ్యయమును ఆవకాశమున్నంతవరకు పంపుమువారే ధరించెదరు.

4. అనుమతివాసము-ఒక కాలలో పదిమంది కంటే హెచ్చుగా విద్యార్థులుండగూడదు. వారితోకలిసి మెలసివారి పదకులనే అలంబించుటకు పూచీపడిన గృహపతియొక్క ప్రతికాలలోను వారితో పాటు నివించును. వారందరును వంతుల ప్రకారము వంట, బట్టలుతుకుట, ఊపుట, మున్నగు పనులను చేయవలెను. విద్యార్థులు వారి వ్యవసాపకులయెన్నుకొనుమం చేవలెను.

5. నెలపులు - పౌర్ణమి నాడును అమావాస్య నాడును మామూలు దినచర్య జరుగదు. అమావాస్యనాడు విద్యార్థుల పంపు పథ జరుగును. ఆ పథలో గతనెల వ్యయము నామోం చుట రాగల నెలకు వ్యయమును నిర్ణయించుట వ్యవసాపకుల నియోజనము మాన్పునునవి జరుగును. పౌర్ణమి నాడు పగలు ఉపశ్యాసములును సంచారములును రాత్రి మందులును అటులును జరుగును. మూడు నెలల కొకసారి 15 రోజులు నెలవియ్యబడును. ఆపుడు విద్యార్థులను వెంట సిడుకొని ఉపాధ్యాయులు శేరుశేరు స్థలములకు పోయిరి. వ్యవసాయము వారిజ్యము పరిశ్రమలు మున్నగు పనులు జరుగుచుండగా చూపించెదరు. గురుకులమునుగూర్చి ప్రచారముగూడ చేసెదరు. వేసవి ఏప్రిల్ మే కాలములో రెండునెలలును గురుకులము మూయబడును. ఆపుడు విద్యార్థులు యిండ్లకు వెళ్లవచ్చును. ఇప్పుమున్నవారు స్వంత వ్యయముతో దేశసంచారము చేయవచ్చును.

విద్యార్థులను చేడ్చుకొనుట:— మేనెల మొదటివారమున ప్రొత్త విద్యార్థులను చేడ్చుకొందురు. వారిని అనెలాఖరు పాడును పరిక్షలోనుంచెదరు. నెలాఖరువారి ఆర్హత నిర్ణయం పబడును. ఆర్హులుకారని తోచినవారిని యిండ్లకు పంపించి వేసెదరుగానవారితరపాశకాలలలో చేరుట కెట్టియిబ్బందియును కలుగదు.

నిత్యకృత్యములు

ఉదయము 5 గంటలకు నిద్రలేయుట, వానముగా స్వల్పకాలము భగవంతుని ప్రార్థించుట.

5 మొ 5-45 గృహకృత్యములు, కాల్యకృత్యములు స్నానము 5-45 మొ 5 ధ్యానము

6 మొ 6-45 సంఘప్రార్థనము-ఆరాధనము

6-5, 6-80 యోగ అసనములు

6-80, 6-45 చదువులకు పండితులగుట

6-45, 8-45 పాఠములు

8-45, 9 ఉదయకాల భోజనము

9 11 పాలములోగాని పాశకాలలోగాని పని

11 12 మధ్యాహ్నభోజనము గృహకృత్యములు

12 1 విక్రాంతి

సాయంకాలము 1-2 నూలవదుకుట వీకులు చేయుట

2-4 పాఠములు

4-5 చేరిపనులు గ్రంథములను చదువుట లేక

గృహకృత్యములు

5 6 అటలు

6 6-15 స్నానము

6-15, 6-80 ధ్యానము

రాత్రి 6-80, 7-80 రాత్రిభోజనము గృహకృత్యములు

7-80, 8-80 కథలు, గానము, వార్తాప్రకటన

8-80, 9 సంభాషణలు, దైవప్రార్థన

9 గంటలు నిద్రించుట

ఇతర విషయములను తెలియగోరువారిటుల వ్రాయవలెను.

కార్యదర్శి గురుకుల బ్రహ్మచారి ఆశ్రమము కౌగేరి, బెంగళూరు.

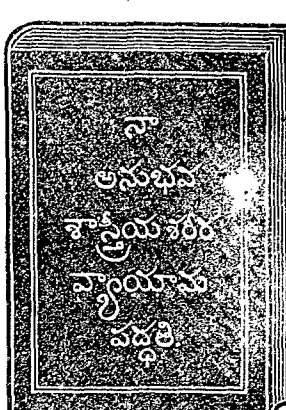
ఉచితము.

ఉచితము.

అందరికీ సుచితముగా జంపబడును 3298

గ్రంథమునందు

శరీరవ్యాధులను విషయములు పూర్తిగాచర్చింపబడినవి. ఇందునాయొక్కయు, నాశమ్యలయొక్కయు, పెక్కుపదతులను నూచించువారూపటములుగూడకలవు. దీనిని సమగ్రముగ పఠించితరని నావ్యాధులనుపదతి మితరూగ బోధపడ గల

3. ప్రతిభారతీయునకును దీని జడివిన మాత్రమున నూతన శాస్త్రమును శరీర వ్యాధులనుపక్షియు కలిగి తీరును. తపాలాఖర్చుకు మాత్రము రు 0-2-0 రెండవారు పంపితరని యాగ్రంథము వెంటనే పంపబడును. దీని మీదీయ తాత్రయందు నిస్సంకోచముగ మార్కుగలిగి తీరును. ఈపయము పోగొట్టుకొనకుడి. ఈవిషయము మీచి తమనందుండగనే లేఖను వ్రాయుడు. దీనిజడి అయూరారోగ్య బలముల ననుభవించు గాత.

ప్రొఫెసర్ యం. వి. కృష్ణారావు ఆఖరి భారతీయ శరీర వ్యాధులమార్గదర్శి పోస్టు బంపగొనుడి, బెంగళూరు. (సిటి)

15 నిమిషములలో అత్యద్భుతముగ వీర్యవృద్ధినిగలిగించును. అనేక యోగ్యతా పత్రకలు, స్వర్న పతకములు నివ్వబడినది.

కామబిందు (రిజెన్టరు)

ఈమాత్రను నేనించిన 15 నిమిషములలో అద్భుత గుణము గలుగును. సప్తధాతువులకును సంపూర్ణ బలము నిచ్చి నవయాపనమును ప్రపంచగుఖమును గలిగించును. ఈబొంధమువలన గుణము లేనియెడల మందుఖరీదు వాపకుచేయబడును. 24 మాత్రలుగల బుడ్డి 1-కి రు. 1-0-0. ఒకనెల పరిపోవు బొంధముగల బుడ్డి 1-కి రు. 3-0-0. (తపాలాఖర్చు ప్రత్యేకము) 4595 కామబిందు ఫర్మసీ, 2/89, చెంగల్వరాయ మొదలిది, తిరువల్లి క్షేత్ర, మదరాసు.

No. 315.

దివ్యమైన నువ సుగంధ సబ్బు. పరిశుద్ధ. వెనకగువులు, శ్రేష్ఠమైన చందన తైలము మొదలగువాటినుండి చేయబడినది. Made by GOODWIN'S, Manchester

Agents: P. HOLT & Co. Ltd.

P. O. BOX 237

3433

MADRAS

ఆరోగ్యవంతుడవు

ధనవంతుడవు కాగోరెదవా? ఆలాగయిన కామశాస్త్రమును చదువుము. ఉచితముగా పోస్టుఖర్చులేకనే పంపబడును. అంతక నిగమా ఫార్మసీ 26, బ్రాడ్వే మదరాసు.

చెన్నవారి బజారు ధరలు

1928 సం వైశాఖ శనివారము

1. ధాన్యములు

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Includes items like rice, wheat, and pulses.

2. ధాన్యమువస్తువులు

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Includes items like oil, sugar, and other foodstuffs.

3. నూనెవస్తువులు

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Includes items like coconut oil, groundnut oil, etc.

4. చిల్లరవస్తువులు

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Includes items like various types of rice, pulses, etc.

5. ఇనుము

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Includes items like iron, steel, etc.

6. నూలు

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Includes items like cotton, wool, etc.

7. దూది

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Includes items like thread, etc.

8. లోహములు

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Includes items like iron, steel, etc.

రంగులు

Table with 4 columns: Item, Unit, Price 1, Price 2. Includes items like various types of dyes, pigments, etc.

ఆశాభంగము కలుగ కుండుటకై తక్షణమే ఆర్డరును పంపుడు.

ఆంధ్రభావ తెలిసినవారు మిక్కిలి సులభముగా ఆంగ్లభాషను నేర్చుకొనవచ్చును.

ఆంగ్ల ఆసాన్ లేక ఆంగ్ల బోధిని

ఈ విద్యమైన గ్రంథము ఇప్పటికి 250000 మందిచే చదువబడి నుపసద్ధిచెందినది.

3-వ సారి ముద్రింపబడినది. తక్షణమే ఆర్డరు పంపుడు.

2404

ఆంధ్ర ఇంగ్లీషు భాషలయందు ఎక్కువ ప్రావీణ్యముగల పండితునిచే పరిశీలించి వ్రాయబడినది. ప్రతియొక్కరినర్థ ఒక ప్రతిక నుండలేదని.

60 దినములలో ఎవరైనను ఆంగ్ల భాషను గురునవాయము లేకయే నేర్చుకొనవచ్చును.

ఇది ఆంగ్ల భాష మాట్లాడుటకును చదువుటకును, వ్రాయుటకును బాగుగా నేర్పును.

800 పుటలు గల పెద్ద గ్రంథము ధర ప్రతి 1-కిర్రు 2-0-0.

ఆశాభంగము కలుగకుండుటకై తక్షణమే ఆర్డరును పంపుడు. తపాలు ఖర్చు రూ. 0-8-0 లగును.

అపారమైన విషయము గలదు. ఈ పుస్తకము 250000 జనులచే ప్రసిద్ధిచెందినది. 800 పుటలు గలది. రెండవ కూర్పు సీమకాచిగోలైండు. శ్రీరాములవారి పట్టాభిషేకము శ్రీసీతాదేవి వివాహము మొదలగు 8 ఆఫ్ లోకానవములు గలదు. ముఖ్యగమనింపు:— మోసముపోకుండుటకై మా రిజిస్టర్డ్ లేడి ప్రేమ మార్కు పర్యవేక్షణ గల పుస్తకమును గమనించి తీయుడు. మోసపోవడు. ఈ ప్రకటనయందు తెలుపబడిన ప్రకారము ఈ పుస్తకమును లేనిచో ప్రకము వాపసు పంపబడును.

టి. రాజగోపాలు మొదలియారు. 302, టంకశాల వీధి, మింటుబోస్టు, మదరాసు.

ఎంపైర్ ఆఫ్ ఇండియా లైఫ్ అన్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్ బొంబయి

1548 1927 ఫిబ్రవరికి అంత్యముయ్యే 5 సం॥ కాలమునకు వాల్యూయేషన్ ఫలితములు

విశేషించిన ధనము 37,66,689

గత 5 వత్సరము కాలమునకు రివిజనరీ బోనసు యీదిగువవీధిని తెలుపబడెను

హాల్ లైఫ్ పాలసీలకు, 1000 కి- రు. 75

ఎంఫోమెంటు పాలసీలకు 1000 కి- రు. 65

ఇండియన్ లైఫ్ ఆఫీసులలో కెల్ల దినదినాభివృద్ధిలో దీనికి సమానమైన దెబ్బయును

లేదు.

AMRUTANJAN
The Only
Pain Killer

AMRUTANJAN DEPOI.
BOMBAY & MADRAS.

Price Annas 10 only.

కామామృతము

కామామృతము 1676

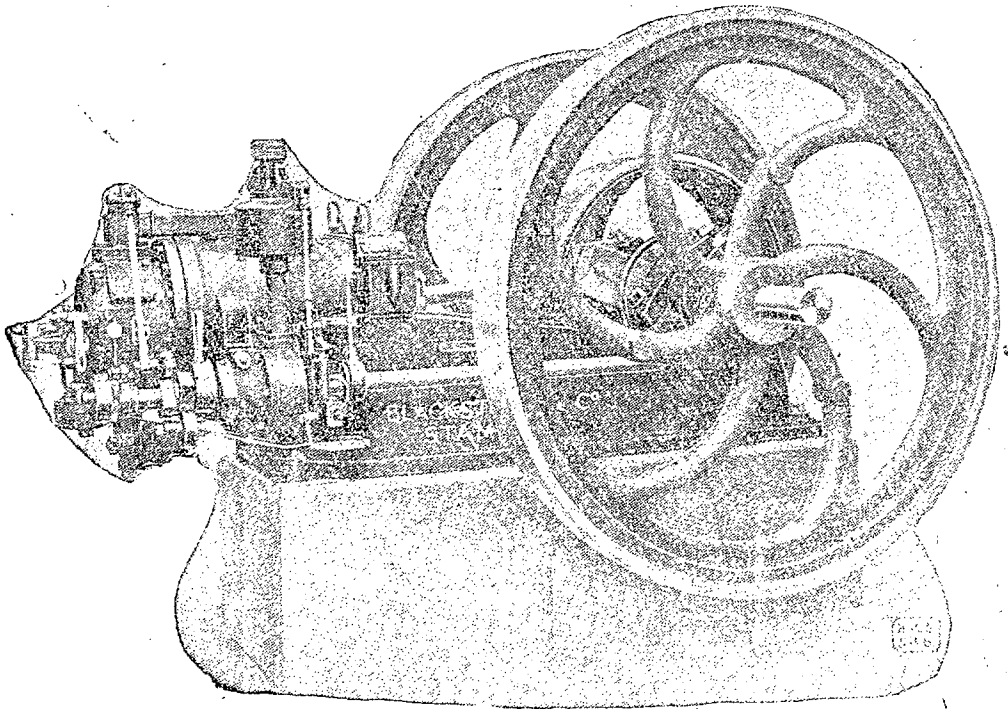
ఈ యామృతము రాత్రిపుట ఒక్కమాత్ర ముచ్చ కొనిన ఎంత నిస్సృగమైన భక్తమైనను వెంటనే సంపారభా అ్యము వీయగలదు. 5 దినములలో మాత్రములో గలసిగాని. మందు వెనుకలగాని, ద్రోహగాని పోయెడి భక్తమును దృఢ మగా నిలిపివేయును. మధ్యన పుంసములు, నరములబలుము తగ్గినవారు ఈమందుచే మైక్రీ పూతగానూడ నుపయోగించిన మిక్కిలి శక్తివంతులు కాగలరు. మియు తరములు రహస్య మగా భక్తము చేయబడును. యోగ్యతాపత్రములు అనంత ములుగాగలవు. 20 మాత్రలసీసా రు 2-0-0 అడ్రసు:— అమృతాశ్రమము నెం 1, వీలూరు ప. గోదావరి జిల్లా

బ్లాక్ స్టోన్

కోల్డు స్టార్టింగు క్రూడు ఆయిల్ ఇంజనులు

9 నుండి 600 బి. హెచ్. పి. వరకు గలవు.

ఇదివరలో లేనంత కొద్ది ఖర్చుతో పనిచేయవీలుగలదు.

ప్రతి బి. హెచ్. పి. 1-కి

గం 1-కి కావలసిన నూనెయును,

లూబ్రికేటింగు ఆయిలు

కగు ఖర్చు

3 దమ్మిడిల కంటెను తక్కువగానే

యుండును.

మార్షల్ నన్ను అందుకంపెనీ,

(ఇండియా) లిమిటెడ్.,

ఇంజనీరులు

నెం 9, నెకండులైన్ వీచ్, మద్రాసు.

ప్రాచీనతమము:— బెజవాడ, తంజావూరు, కోయంబుత్తూరు.

852